

Na osnovu člana 71. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br 129/2021) i člana 3. Pravilnika o izveštavanju javnih društava („Sl. glasnik RS“ br 77/2022), društvo „INFORMATIKA“ ad Beograd, Jevrejska 32, matični broj 07024592, objavljuje

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2023 GODINU

Godišnji izveštaj društva „INFORMATIKA“ ad Beograd za 2023 godinu, sadrži:

- 1) Pojedinačne finansijske izveštaje za 2023 godinu,
- 2) Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje za 2023 godinu,
- 3) Izveštaj o reviziji za pojedinačne finansijske izveštaje za 2023 godinu u celini,
- 4) Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023 godinu,
- 5) Izjavu lica datu u smislu člana 71. stav 3. tačka 3. Zakona o tržištu kapitala,
- 6) Odluku o usvajanju pojedinačnih finansijskih izveštaja za 2023 godinu i
- 7) Odluku o raspodeli neraspoređene dobiti.

U Beogradu, 17.04.2024. godine

Finansijski direktor

Predrag Vuković

Generalni direktor

Vladan Branković

Popunjiva pravno lice - preduzetnik						
Matični broj	07024592		Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)					
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32					

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje .20
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0009+0017+0018+0028)	0002		960.838	956.233	
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008)	0003	6	38.744	22.823	
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005		38.744	22.823	
013	3. Gudvil	0006				
015 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0009	7	920.546	931.531	
020, 021 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010		831.239	836.273	
023	2. Postrojenja i oprema	0011		34.319	31.848	
024	3. Investicione nekretnine	0012		34.571	41.024	
025 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeta u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013		20.417	22.386	
026 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014				
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015				
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017		0	0	
04 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019+0020+0021+0022+0023+0024+0025+0026+0027)	0018	8	1.548	1.879	
040 (deo), 041 (deo) 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019		151	151	
040 (deo), 041 (deo) 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043 (deo), 050 (deo) 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044 (deo), 050 (deo) 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026				
048, 052, 054, 055 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027		1.397	1.728	
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA POTRAŽIVANJA	0028		0	0	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029		0	0	
	G. OBRтна IMOVINA (0031+0037+0038+0044+0048+0057+0058)	0030		2.612.518	2.433.054	
Klasa 1, osim grupe račun# 14	I. ZALIHE (0032+0033+0034+0035+0036)	0031	9	858.863	846.366	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032		681.890	658.409	
11 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033				
13	3. Roba	0034		37.623	36.695	
150, 152 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		137.938	149.643	

151, 153 i 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036		1.412	1.619
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037		0	0
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039+0040+0041+0042+0043)	0038	10	1.080.737	976.710
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		993.342	835.756
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040		8.791	23.679
200 i 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0041		78.604	117.275
201 i 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0042			
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043			
21, 22 i 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044	11	410.026	111.252
21, 22 osim 223 i 224, 127	1. Ostala potraživanja	0045		410.025	111.251
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046			
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047		1	1
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049+0050+0051+0052+0053+0054+0055+0056)	0048		37.656	37.957
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matično i zavisna pravna lica	0049			
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	0050			
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	12	3.974	4.275
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052			
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053			
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054			
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055	15	33.682	33.682
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056			
24	VI. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	0057	13	130.266	242.022
28 (deo), osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	14	94.970	218.747
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0029+0030)	0059		3.573.356	3.389.287
88	Đ. VANBILANSNA AKTIVA	0060			
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0403+0404+0405+0406–0407+0408+0411–0412) ≥ 0	0401	15	1.403.614	1.318.701
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402		368.293	368.293
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403		0	0
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404		134.000	134.000
32	IV. REZERVE	0405		469	469
330 i potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406		595.850	595.850
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407		6.827	3.314
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+0410)	0408		311.829	223.403
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409		185.558	167.913
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410		126.271	55.490
	VII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411		0	0
35	X. GUBITAK (0413+0414)	0412		0	0
350	1. Gubitak ranijih godina	0413			
351	2. Gubitak tekuće godine	0414			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416+0420+0428)	0415		28.921	30.930
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417+0418+0419)	0416	16	23.689	20.448
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417		20.749	16.948
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418		2.940	3.500
40, osim 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421+0422+0423+0424+0425+0426+0427)	0420		5.232	10.482
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421			
411 (deo) i 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422			
411 (deo) i 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423			

414 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424	17	5.232	10.482
415 i 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425			
413	7. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti	0426			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0427			
49 (deo), osim 498 i 495 (deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0428		0	0
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429	37 (c)	103.594	104.271
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430		0	0
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432+0433+0441+0442+0449+0453+0454)	0431		2.037.227	1.935.385
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432		0	0
42	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0433		14.623	10.095
420 (deo) i 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434			
420 (deo) i 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435			
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436	17	14.623	10.095
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437			
423, 424 (deo), 425 (deo) i 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438			
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439			
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440			
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441		18.420	149.736
43 osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443+0444+0445+0446+0447+0448)	0442	18	1.554.163	1.518.472
431 i 433	1. Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana lica u zemlji	0443		3.199	2.541
432 i 434	2. Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana lica u inostranstvu	0444			
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445		1.356.020	1.346.794
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446		194.288	168.290
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447			
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448		656	847
44, 45, 46 osim 467, 47 i 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450+0451+0452)	0449		290.858	119.682
44, 45 i 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	19	49.252	43.365
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451		227.466	73.521
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452		14.140	2.796
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453		0	0
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	20	159.163	137.400
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415+0429+0430+0431-0059) ≥ 0 = (0407+0412-0402-0403-0404-0405-0406-0408-0411) ≥ 0	0455		0	0
	E. UKUPNA PASIVA (0401+0415+0429+0430+0431-0455)	0456		3.573.356	3.389.287
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1005+1008+1009-1010+1011+1012)	1001		8.008.685	6.289.044
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004)	1002	23	29.938	16.516
600, 602 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003		26.545	16.516
601, 603 605	2. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1004		3.393	0
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1005+1006)	1005	23	7.957.171	6.260.792
610, 612 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006		7.909.946	6.216.984
611, 613 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007		47.225	43.808
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008		16.250	5.882
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009		0	0
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010		0	0
64 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	23	5.326	5.854
68, osim 683, 685 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012		0	0
	B. POSLOVNI RASHODI (1014+1015+1016+1020+1021+1022+1023+1024)	1013		7.777.746	6.208.281
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014	24	27.656	16.701
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	25	4.248.017	2.906.881
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017+1018+1019)	1016	26	483.461	425.120
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017		324.060	292.471
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018		48.926	46.073
52, osim 520 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019		110.475	86.576
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020	28	52.791	42.421
58, osim 583, 585 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	27	2.842.122	2.698.079
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	29	258	3.817
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	30	123.441	115.262
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1013) ≥ 0	1025		230.939	80.763
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013-1001) ≥ 0	1026			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1027	31	10.634	27.751
660 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029		3.990	1.593
663 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030		6.537	25.908
665 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031		107	250
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1032	32	28.689	42.870
560 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034		4.209	13.235
563 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035		23.242	28.579
565 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036		1.238	1.056
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027-1032) ≥ 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1027) ≥ 0	1038		18.055	15.119
683, 685 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039	33	126	69
583, 585 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040	34	63.563	3.911
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	35	7.402	11.643

57	K. OSTALI RASHODI	1042	36	4.671	3.142
	L. UKUPNI PRIHODI (1001+1027+1039+1041)	1043		8.026.847	6.328.507
	LJ. UKUPNI RASHODI (1013+1032+1040+1042)	1044		7.874.669	6.258.204
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043-1044) ≥ 0	1045		152.178	70.303
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044-1043) ≥ 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047			
59-69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048		1.169	3.192
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045-1046+1047-1048) ≥ 0	1049		151.009	67.111
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046-1045+1048-1047) ≥ 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051	37	24.795	12.053
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052		0	0
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053	37	57	432
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062)	1055		126.271	55.490
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062)	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ZARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061	39	701	308
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU

za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001		126.271	55.490
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006	15	3.513	326
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
332	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
334	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			
335	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) – (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK				

(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) – (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		3.513	326
III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019–2020–2021+2022) ≥ 0	2023			
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020–2019+2021–2022) ≥ 0	2024		3.513	326
V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001–2002+2023–2024) ≥ 0	2025		122.758	55.164
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002–2001+2024–2023) ≥ 0	2026			
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028+2029) = AOP 2025 ≥ 0 Ili AOP 2026 > 0	2027			
1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Signature]

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	8.992.169	7.280.085
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	8.912.734	7.224.869
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	66.753	35.533
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	12.682	19.683
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	9.026.986	7.750.645
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	6.984.391	5.078.827
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	1.321.594	1.824.005
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	443.594	407.027
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	2.135	13.235
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012	12.054	10.808
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	242.400	402.011
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014	20.818	14.732
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3015		
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3016	34.817	470.560
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017	4.444	9.448
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019	454	7.855
3. Ostali finansijski plasmani	3020		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021	3.990	1.593
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	27.554	9.860
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	27.554	9.860
3. Ostali finansijski plasmani	3026		

III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3028	23.110	412
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	90.890	173.612
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033	90.890	173.612
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	143.176	198.819
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041	90.890	173.442
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043	13.506	6.058
7. Finansijski lizing	3044	1.215	1.590
8. Isplaćene dividende	3045	37.565	17.729
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3047	52.286	25.207
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3017+3029)	3048	9.087.503	7.463.145
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006+3023+3037)	3049	9.197.716	7.959.324
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048–3049) ≥ 0	3050		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049–3048) ≥ 0	3051	110.213	496.179
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	242.022	737.350
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	640	1.105
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	2.183	254
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050–3051+3052+3053–3054)	3055	130.266	242.022

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Popunjava pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	AOP	Ostali osnovni kapital (rn 309)	AOP	Upisani a neuplaćeni kapital (rn 31)	AOP	Emisiona premija i rezerve (rn 306 i grupa 32)	AOP	Rev.rez. i ner.dob. i gub. (grupa 33)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak (grupa 35)	AOP	Učešće bez prava kontrole	AOP	Ukupno (odgovara poziciji AOP 0401) (kol 2+3+4+5+6+7+8+9)≥0	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0455) (kol 2+3+4+5+6+7+8+9)<0
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11									
1.	Stanje na dan 01.01.2022.	4001	367.614	4010	679	4019	-	4028	134.469	4037	592.862	4046	189.170	4055	-	4064	-	4073	1.284.794	4082	-
2.	Efeki retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002	0	4011	0	4020	-	4029	0	4038	0	4047	0	4056	-	4065	-	4074	0	4083	-
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (r.br. 1+2)	4003	367.614	4012	679	4021	-	4030	134.469	4039	592.862	4048	189.170	4057	-	4066	-	4075	1.284.794	4084	-
4.	Neto promene u 2022 godini	4004	0	4013	0	4022	-	4031	0	4040	-326	4049	34.233	4058	-	4067	-	4076	33.907	4085	-
5.	Stanje na dan 31.12.2022. godine (r.br. 3+4)	4005	367.614	4014	679	4023	-	4032	134.469	4041	592.536	4050	223.403	4059	-	4068	-	4077	1.318.701	4086	-
6.	Efeki retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006	0	4015	0	4024	-	4033	0	4042	0	4051	0	4060	-	4069	-	4078	0	4087	-
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 5+6)	4007	367.614	4016	679	4025	-	4034	134.469	4043	592.536	4052	223.403	4061	-	4070	-	4079	1.318.701	4088	-
8.	Neto promene u 2023 godini	4008	0	4017	0	4026	-	4035	0	4044	-3.513	4053	88.426	4062	-	4071	-	4080	84.913	4089	-
9.	Stanje na dan 31.12.2023. godine (r.br. 7+8)	4009	367.614	4018	679	4027	-	4036	134.469	4045	589.023	4054	311.829	4063	-	4072	-	4081	1.403.614	4090	-

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

INFORMATIKA a.d.
Beograd, Jevrejska 32

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2023. GODINU**

Beograd, februar 2024. godine

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo "Informatika" Beograd je preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering (u daljem tekstu "Društvo").

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja i održavanje računarske opreme, industrijskih računara, komunikacija i sveobuhvatnih proizvodno-poslovnih informacionih sistema.

Osnovni podaci o Društvu dati su u nastavku teksta:

– Naziv Društva	Preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d.
– Sedište Društva	Beograd, Jevrejska 32.
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Jevrejska 32
– Datum osnivanja Društva	1. april 1976. godine
– Delatnost Društva	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina Društva	veliko
– Vlasništvo	privatno 100%
– Vlasnici Društva	prema evidenciji iz Centralnog registra hartija od vrednosti
– Broj akcija	180.011
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2023. godine	144 (31. decembar 2022. godine: 144)
– Društvo poseduje ISO standarde	ISO 9001, ISO 14001 i ISO 27001
– Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi počev od 8. maja 2007. godine.	

Društvo ima u vlasništvu 6.657 m² dobro opremljenog poslovnog prostora za potrebe proizvodnje, servisa, projektovanja i izrade informacionih sistema raspoređenog u najvećim privrednim centrima.

Uspešna dugogodišnja saradnja sa najpriznatijim svetskim firmama kao što su Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys omogućava Društvu primenu najnovijih dostignuća iz oblasti savremenih informacionih tehnologija. Do sada je uspešno realizovan veliki broj ugovora sa privrednim preduzećima u zemlji i u inostranstvu, državnim institucijama, javnim preduzećima i drugima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu "Zakon") i ostalom primenjivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji.

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, koji u smislu gore navedenog Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS") i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja ("MSFI") izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i sa njima povezana tumačenja izdata od strane Komiteta za tumačenje MSFI, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine ("Službeni glasnik RS", 123/2020 i 125/2020 - ispr.), utvrđen je zvaničan prevod MSFI koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine. Prevod MSFI, koji je utvrdilo i objavilo Ministarstvo finansija, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS, osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje MSFI ("IFRIC") u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je sastavni deo standarda, odnosno tumačenja (u daljem tekstu: "prevod MSFI"). Prevod MSFI obuhvata MRS/MSFI, koji se primenjuju za izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i njih je Društvo primenilo prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2021. godinu.

Novi i izmenjeni MRS i MSFI i sa njima povezana tumačenja izdata od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a nakon tog datuma, na snazi za izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020, 2021, 2022. i 2023. godine (Napomena 2.2(a)) nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji, te shodno tome nisu ni primenjeni od strane Društva prilikom sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima Društva iskazani su u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Iznosi iskazani u RSD zaokruženi su na najbližu hiljadu, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 89/2020).

Društvo je u sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Društva za 2022. godinu.

2.1. Osnova za vrednovanje

Pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti, osim za vrednovanje nepokretnosti (zemljišta i građevinskih objekata) i investicionih nekretnina, koje se iskazuju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi od 1. januara 2023. godine koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja, sledeći novi i izmenjeni MRS, MSFI i tumačenja izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a, stupili su na snagu 1. januara 2023. godine i kao takvi su primenjivi na finansijske izveštaje za 2023. godinu. Međutim, kako još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva finansija, nisu primenjeni od strane Društva:

- MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” i naknadne izmene MSFI 17 koje se bave problemima i izazovima implementacije koji su identifikovani nakon što je MSFI 17 objavljen 2017. godine. MSFI 17 zamenjuje MSFI 4 “Ugovori o osiguranju” od 1. januara 2023. godine i uvodi sveobuhvatan i konzistentan pristup za računovodstveno obuhvatanje ugovora o osiguranju. S obzirom da se MSFI 17 primenjuje na sve ugovore o osiguranju koje entitet izdaje (sa ograničenim izuzecima od primene), njegovo usvajanje može imati uticaja i na neosiguravače kao što je Društvo.
- Izmene MSFI 4 “Ugovori o osiguranju” - Produžetak roka za privremeno izuzeće od primene MSFI 9.
- Izmene MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” - Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 - Uporedne informacije. Entitet koji odluči da primeni izmenu primenjuje je kada prvi put primeni MSFI 17.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” i MSFI Izjava o praksi 2 - Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Izmene MRS 1 imaju za cilj da obelodanjivanje računovodstvenih politika učine informativnijim, tako što zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem “značajnih računovodstvenih politika” sa zahtevom za obelodanjivanjem “materijalnih računovodstvenih politika”. MSFI Izjava o praksi 2 obuhvata smernice i ilustrativne primere koji imaju za cilj da pomognu entitetu u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika.
- Izmene MRS 8 “Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške” - Definicija računovodstvene procene. Prema novoj definiciji, računovodstvene procene su definisane kao “novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni neizvesnosti pri odmeravanju”. Izmjenama se pojašnjava razlika između promena računovodstvenih procena i promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka.
- Izmene MRS 12 “Odloženi porezi” - Odloženi porez koji se odnosi na imovinu i obaveze proistekle iz jedne transakcije. Izmene sužavaju obim i daju dalja pojašnjenja u vezi sa izuzetkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako entiteti treba da obračunavaju odloženi porez u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su lizing i obaveze vraćanja u prvobitno stanje.
- Izmene MRS 12 “Odloženi porezi” - Međunarodna poreska reforma - Pravila modela Stub 2. Izmene predviđaju privremeno izuzeće od zahteva u vezi sa odloženim poreskim sredstvima i obavezama u vezi sa porezom na dobitak iz drugog stuba.

Shodno prethodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MRS i MSFI mogu imati na finansijske izveštaje Društva, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MSFI.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Društva

IASB je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2023. godine i nisu ranije usvojeni od strane Društva:

- Izmene MSFI 16 “Lizing” - Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Dugoročne obaveze sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se pojašnjavaju kako uslovi koje entitet mora da ispuni u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda utiču na klasifikaciju obaveza.
- Izmene MRS 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: obelodanjivanje” - Finansijski aranžmani dobavljača (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se dodaju zahtevima za obelodanjivanjem, kao i “reperne tačke” u okviru postojećih zahteva za obelodanjivanjem koji od entiteta traže da obezbede kvalitativne i kvantitativne informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača.
- MSFI S1 “Opšti zahtevi za obelodanjivanje finansijskih informacija u vezi sa održivošću” i MSFI S2 “Obelodanjivanje u vezi sa klimom” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). MSFI S1 i MSFI S2 predstavljaju nove MSFI standarde koji se bave obelodanjivanjem u vezi sa održivošću, pri čemu MSFI S1 daje osnovni okvir za obelodanjivanje materijalnih informacija o rizicima i mogućnostima u vezi sa održivošću u celom lancu vrednosti entiteta, dok MSFI S2 utvrđuje zahteve za entite da obelodane informacije o rizicima i mogućnostima vezanim za klimu. Primena ovih standarda u našoj zemlji zavisi od regulatornog procesa, odnosno donošenja propisa kojima se uvodi obaveza njihove primene.
- Izmene MRS 21 “Efekti promene deviznih kurseva” - Nedostatak razmenjivosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine). Izmene se preciziraju kako se vrši procena da li je valuta razmenjiva i kako se utvrđuje trenutni devizni kurs ukoliko nije.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u pojedinačnim finansijskim izveštajima za 2022. godinu, sastavljenim u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, koji su bili predmet revizije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)**2.4. Stalnost poslovanja**

Pojedinačni finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Društvo nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Društva je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte krize prouzrokovane rusko-ukrajinskim konfliktima na poslovanje Društva. Rukovodstvo Društva smatra da pomenuta kriza nema uticaja na njegovo poslovanje.

Posledice poremećaja lanaca snabdevanja na svetskom IT tržištu osećaju se i u Srbiji. Ipak, uprkos takvom poslovnom ambijentu, Društvo nastavlja u 2024. učešće u procesima sveukupne digitalizacije državnih e-servisa. To se posebno odnosi na oblast elektronskih faktura (implementacija, integracija, podrška) (Napomena 41).

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za pojedinačne finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina Društva na dan 31. decembra 2023. godine se sastoji od softvera i licenci. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalne imovine izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Korisni vek nematerijalne imovine je procenjen kao određen (3 do 7 godina), a amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primenom proporcionalne metode. Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalne imovine se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno***3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i opremu Društva na dan 31. decembra 2023. godine čine nekretnine, postrojenja i oprema u sopstvenom vlasništvu i imovina sa pravom korišćenja (vozila), priznata u skladu sa novim MSFI 16 „Liznig“.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme u sopstvenom vlasništvu odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrednost (uključujući carinske dažbine), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano.

Imovina sa pravom korišćenja je inicijalno odmerena u skladu sa izvršenim obračunom, a na osnovu procenjene dužine zakupa, iznosa mesečne zakupnine i inkrementalne stope zaduživanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke postrojenja i opreme su odmerene po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) odmeravaju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, umanjenoj za amortizaciju građevinskih objekata.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata iskazuje se u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Smanjenja kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete revalorizacione rezerve direktno u kapitalu, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna, odnosno revalorizovana vrednost u slučaju građevinskih objekata, rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Građevinski objekti	40 - 65 godina
- Mašine i oprema	1 - 10 godina
- Motorna vozila	3 - 10 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 118/2021), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 93/2019), što rezultira efektima kako na tekući porez, tako i na odložene poreze (Napomena 37).

3.3. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina Društva je nekretnina koju Društvo drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po fer (poštene) vrednosti. Fer vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost. Poštena vrednost meri se kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrednosti.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene fer vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao. Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije.

3.4. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju neodređen korisni vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno***3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.5. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica**

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica ("Direct Link" d.o.o. Beograd) odmeravaju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za nastale gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Društvo je izvršilo ispravku vrednosti celokupnog učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Direct Link d.o.o. Beograd u toku ranijih godina kada je zavisno pravno lice ostvarilo gubitak iz poslovanja koji je rezultirao u akumuliranom gubitku iznad visine kapitala navedenog zavisnog pravnog lica.

3.6. Finansijski instrumenti**3.6.1. Finansijska sredstva**

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena, odnosno poslovnog modela upravljanja u okviru koga se drže, kao i karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji je Društvo usvojilo 1. januara 2020. godine, finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital - FVTOCI); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko se drže u okviru poslovnog modela čija je svrha isključivo naplata ugovorenih novčanih tokova i ukoliko na osnovu ugovornih uslova finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na neizmireni iznos glavnice, osim ako su pri inicijalnom priznavanju neopozivo opredeljena kao sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju).

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat ukoliko se drže u okviru poslovnog modela čija je svrha naplata ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava i ukoliko na osnovu ugovornih uslova finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na neizmireni iznos glavnice, osim ako su pri inicijalnom priznavanju neopozivo opredeljena kao sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju).

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, samo ako se ne mere po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Poslovni model se definiše u skladu sa procenom rukovodstva Društva o nameni za koju se finansijska sredstva drže i ciljevima upravljanja finansijskim sredstvima na osnovu svih dostupnih relevantnih činjenica za procenu poslovnog modela. Poslovni model Društva se može definisati kao sredstva kojima se upravlja u cilju naplate novčanih tokova, a čine ga finansijski plasmani i potraživanja (od kupaca i ostala).

Finansijska sredstva i obaveze Društva obuhvataju potraživanja od kupaca, ostala kratkoročna potraživanja, obaveze prema dobavljačima, kao i druge obaveze iz poslovanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i zadovoljavaju nove kriterijume predviđene MSFI 9 (test poslovnog modela i karakteristike ugovorenih novčanih tokova) za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.1. Finansijska sredstva (Nastavak)**

Društvo nema finansijskih sredstava i obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, niti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Finansijska sredstva se uključuju u obrtnu imovinu, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, kada se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Društvo izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenelo, ni zadržalo sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenelo kontrolu nad njim.

Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva se vrednuju kao što sledi:

(a) Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja

Prodaju svojih proizvoda i usluga Društvo vrši na osnovu uobičajenih uslova prodaje i takva potraživanja nisu kamatonosna. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

U skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", obezvređenje, odnosno ispravka vrednosti se obračunava i priznaje za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Društvo primenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" kada obračunava ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Društvo primenjuje "pojednostavljeni pristup" u priznavanju životnih ("lifetime") gubitaka za celokupni period trajanja finansijskog sredstva za potraživanja od kupaca (dugoročna i kratkoročna) i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka po osnovu nenaplaćenih potraživanja.

Stope očekivanih kreditnih gubitaka zasnovane su na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je Društvo imalo. Istorijske stope gubitaka se koriguju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim faktorima koji utiču na kupce Društva.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u bilansu uspeha u okviru prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.1. Finansijska sredstva (Nastavak)****(a) Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja (Nastavak)**

Do 31. decembra 2019. godine, ispravka vrednosti potraživanja od kupaca se utvrđivala u skladu sa zahtevima MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje", odnosno kada je postojao objektivni dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) su se smatrali indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena. Procena ispravke vrednosti potraživanja vršena je na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

(b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.6.2. Finansijske obaveze

MSFI 9 "Finansijski instrumenti" najvećim delom zadržava postojeće zahteve MRS 39 u pogledu klasifikacije finansijskih obaveza, pa se finansijske obaveze klasifikuju kao finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti i finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze Društva čine obaveze po osnovu finansijskog lizinga, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze Društva se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Pored toga, u skladu sa MSFI 9, Društvo prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti prvobitne finansijske obaveze i fer vrednosti nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.2. Finansijske obaveze (Nastavak)****Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja**

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.7. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža.

Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi ino ili domaćeg dobavljača uvećanu za troškove carine, transportne i ostale dokumentovane zavisne troškove nabavke. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha repromaterijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

3.8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.9. Kapital

Kapital Društva čine:

- (a) Akcijski kapital - obične akcije i emisiona premija;
- (b) Statutarne i druge rezerve;
- (c) Revalorizacione rezerve koje čine pozitivni efekti izvršene procene građevinskih objekata i njihovo svođenje na fer tržišnu vrednost;
- (d) Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu drugih komponenti ostalog rezultata (aktuarski dobiti/gubici); i
- (e) Neraspoređeni dobitak.

Otkupljene sopstvene akcije predstavljaju odbitnu stavku kapitala Društva (Napomena 15).

3.10. Raspodela dobitka

Raspodela dobitka vlasnicima kapitala Društva priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Društva odobrili raspodelu dobitka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.11. Rezervisanja**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja (Napomena 16). Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku formiraju se u slučajevima odobravanja garantnog roka kupcima dužeg od godinu dana, a pod uslovom da proizvođač utrošenih komponenti koje su ušle u sastav finalnog proizvoda nije dao garanciju na navedene komponente.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku se formiraju na bazi procene Društva, a prema kretanjima iz prethodnih godina i očekivanim kretanjima u toku naredne godine. Formiranje rezervisanja se vrši na teret bilansa uspeha, dok se neiskorišćena rezervisanja ukidaju u korist bilansa uspeha. Kada proizvođač komponenti u slučaju reklamacije kupca snosi troškove zamene istih a serviseri Društva vrše opravke, ne formiraju se rezervisanja za garantni rok.

Rezervisanja za otpremnine zaposlenih za odlazak u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

3.12. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje (Napomena 40), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.13. Primanja zaposlenih****(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća porez, kao i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima.

Društvo je takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Ostale naknade zaposlenima - otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu, Društvo ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Međutim, u skladu sa internom regulativom, Društvo vrši isplatu naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou primenom metode projektovane kreditne jedinice.

Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu. Osnovne pretpostavke na osnovu kojih je izvršen obračun rezervisanja za otpremnine zaposlenih obelodanjene su u Napomeni 16.

3.14. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u pojedinačne finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 43).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi (Napomena 31), odnosno finansijski rashodi (Napomena 32).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2023.***Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule (Nastavak)**

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih valutnih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda (Napomena 31), odnosno finansijskih rashoda (Napomena 32).

3.15. Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati priliv ekonomskih koristi.

Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a i povraćaja robe.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

Smatra se da prilikom prodaje nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz rok plaćanja do 60 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

(b) Prihod od prodaje usluga

Društvo prodaje usluge koje se odnose na održavanje računarske opreme, izradu aplikativnih softvera, kao i internet usluge. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom na to da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama.

Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Društvo steklo pravo da se kamata primi i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda (Napomena 31).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.16. Priznavanje rashoda****(a) Poslovni rashodi**

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove potrošnog i ostalog materijala, goriva i energije, bruto zarade i naknade zarada, troškove amortizacije, održavanja i usluge pružene od strane trećih lica.

Poslovni rashodi obuhvataju i nematerijalne troškove kao što su troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostale troškove nastale u tekućem obračunskom periodu. Poslovni rashodi evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, u stvarno nastalom iznosu, u obračunskom periodu na koji se odnose.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme se priznaju na teret rashoda obračunskog perioda u kom su nastali u stvarno nastalom iznosu (Napomena 27).

(b) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Rashodi kamata na kredite i iz poslovnih odnosa evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda u obračunskom periodu na koji se odnose (Napomena 32).

(c) Ostali rashodi

Ostale rashode čine manjkovi, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali nepomenuti rashodi.

Ostali rashodi priznaju se u obračunatom iznosu u periodu u kojem su nastali.

3.17. Zakupi***Društvo kao zakupac******Finansijski zakup***

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njime suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Finansijski zakup se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Društvo kao zakupodavac

Prihod od zakupnina potiče od davanja nekretnina u zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 23).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porez na dobitak***Tekući porez*

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (u daljem tekstu "Zakon") i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2022. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici (velika i srednja pravna lica) više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika.

Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Društvo tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2023.***Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porez na dobitak (Nastavak)***Odloženi porez (Nastavak)*

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

3.19. Obelodanjvanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjvanje povezanih strana". Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 38).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promena kurseva stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne može da eliminiše sve finansijske i operative rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Društvo je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima.

Rukovodstvo Društva smatra da su u tekućim okolnostima politike upravljanja rizicima adekvatne i efektivne i da se njihovom odgovarajućom primenom u svakodnevnom poslovanju minimizira izloženost Društva prvenstveno negativnim efektima rizika. U 2023. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.397	1.728
Potraživanja po osnovu prodaje	1.080.737	976.710
Ostala kratkoročna potraživanja	410.026	111.251
Kratkoročni finansijski plasmani	3.974	4.275
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	130.266	242.022
Ukupno	<u>1.626.400</u>	<u>1.335.986</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	91	1.267
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	19.764	19.310
Obaveze iz poslovanja	1.554.163	1.518.472
Ostale kratkoročne obaveze	49.252	43.365
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	227.466	73.521
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	14.140	2.796
Ukupno	<u>1.864.876</u>	<u>1.658.731</u>

U 2023. i 2022. godini Društvo nije imalo derivatne finansijske instrumente.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 3. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

4.2. Faktori finansijskog rizika

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preuzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kursa. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(a) Tržišni rizik (Nastavak)

Rizik od promene kurseva stranih valuta (Nastavak)

Društvo je pretežno izloženo deviznom riziku po osnovu značajnih nabavki od glavnih dobavljača iz inostranstva.

Oscilacije kursa u toku 2023. godine uticale su na iskazan nivo pozitivnih i negativnih kursnih razlika, ali je Društvo vodilo računa o usklađenosti deviznih sredstava i obaveza u cilju minimiziranja efekata promene kursa dinara. Društvo u svom poslovanju u velikom procentu vrši uvoz robe iz inostranstva uglavnom u EUR i USD, a izvoz robe i usluga uglavnom na područje sa valutom EUR.

Na dan 31. decembra 2023. i 2022 godine knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza izraženih u **stranoj valuti** je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Potraživanja od kupaca	8.791	23.679	-	-
Devizna sredstva	4.508	1.181	-	-
Obaveze po osnovu lizinga	-	-	19.855	20.577
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	-	-	194.288	168.290
Ukupna izloženost	13.299	24.860	214.143	188.867

Na dan 31. decembra 2023. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 13.299 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 24.860 hiljada) su izražena u stranoj valuti, što predstavlja 0,82% (2022. godina: 1,86%) ukupnih finansijskih sredstava Društva.

Na dan 31. decembra 2023. godine, finansijske obaveze izražene u stranoj valuti iznose RSD 214.143 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 188.867 hiljada), što predstavlja 11,48% (2022. godina: 11,39%) ukupnih finansijskih obaveza Društva.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Prihodi i rashodi Društva i tokovi gotovine su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa, s obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, niti obaveze. Shodno tome, Društvo na dan izveštavanja nije bilo izloženo riziku od promene kamatnih stopa.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo značajnijem riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) ili kroz bilans uspeha (FVTPL).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)****(a) Tržišni rizik (Nastavak)***Rizik od promene cena (Nastavak)*

S druge strane, Društvo je izloženo riziku promena cena kako svojih proizvoda i usluga tako i promena cena repro-materijala, robe i usluga koje nabavlja na domaćem i stranom tržištu. Navedene rizike Društvo kontinuirano analizira i prati preko svoje komercijalne službe i preduzima mere za smanjenje negativnih efekata prisutnog rizika.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca i njegove istorije plaćanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika.

Društvo primenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" kada obračunava ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka po osnovu nenaplaćenih potraživanja. Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređena finansijska sredstva.

Za kredite date zaposlenima Društvo se oslanja na podatke renomiranih eksternih rejting agencija (Fitch, Moody's, S&P) o verovatnoći prelaska u status neizmirenja obaveza. Društvo je verovatnoću dospevanja u status neizvršenja obaveza preuzelo sa sajta eksterne rejting agencije Moody's na godišnjem nivou u iznosu od 0,887% za 2023. godinu.

Rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja zajmova datih zaposlenima (Napomena 8), potraživanja od kupaca po osnovu prodaje (Napomena 10) i kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12).

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza.

Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva i zbirno za Društvo kao celinu.

Finansijska služba Društva nadzire planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Društva da bi se obezbedilo da Društvo uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (Nastavak)

Operativno upravljanje likvidnošću vrši se od strane rukovodstva i centralizovano je na nivou Društva. Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih limita i kreditnih obaveza a u cilju stvaranja mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

Zbog dinamične prirode poslovanja Društva, Finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđene kreditne linije. Rukovodstvo vrši nadzor nad kontinuiranim planiranjem rezerve likvidnosti Društva (koja obuhvata neiskorišćene kreditne linije i gotovinu i gotovinske ekvivalente) na osnovu očekivanih novčanih tokova.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije roba i usluga, koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Društvo ne koristi finansijske derivate. Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune ili oročene depozite, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima glavnice duga na osnovu *najranijeg datuma* na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2023.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	91	-	-	91
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	14.532	5.232	-	19.764
Obaveze iz poslovanja	1.554.176	-	-	1.554.176
Ostale kratkoročne obaveze	49.252	-	-	49.252
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	227.466	-	-	227.466
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	14.138	-	-	14.138
	<u>1.859.655</u>	<u>5.232</u>	<u>-</u>	<u>1.864.887</u>
<u>31.12.2022.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.267	-	-	1.267
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	8.828	8.828	1.654	19.310
Obaveze iz poslovanja	1.518.472	-	-	1.518.472
Ostale kratkoročne obaveze	43.365	-	-	43.365
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	73.521	-	-	73.521
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	2.796	-	-	2.796
	<u>1.648.249</u>	<u>8.828</u>	<u>1.654</u>	<u>1.658.731</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.3. Upravljanje kapitalom**

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala u cilju ostvarenja navedenog cilja, Društvo preko najvišeg svog organa, Skupštine Društva, odlučuje o raspodeli i promeni strukture kapitala.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti i finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne), umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u pojedinačnom bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Na dan 31. decembra 2023. godine neto dugovanja Društva imaju negativnu vrednost, s obzirom na to da Društvo ima samo obaveze po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od RSD 91 hiljadu i obaveze uknjiženje po osnovu primene MSFI 16 u iznosu od RSD 19.764 hiljade, dok gotovinski ekvivalenti i gotovina iznose RSD 130.266 hiljada. Shodno tome, ne postoji opasnost za očuvanje strukture kapitala Društva.

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine iznosi RSD 1.369.932 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 1.285.019 hiljada) i čini 38,34% ukupne pasive Društva (31. decembar 2022. godine: 37,93%).

Društvo je u 2023. godini ostvarilo neto dobitak od RSD 126.261 hiljadu (2022. godina: RSD 55.490 hiljada).

4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Društvo ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladavajućim tržišnim uslovima. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Društva na dan izveštavanja:

Društvo u pojedinačnom bilansu stanja nema iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja i obaveza iz poslovanja odražava njihovu tržišnu vrednost.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)**

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datu zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo smatra da fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Društva odgovara njihovim knjigovodstvenim iznosima na dan izveštavanja, prikazanim u Napomeni 4.1. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa primenjivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Primer radi: ukoliko bi Društvo smanjilo koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 5.279 hiljada.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Obezvredenje potraživanja od kupaca i drugih potraživanja***

Društvo od 1. januara 2020. godine obračunava očekivane kreditne gubitke na osnovu istorijskog iskustva i gubitaka koji nastaju jer kupci robe, korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca vrši se u skladu sa računovodstvenom politikom definisanom u Napomeni 3.6.1. uz pojedinačne finansijske izveštaje. Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređena finansijska sredstva.

U proceni odgovarajućeg iznosa očekivanog kreditnog gubitka za potraživanja, Društvo se oslanja na ranije iskustvo sa otpisom (istorijske gubitke po osnovu nenaplaćenih potraživanja), karakteristike kupaca i tekuće i buduće informacije o makroekonomskim faktorima koji utiču na kupce. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenima

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima po odlasku u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i stope fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 16. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niša za 0,5% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za RSD 911 hiljada ili viša za RSD 984 hiljade u odnosu na rezervisanja za otpremnine iskazana u poslovnim knjigama Društva na dan 31. decembra 2023. godine.

Sudski sporovi

Društvo je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju (Napomena 40), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. NEMATERIJALNA IMOVINA

	<u>Licence i softveri</u>
NABAVNA VREDNOST	
Stanje na dan	
1. januara 2022. godine	54.937
Povećanja - nabavke u toku godine	6.529
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	<u>61.466</u>
Povećanja - nabavke u toku godine	23.168
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	<u>84.634</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI	
Stanje na dan	
1. januara 2022. godine	32.489
Amortizacija (Napomena 28)	6.154
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	<u>38.643</u>
Amortizacija (Napomena 28)	7.247
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	<u>45.890</u>
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:	
- 31. decembra 2023. godine	<u>38.744</u>
- 31. decembra 2022. godine	<u>22.823</u>

Na osnovu procene rukovodstva Društva, nema indikacija da je nematerijalna imovina na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema u vlasništvu	Oprema uzeta na finansijski lizing	NPO uzeta u lizing - Imovina sa pravom korišćenja (Napomena 21)	Investicione nekretnine	Ukupno
NABAVNA/REVALORIZOVANA VREDNOST							
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	150.540	708.420	214.818	5.793	9.342	41.024	1.129.937
Povećanja u toku godine	-	-	12.558	-	24.351	-	36.909
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(1.161)	-	-	(1.161)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(20.780)	-	(10.547)	-	(31.327)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	150.540	708.420	206.596	4.632	23.146	41.024	1.134.358
Povećanja u toku godine	-	6.453	24.604	-	13.694	-	44.751
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(2.859)	-	(6.453)	(9.312)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.961)	-	(2.109)	-	(6.070)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	150.540	714.873	227.239	1.772	34.731	34.571	1.163.726
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	-	11.344	170.226	1.293	666	-	183.529
Amortizacija (Napomena 28)	-	11.343	18.532	736	5.656	-	36.267
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(743)	-	-	(743)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(14.010)	-	(2.216)	-	(16.226)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	-	22.687	174.748	1.286	4.106	-	202.827
Amortizacija (Napomena 28)	-	11.487	21.008	570	12.479	-	45.544
Transfer (sa)/na	-	-	1.125	(1.125)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.961)	-	(1.230)	-	(5.191)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	-	34.174	192.920	731	15.355	-	243.180
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:							
- 31. decembra 2023. godine	150.540	680.699	34.319	1.041	19.376	34.571	920.546
- 31. decembra 2022. godine	150.540	685.733	31.848	3.346	19.040	41.024	931.531

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)**Realni tereti na imovini Društva na dan 31. decembra 2023. godine:**

- Pre prodaje prostora Društvu, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 5. oktobra 2000. godine u korist Savezne direkcije za robne rezerve na iznos od RSD 36.000 hiljada.
- Pre prodaje prostora Društvu, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 11. decembra 2000. godine u korist Servo Mihalj banke a.d. Zrenjanin na iznos od RSD 2.956 hiljada.
- Hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.
- Druga hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.

Zemljište i građevinski objekti su iskazani po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa procenom izvršenom na dan 31.12.2020. godine, korišćenjem tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uloženi sredstava. Procena je sprovedena od strane eksternih nezavisnih kvalifikovanih procenitelja.

Prilikom određivanja tržišne vrednosti poslovnih zgrada, poslovnog prostora i lokala korišćen je tržišni metod, dok je kao kontrolni metod prilikom određivanja tržišne vrednosti predmetnih građevinskih objekata i investicionih nekretnina, tj. poslovnih zgrada, poslovnog prostora i lokala korišćen metod direktne kapitalizacije kao jedan od merodavnih pristupa za ovaj tip nepokretnosti. Usvojena stopa kapitalizacije za objekte iznosi od 8% do 10% u skladu sa tržišnim parametrima na osnovu dostupnih podataka o transakciji više poslovnih prostora - u Beogradu i drugim gradovima Srbije, kao i prosečne rente za slične poslovne prostore.

Za građevinske objekte analiza osetljivosti je pokazala da procentualna promena cene zakupa menja fer vrednost na isti način. Promena stope kapitalizacije za ± 1 procentni poen utiče na fer rezultat sa -10% (kod povećanja), odnosno sa +10% (kod smanjenja).

Za građevinske objekte - investicione nekretnine analiza osetljivosti je pokazala da procentualna promena cene zakupa menja fer vrednost na isti način. Promena stope kapitalizacije za ± 1 procentni poen utiče na fer rezultat sa -10% (kod povećanja), odnosno sa +10% (kod smanjenja).

Društvo poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Društvo preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica:		
- Informatika INTL d.o.o. Banja Luka	151	151
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Zajmovi radnicima za stambenu izgradnju i solidarnu pomoć	1.443	1.790
<i>Minus:</i>		
- Svođenje na tržišnu vrednost plasmana putem diskontovanja (Napomena 33)	(33)	(54)
- Ispravka vrednosti (Napomena 34)	(13)	(8)
Ostali plasmani	<u>1.397</u>	<u>1.728</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.548</u>	<u>1.879</u>

Stambeni zajmovi dati zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

9. ZALIHE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	681.890	658.409
Roba	37.623	36.695
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	139.760	151.672
<i>Minus: Ispravka vrednosti datih avansa</i>	(410)	(410)
Stanje na dan 31. decembra	<u>858.863</u>	<u>846.366</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Kupci u zemlji - zavisno pravno lice (Napomena 38(a))	76.605	78.300
Kupci u zemlji -ostala povezana pravna lica (Napomena 38(a))	1.999	38.975
Kupci u zemlji	1.094.989	876.223
Kupci u inostranstvu	<u>11.336</u>	<u>26.232</u>
Bruto potraživanja	<u>1.184.929</u>	<u>1.019.730</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti:</i>		
- kupci u zemlji	(101.647)	(40.467)
- kupci u inostranstvu	(2.545)	(2.553)
	<u>(104.192)</u>	<u>(43.020)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.080.737</u>	<u>976.710</u>

Potraživanja od kupaca u inostranstvu su najvećim delom iskazana u EUR.

Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca odgovara njihovoj fer vrednosti.

Promene na računu **ispravke vrednosti potraživanja** po osnovu prodaje u toku godine prikazane su kako sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	43.020	42.564
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 34)	61.180	3.911
Smanjenja i isknjižavanja	<u>(8)</u>	<u>(3.455)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>104.192</u>	<u>43.020</u>

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Društvo ima veći broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

Shodno tome, rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja po osnovu prodaje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potraživanja za porez na dodatu vrednost	409.748	111.160
Potraživanja za kamatu i dividende	-	-
Potraživanja od zaposlenih	29	30
Ostala kratkoročna potraživanja	248	61
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	1	1
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>410.026</u>	<u>111.252</u>

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Kratkoročni krediti u zemlji	34.191	34.191
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.256	4.265
<i>Minus: Ispravka vrednosti ostalih plasmana (Napomena 34)</i>	(34.473)	(34.181)
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.974</u>	<u>4.275</u>

Promene na računu **ispravke vrednosti ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana** u toku godine prikazane su kako sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	34.181	34.181
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 34)	292	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>34.473</u>	<u>34.181</u>

13. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući (poslovni) računi	124.949	155.057
Blagajna	9	11
Oročeni depozit kod Srpske banke	-	76.476
Devizni račun	4.508	1.181
Ostala novčana sredstva	800	9.297
Stanje na dan 31. decembra	<u>130.266</u>	<u>242.022</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Unapred plaćeni troškovi	36.120	171.515
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.996	34.228
Razgraničeni troškovi	56.824	12.984
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	<u>30</u>	<u>20</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>94.970</u>	<u>218.747</u>

Unapred plaćeni troškovi na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na troškove plaćene podizvođačima u 2023. godini za radove koji su jednim delom realizovani u toku 2023. godine i koji će konačno biti realizovani u 2024. godini.

Potraživanja za nefakturisani prihod se odnose na fakture izdate putem portala eFakture u januaru 2024. godine, a koje su se odnosile na promet iz decembra 2023. godine.

Razgraničeni troškovi na dan 31. decembra 2023. godine odnose se na kupovinu licenci i usluga, a za projekte koji će biti realizovani u toku 2024. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL

Promene na kapitalu u toku godine prikazane su kako sledi:

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostali kapital	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Aktuarski gubici	Neraspoređeni dobitak	Ukupan kapital
Stanje na dan									
1. januara 2022. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(2.988)	189.170	1.251.112
Raspodela dela dobitka - odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(21.257)	(21.257)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	55.490	55.490
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(370)	-	(370)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 37(c))	-	-	-	-	-	-	44	-	44
Stanje na dan									
31. decembra 2022. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(3.314)	223.403	1.285.019
Neto promene u toku godine	-	-	-	-	-	-	-	(37.845)	(37.845)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	126.271	126.271
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(4.133)	-	(4.133)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 37(c))	-	-	-	-	-	-	620	-	620
Stanje na dan									
31. decembra 2023. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(6.827)	311.829	1.369.932

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL (Nastavak)

Po Rešenju Komisije za hartije od vrednosti izdatom dana 14. jula 2011. godine Društvu je odobrena zamena postojećih akcija i njene nominalne vrednosti od RSD 2.000,00 po akciji u računovodstvenu vrednost od RSD 2.042,1752 po akciji. Nakon izdavanja ovog rešenja, u poslovnim knjigama Društva izvršeno je adekvatno prevođenje nominalne vrednosti u računovodstvenu vrednost po akciji, i to za stanje akcijskog kapitala i stanje otkupljenih sopstvenih akcija.

Akcijski kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine se sastoji od 180.011 akcija (31. decembar 2022. godine: 180.011 akcija) pojedinačne računovodstvene vrednosti od RSD 2.042,1752 po akciji (31. decembar 2022. godine: RSD 2.042,1752), odnosno ukupne vrednosti od RSD 367.614 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 367.614 hiljada).

Na dan 31. decembra 2023. godine, broj sopstvenih akcija iznosio je 16.493, ukupne računovodstvene vrednosti RSD 33.682 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 33.682 hiljade). Društvo u toku 2023. i 2022. godine nije otkupljivalo sopstvene akcije.

Najveći pojedinačni akcionar Društva je JP "Srbijagas" Novi Sad, koji poseduje 55.000 akcija i glasova, odnosno 30,55% akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala. Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi od 8. maja 2007. godine.

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

	Troškovi u garantnom roku	Rezervisanja za otpremnine	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	2.018	17.752	19.770
Rezervisanja u toku godine (Napomena 29)	3.500	317	3,817
Iskorišćeno u toku godine	(2.018)	(1.491)	(3,509)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	370	370
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	3.500	16.948	20.448
Rezervisanja u toku godine (Napomena 29)	-	258	258
Iskorišćeno u toku godine	(560)	(590)	(1.150)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	4.133	4.133
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	2.940	20.749	23.689

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku za proizvode za koje ne postoji garancija dobavljača od kojih je nabavljen repromaterijal, a na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska zaposlenih iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2023. godine, korišćena je diskontna stopa od 6,20% i pretpostavka prosečnog rasta zarada po stopi od 3,0% godišnje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo ima jedan aktivan ugovor o finansijskom lizingu automobila u iznosu od RSD 91 hiljadu i veći broj ugovora o operativnom lizingu (zakupu) u iznosu od RSD 19.764 hiljade (Napomena 21). Obaveze po osnovu postojećeg finansijskog lizinga se otplaćuju početkom 2024. godine.

Obaveze po finansijskom zakupu, kao i obaveze obračunate u skladu sa MSFI 16 - minimum plaćanja zakupa prikazana su kako sledi:

	2023.		2022.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	14.623	15.369	10.095	11.014
Od 2 do 5 godina	5.232	5.352	10.482	10.900
Stanje na dan 31. decembra	19.855	20.721	20.577	21.9140

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa. Kamata kod finansijskog lizinga iznosi RSD 1 hiljadu i ona će zaista u periodu do jedne godine i biti plaćena, dok kamata na obaveze obračunate u skladu sa MSFI 16 predstavlja obračunsku kategoriju koje ne nose sa sobom i obavezu plaćanja.

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2023.	2022.
Dobavljači - zavisno pravno lice (Napomena 38(a))	3.199	2.541
Dobavljači u zemlji	1.356.020	1.346.794
Dobavljači u inostranstvu	194.288	168.290
Ostale obaveze iz poslovanja	656	847
Stanje na dan 31. decembra	1.554.163	1.518.472

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 30 do 60 dana.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD 194.288 hiljada su izražene u stranoj valuti i to: EUR 891.537 i USD 848.456.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	30.508	26.741
Obaveze za dividende	15.232	13.552
Obaveze prema direktoru i članovima organa upravljanja i nadzora	1.450	1.450
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	1.836	1.394
Ostale obaveze	<u>226</u>	<u>228</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>49.252</u>	<u>43.365</u>

20. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Unapred obračunati troškovi	26.276	-
Obračunati prihodi budućeg perioda	131.887	136.400
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>159.163</u>	<u>137.400</u>

Unapred obračunati troškovi na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na troškove za koje partneri nisu izdali ispravne fakture preko Sistema elektronskih fakture ili su izdali fakture u januaru 2024. godine, a odnose se na 2023. godinu.

Obračunati prihodi budućeg perioda na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na usluge koje će biti izvršene od strane Društva u toku 2024. godine.

21. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠĆENJA I OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA

(a) Imovina sa pravom korišćenja (Napomena 7)

	<u>Vozila</u>	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2023. godine	18.362	678	19.040
Nabavke u toku godine	13.694	-	13.694
Otuđenja/raskidi ugovora o zakupu	(879)	-	(879)
Amortizacija (Napomena 28)	<u>(12.027)</u>	<u>(452)</u>	<u>(12.479)</u>
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	<u>19.150</u>	<u>226</u>	<u>19.376</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠĆENJA I OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 17)

	<u>Vozila</u>	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2023. godine	18.622	688	19.310
Povećanje u toku godine	10.579	-	10.579
Otuđenja/raskidi ugovora o zakupu	(1.330)	-	(1.330)
Lizing plaćanja	(9.552)	(480)	(10.032)
Rashodi kamata (Napomena 32)	1.209	28	1.237
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	19.528	236	19.764

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup vozila i poslovnog prostora po osnovu zaključenih ugovora.

Prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga Društvo je razmatralo i potencijalne izloženosti koje proizilaze iz promenjivih plaćanja po osnovu zakupa, opcija produženja i raskida ugovora, kao i po osnovu garancija ostatka vrednosti i zakupa koji nisu počeli, ali se Društvo obavezalo na njih. Ugovorima o zakupu uglavnom je definisana fiksna naknada sa valutnom klauzulom vezanom za EUR.

Društvo nema značajnih ugovora o zakupu sa posebnim ograničenjima ili ugovornim obavezama, niti je imalo transakcije prodaje i povratnog lizinga.

Dospeće obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazano je kako sledi:

	<u>Do 1 godine</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga	14.532	5.232	-	-	19.764

Iznos koji je evidentiran u tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli :

	01.01.-
	31.12.2023.
Ukupni odlivi gotovine po osnovu lizinga - MSFI 16	<u>13.506</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršilo usaglašavanje potraživanja od kupaca i dugovanja prema dobavljačima sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine.

Društvo je poslalo 214 izvoda otvorenih stavki (IOS) kupcima i 212 IOS dobavljačima.

Od poslatih IOS-a, od kupaca je vraćeno 98 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 1.003.628 hiljada, odnosno 84,70% potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2023. godine.

Od poslatih IOS-a, od dobavljača je vraćeno 142 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 1.273.466 hiljade, odnosno 81,94% dugovanja prema dobavljačima na dan 31. decembra 2023. godine.

Stanje sredstava na računima kod poslovnih banaka je usaglašeno sa stanjem novčanih sredstava iskazanim u finansijskim izveštajima Društva.

23. POSLOVNI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od prodaje robe		
Prihodi od prodaje robe zavisnom pravnom licu (Napomena 38(b))	458	548
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	26.087	15.968
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	3.393	-
	<u>29.938</u>	<u>16.516</u>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga zavisnom pravnom licu (Napomena 38(b))	26.227	50.151
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu (Napomena 38(b))	35.761	94.050
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.847.958	6.072.783
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	47.225	43.808
	<u>7.957.171</u>	<u>6.260.792</u>
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	16.250	5.882
Ostali poslovni prihodi	5.326	5.854
	<u>16.576</u>	<u>11.736</u>
Ukupno	<u><u>8.008.685</u></u>	<u><u>6.289.044</u></u>

Drugi poslovni prihodi obuhvataju prihode po osnovu zakupnina, od čega se iznos od RSD 1.184 hiljade u 2023. godini (2022. godina: RSD 1.144 hiljade) odnosi na prihode od zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd (Napomena 38(b)).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavnu vrednost prodate robe u iznosu od RSD 27.656 hiljada u 2023. godini (2022. godina: RSD 16.701 hiljadu) čini nabavna vrednost prodate robe za promet robe na veliko i kao i za utrošak robe u sopstvene potrebe.

Nabavna vrednost prodate robe sastoji se iz neto fakturane vrednosti i zavisnih troškova nabavke.

25. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi materijala za izradu, licenci i produženja garancija	4.222.069	2.876.293
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	5.324	9.805
Troškovi rezervnih delova	3.029	5.513
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.545	963
Troškovi goriva i energije	16.050	14.307
Ukupno	<u>4.248.017</u>	<u>2.906.881</u>

26. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	324.060	292.471
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	48.926	46.073
Troškovi naknada po ugovoru o delu	41.197	31.952
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	2.355	605
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	6.684	4.334
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	26.852	21.980
Ostali lični rashodi i naknade	33.387	27.705
Ukupno	<u>483.461</u>	<u>425.120</u>

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi usluga na izradi učinaka	2.779.472	2.656.930
Troškovi transportnih usluga	8.448	4.001
Troškovi reklame i propagande	22.765	15.603
Troškovi zakupnina	3.226	4.092
Troškovi usluga održavanja	15.618	7.336
Troškovi ostalih usluga	12.593	10.117
Ukupno	<u>2.842.122</u>	<u>2.698.079</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (Nastavak)

Troškovi usluga na izradi učinaka u iznosu od RSD 2.779.472 hiljade su nastali po osnovu velikog broja projekata koje je Društvo imalo u toku 2023. godine, a za koje su bile angažovane kooperantske firme koje su pružale razne vrste usluga i tehničke pomoći u cilju ispunjenja ugovornih obaveza Društva.

28. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi amortizacije:		
- Nematerijalne imovine (Napomena 6)	7.247	6.154
Imovina sa pravom korišćenja - MSFI 16 (Napomena 7)	12.479	5.656
- Nekretnina, postrojenja i oprema (Napomena 7)	33.065	30.611
Ukupno	<u>52.791</u>	<u>42.421</u>

29. TROŠKOVI REZERVISANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rezervisanja za troškove u garantnom roku (Napomena 16)	-	3.500
Troškovi rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	258	317
Ukupno	<u>258</u>	<u>3.817</u>

30. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi neproizvodnih usluga	59.091	60.282
Troškovi poreza, taksi i naknada	16.593	14.869
Troškovi reprezentacije	32.106	22.920
Troškovi platnog prometa	12.793	10.680
Troškovi članarina	1.549	1.829
Troškovi premija osiguranja	1.122	1.332
Ostali nematerijalni troškovi	187	3.350
Ukupno	<u>123.441</u>	<u>115.262</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od kamata	3.990	1.593
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	6.537	25.908
Ostali finansijski prihodi	107	250
Ukupno	<u>10.634</u>	<u>27.751</u>

32. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rashodi kamata	4.209	13.235
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	23.242	28.579
Rashodi kamata (MSFI 16) (Napomena 21)	1.237	1.056
Ostali finansijski rashodi	1	-
Ukupno	<u>28.689</u>	<u>42.870</u>

**33. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od smanjenja ispravke vrednosti ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	9
Prihodi od diskontovanja dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	21	8
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	105	52
Ukupno	<u>126</u>	<u>69</u>

**34. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obezvredenje ostalih dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	5	-
Obezvredenje potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	61.180	3.911
Direktan otpis potraživanja po osnovu prodaje	2.077	-
Obezvredenje ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12)	292	-
Ostali rashodi	9	-
Ukupno	<u>63.563</u>	<u>3.911</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. OSTALI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	454	518
Ostali nepomenuti prihodi	<u>6.948</u>	<u>11.125</u>
Ukupno	<u>7.402</u>	<u>11.643</u>

36. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi u 2023. godini iznose RSD 4.671 hiljadu (2022. godina: RSD 3.142 hiljade) i najvećim delom se odnose na rashode po osnovu izdataka za zdravstvo, sport i humanitarne svrhe u iznosu od RSD 4.599 hiljada.

37. POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Glavne komponente poreza na dobitak su sledeće:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući porez na dobitak	24.795	12.053
Odloženi poreski prihodi perioda	<u>(57)</u>	<u>(432)</u>
Ukupan poreski rashod	<u>24.738</u>	<u>11.621</u>

(b) Usaglašavanje poreskog rashoda i računovodstvenog dobitka pre oporezivanja

Obračunati poreski rashod se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi se dobio primenom važeće poreske stope od 15% na računovodstveni dobitak pre oporezivanja, kao što sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobitak pre oporezivanja	<u>151.009</u>	<u>67.111</u>
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi - 15%	22.651	10.067
Usklađivanje prihoda/rashoda	<u>2.087</u>	<u>1.554</u>
Ukupan poreski rashod	<u>24.738</u>	<u>11.621</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<u>16,38%</u>	<u>17,32%</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

37 POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze, neto se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove, kao i na dugoročna rezervisanja za otpremnine zaposlenih prilikom odlaska u penziju.

Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	104.271	104.747
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	(57)	(432)
Efekat privremenih razlika po osnovu aktuarskih gubitaka evidentiran u korist kapitala (Napomena 15)	(620)	(44)
Stanje na dan 31. decembra	<u>103.594</u>	<u>104.271</u>

38. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, zavisnim pravnim licima i drugim povezanim stranama.

Najveći pojedinačni akcionar Društva je JP "Srbijagas" Novi Sad u čijem se vlasništvu nalazi 30,55% akcijskog kapitala Društva. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala.

Društvo je 100% vlasnik kapitala zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd, dok učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica Informatika INT d.o.o. Banja Luka, iznosi 20%.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine proistekla iz transakcija sa povezanim licima prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
POTRAŽIVANJA		
Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	76.605	78.300
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	1.999	38.975
Stanje na dan	<u>78.604</u>	<u>117.275</u>
OBAVEZE		
Obaveze iz poslovanja (Napomena 18)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	3.199	2.541
Stanje na dan	<u>3.199</u>	<u>2.541</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

38. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Transakcije sa povezanim pravnim licima, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2023. i 2022. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
PRIHODI		
Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga (Napomena 23)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	26.685	50.699
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	35.761	94.050
	<u>62.446</u>	<u>144.749</u>
Prihodi od zakupa (Napomena 23)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	1.184	1.144
Ukupno	<u>63.630</u>	<u>145.893</u>

Roba, proizvodi i usluge se prodaju po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
RASHODI		
Nabavke robe i usluga		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	16.689	19.226
Ukupno	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>

Roba i usluge se kupuju u skladu sa normalnim uslovima poslovanja.

- (c) **Bruto zarade i naknade** ključnog rukovodećeg osoblja Društva (direktor, članovi Izvršnog i Nadzornog odbora) u 2023. godini su iznosile RSD 43.217 hiljada (2022. godina: RSD 48.401 hiljadu).

39. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji računata je u skladu sa MRS 33 "Zarada po akciji". Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji.

Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

	<u>2023.</u>	<u>U RSD bez para</u> <u>2022.</u>
Neto dobitak koji pripada akcionarima (A)	126.271.257	55.490.010
Broj običnih akcija u opticaju na dan 31. decembra	180.011	180.011
Preračunat ponderisan prosečan broj običnih akcija (B)	180.011	180.011
Osnovna zarada po akciji (A/B)	<u>701</u>	<u>308</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

40. POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31.12.2023. godine Društvo ima dva aktuelna radna spora i to u statusu tuženog. Jedan spor je na drugom stepenu po žalbi informatike a.d, dok je drugi predmet na prvom stepenu i to u delu koji nije pravnosnažno presuđen po osnovnom tužbenom zahtevu.

Rukovodstvo Društva ne očekuje materijalno značajne gubitke u toku 2024. godine po osnovu sudskih sporova u toku i, shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji za 2023. godinu ne uključuju rezervisanja za potencijalne gubitke po ovom osnovu.

(b) Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije predmet su čestih izmena i različitih tumačenja. Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Društva. Postoji neizvesnost da li su tumačenja rukovodstva Društva i prateća dokumentacija dovoljni, i da li odgovaraju zahtevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja ne mogu imati materijalno značajne posledice na pojedinačne finansijske izveštaje Društva.

41. EFEKAT RUSKO-UKRAJINSKOG KONFLIKTA NA POSLOVANJE DRUŠTVA

Početak marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima.

Po osnovu navedenog konflikta nije bilo negativnih efekata na poslovanje Društva u 2022. i 2023. godini. Sa druge strane, usled sukoba i dalje se može očekivati dodatan negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske koji mogu indirektno uticati na Društvo.

Rukovodstvo Društva je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo efekte krize prouzrokovane rusko-ukrajinskim konfliktima na poslovanje Društva. Rukovodstvo Društva smatra da pomenuta kriza nema uticaja na njegovo poslovanje.

Posledice poremećaja lanaca snabdevanja na svetskom IT tržištu osećaju se i u Srbiji. Ipak, uprkos takvom poslovnom ambijentu, Društvo nastavlja u 2024. godini učešće u procesima sveukupne digitalizacije državnih e-servisa. To se posebno odnosi na oblast elektronskih faktura (implementacija, integracija, podrška).

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene pojedinačne finansijske izveštaje Društva za 2023. godinu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

43. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>U RSD</u> <u>31.12.2022.</u>
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515

Beograd, 27. februar 2024. godine

Vladan Branković
Generalni direktor

Predrag Vuković
Finansijski direktor

**PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE
OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING
“INFORMATIKA” a.d. BEOGRAD**

**Pojedinačni finansijski izveštaji
za godinu završenu
31. decembra 2023.**

i

Izveštaj nezavisnog revizora

SADRŽAJ

	Strana
IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1 - 6
POJEDINAČNI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	
Pojedinačni bilans stanja	
Pojedinačni bilans uspeha	
Pojedinačni izveštaj o ostalom rezultatu	
Pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu	
Pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine	
Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje	1 - 45
GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU	
IZVEŠTAJ O NAKNADAMA	

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering “Informatika” a.d. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering “Informatika” akcionarsko društvo Beograd (u daljem tekstu “Društvo”), koji obuhvataju pojedinačni bilans stanja na dan 31. decembra 2023. godine i pojedinačni bilans uspeha, pojedinačni izveštaj o ostalom rezultatu, pojedinačni izveštaj o promenama na kapitalu i pojedinačni izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje koje uključuju sumarni pregled značajnih računovodstvenih politika.

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, nekonsolidovanu finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2023. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji i računovodstvenim politikama obelodanjenim u Napomeni 3. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije (MSR). Naše odgovornosti u skladu sa tim standardima detaljnije su opisane u odeljku našeg izveštaja *Odgovornosti revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja*. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa *Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe* Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (“IESBA Kodeks”) i etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da nam pruže osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom rasuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji pojedinačnih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja u celini i formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nismo izneli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme
i informatički inženjering “Informatika” a.d. Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primenjene procedure revizije
1. Priznavanje prihoda (tačnost evidentiranja prihoda) Napomena 23. uz pojedinačne finansijske izveštaje	

Postoji inherentni rizik u vezi sa tačnošću i sveobuhvatnošću priznatih prihoda od prodaje licenci i računarske opreme, kao i prihoda od prodaje softvera i njihove implementacije, koji proizilaze iz kompleksnosti IT sistema i procedura prodaje.

Pored toga, u skladu sa internom (BDO) metodologijom revizije, koja se zasniva na Međunarodnim standardima revizije, priznavanje prihoda se uvek smatra inherentnim značajnim rizikom od nastanka materijalno značajne greške i stoga predstavlja ključno revizijsko pitanje.

Računovodstvene politike Društva koje se odnose na priznavanje prihoda su obelodanjene u Napomeni 3.15. uz priložene pojedinačne finansijske izveštaje.

Naše revizorske procedure su uključivale sledeće postupke:

- sticanje razumevanja o značajnim procesima u vezi sa priznavanjem prihoda;
- sprovođenje testova relevantnih kontrola implementiranih od strane Društva nad prodajom računarske opreme i licenci; i
- sprovođenje analitičkih procedura za značajne vrste prihoda, kao i suštinskih postupaka revizije kako bismo se uverili u tačnost, postojanje i sveobuhvatnost priznatih prihoda.

Proverili smo da li su prihodi od prodaje evidentirani u skladu sa zahtevima relevantnih primenljivih MRS/MSFI.

Pored navedenog, izvršili smo pregled obelodanjivanja izvršenih od strane Društva u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje, kako bismo ocenili da li je prezentacija adekvatna u skladu sa zahtevima primenljivog okvira finansijskog izveštavanja i dovoljna korisnicima pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Na bazi sprovedenih procedura, nismo identifikovali značajne nalaze u odnosu na tačnost i sveobuhvatnost iskazanih prihoda u pojedinačnom bilansu uspeha za 2023. godinu.

Izvršena obelodanjivanja o prihodima od prodaje su relevantna i odgovarajuća.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering “Informatika” a.d. Beograd (Nastavak)

Ključna revizijska pitanja (Nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Primenjene procedure revizije
<p data-bbox="228 533 826 600">2. Procena vrednosti zemljišta, nekretnina i investicionih nekretnina Napomena 7. uz pojedinačne finansijske izveštaje</p> <p data-bbox="228 622 826 745">Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) i investicione nekretnine u ukupnom iznosu od RSD 865.810 hiljada čine 24,2% ukupne aktive Društva na dan 31. decembra 2023. godine.</p> <p data-bbox="228 768 826 1093">U pojedinačnim finansijskim izveštajima zemljište i građevinski objekti su evidentirani po revalorizovanim vrednostima, koje predstavljaju njihovu poštnu (fer) vrednost na dan revalorizacije (procene), i u slučaju građevinskih objekata umanjenu za akumuliranu ispravku vrednosti po osnovu obračunate amortizacije i ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu obezvređenja. Vrednovanje investicionih nekretnina nakon početnog priznavanja vrši se po metodu poštene (fer) vrednosti.</p> <p data-bbox="228 1115 826 1552">Procena fer vrednost nepokretnosti izvršena je sa stanjem na dan 31. decembra 2020. godine od strane nezavisnog procenitelja primenom tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uloženi sredstava. Društvo se rukovodi smernicama iz MRS 16 “Nekretnine, postrojenja i oprema” u skladu sa kojim, ako su kod nekih nekretnina kretanja fer vrednosti neznatna, može biti neophodno da se stavke revalorizuju jednom na svake tri ili pet godina. Društvo je na dan bilansa stanja razmotrilo ključne faktore koji mogu uticati na iskazanu vrednost nepokretnosti, dok je za investicione nekretnine izvršena interna analiza fer vrednosti.</p> <p data-bbox="228 1574 826 1641">Ključni faktori koji su uticali na rezultat procene, a koji uključuju određeni stepen prosuđivanja, su:</p> <ul data-bbox="260 1653 826 1888" style="list-style-type: none"> • projekcija prihoda i rashoda; • poslovni dobitak; • diskontne stope ili stope kapitalizacije koje se primenjuju na projektovane buduće tokove gotovine; i • ostvarene cene u nedavnim transakcijama za slične, odnosno uporedive nepokretnosti na relevantnom tržištu. <p data-bbox="228 1910 826 2078">Navedeno ključno revizijsko pitanje je izabrano zbog toga što obuhvata značajne procene i prosuđivanja izvršena od strane Društva i procenitelja prilikom procene fer vrednosti nepokretnosti za potrebe finansijskog izveštavanja.</p>	<p data-bbox="834 622 1370 857">Naše testiranje procenjene fer vrednosti zemljišta, građevinskih objekata i investicionih nekretnina usmerili smo na ključne pretpostavke rukovodstva, odnosno projekcije novčanih tokova, diskontne stope (ili stope kapitalizacije) i uporedive cene korišćene za potrebe procene i metodologiju procene.</p> <p data-bbox="834 880 1370 969">Naše procedure revizije obuhvatile su i angažovanje naših internih stručnjaka da nam pomognu u sledećem:</p> <ul data-bbox="834 981 1370 1574" style="list-style-type: none"> - oceni pretpostavki korišćenih u obračunu diskontnih stopa i preračunavanje ovih stopa; - kritičkoj oceni da li su modeli koje je koristio nezavisni procenitelj u skladu sa zahtevima MRS 16 “Nekretnine, postrojenja i oprema”, MRS 40 “Investicione nekretnine” i MSFI 13 “Odmeravanje fer vrednosti”; - analizi projektovanih budućih tokova gotovine primenjenih u modelima da bismo utvrdili da li su realni i opravdani s obzirom na tekuće makroekonomske okolnosti i stanje nekretnina u vlasništvu Društva; i - poređenju projektovanih tokova gotovine, uključujući i pretpostavke u vezi sa stopama rasta prihoda i operativnim marginama, sa istorijskim rezultatima u cilju provere tačnosti i opravdanosti projekcija rukovodstva. <hr/> <p data-bbox="834 1619 1370 1742">Pretpostavke korišćene od strane rukovodstva Društva i nezavisnog procenitelja uporedive su sa istorijskim rezultatima i očekivanim budućim izgledima.</p> <p data-bbox="834 1765 1370 1910">Primenjene diskontne stope i uporedive cene su odgovarajuće u datim okolnostima, a metodologija primenjena u proceni od strane nezavisnog procenitelja je u skladu sa pravilima struke.</p>

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering “Informatika” a.d. Beograd (Nastavak)

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na Napomenu 7. uz pojedinačne finansijske izveštaje u kojoj je obelodanjeno da Društvo poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Nakon što je međudržavnim Sporazumom o pitanjima sukcesije i prilogom G ovog Sporazuma potvrđeno pravo vlasnika - građana i pravnih lica, na pokretnu i nepokretnu imovinu koja se nalazi na teritoriji država sukcesora, rukovodstvo Društva preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ. Rukovodstvo Društva smatra da se ishod navedenog pitanja u ovom trenutku ne može pouzdano proceniti. Naše mišljenje ne sadrži rezervu po ovom pitanju.

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju i Izveštaj o naknadama (koji ne uključuju pojedinačne finansijske izveštaje i Izveštaj revizora o njima) za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2023. Naše mišljenje o pojedinačnim finansijskim izveštajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uveravanje o njima.

U vezi sa našom revizijom pojedinačnih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije i pritom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i pojedinačnih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju materijalno pogrešna iskazivanja.

- (a) U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, sprovedi smo postupke u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju proveru da li je Godišnji izveštaj o poslovanju sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o računovodstvu.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju:

- informacije obelodanjene u Godišnjem izveštaju o poslovanju za 2023. godinu, su po svim materijalno značajnim aspektima, usklađene sa pojedinačnim finansijskim izveštajima Društva za 2023. godinu; i
- Godišnji izveštaj o poslovanju za 2023. godinu je sastavljen u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu.

- (b) U vezi sa Izveštajem o naknadama, sprovedi smo postupke u skladu sa Zakonom o privrednim društvima. Ti postupci uključuju proveru da li je Izveštaj o naknadama sastavljen u skladu sa važećim odredbama Zakona o privrednim društvima.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju Izveštaj o naknadama za 2023. godinu je sastavljen u skladu sa članom 463b, stavovi 2 i 3 Zakona o privrednim društvima.

Pored toga, ako na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji materijalno značajno pogrešno iskazivanje ostalih informacija, od nas se zahteva da tu činjenicu saopštimo u izveštaju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo u izveštaju.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering “Informatika” a.d. Beograd (Nastavak)

Odgovornosti rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu pojedinačnih finansijskih izveštaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Pri sastavljanju pojedinačnih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procenu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti, obelodanjujući, po potrebi, pitanja koja se odnose na nastavak poslovanja i primenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadzor nad procesom finansijskog izveštavanja Društva.

Odgovornosti revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja

Naš cilj je sticanje uveravanja u razumnoj meri o tome da pojedinačni finansijski izveštaji, uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške, i izdavanje izveštaja revizora koji sadrži naše mišljenje. Uveravanje u razumnoj meri označava visok nivo uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije uvek otkriti materijalno značajan pogrešan iskaz ako takav iskaz postoji. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim standardima revizije mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i zadržavamo profesionalni skepticizam tokom obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u pojedinačnim finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške, osmišljavamo i obavljammo revizijske postupke koji su prikladni za te rizike, i pribavljamo dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilazanje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva.
- Vršimo procenu adekvatnosti primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procene i povezana obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Preduzeća za proizvodnju računarske opreme
i informatički inženjering "Informatika" a.d. Beograd (Nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja (Nastavak)

- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i da li, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, postoji materijalna neizvesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na odgovarajuća obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima pribavljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo ocenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja pojedinačnih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, kao i da li su u pojedinačnim finansijskim izveštajima prikazane osnovne poslovne promene i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

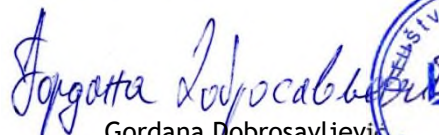
Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vreme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i, gde je to moguće, o povezanim merama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji pojedinačnih finansijskih izveštaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u našem izveštaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izveštaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Partner u angažovanju na reviziji na osnovu kog je sastavljen ovaj izveštaj nezavisnog revizora je Gordana Dobrosavljević.

Beograd, 28. februar 2024. godine

Gordana Dobrosavljević
Ovlašćeni revizor

Popunjiva pravno lice - preduzetnik

Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

BILANS STANJA
na dan 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos		
				Tekuća godina	Prethodna godina	
					Krajnje stanje 31.12.2022.	Početno stanje ,20
1	2	3	4	5	6	7
	AKTIVA					
00	A. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0001				
	B. STALNA IMOVINA (0003+0009+0017+0018+0028)	0002		960.838	956.233	
01	I. NEMATERIJALNA IMOVINA (0004+0005+0006+0007+0008)	0003	6	38.744	22.823	
010	1. Ulaganja u razvoj	0004				
011, 012 i 014	2. Koncesije, patenti, licence, robne i uslužne marke, softver i ostala nematerijalna imovina	0005		38.744	22.823	
013	3. Gudvil	0006				
015 i 016	4. Nematerijalna imovina uzeta u lizing i nematerijalna imovina u pripremi	0007				
017	5. Avansi za nematerijalnu imovinu	0008				
02	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (0011+0012+0013+0014+0015+0016+0017+0018)	0009	7	920.546	931.531	
020, 021 i 022	1. Zemljište i građevinski objekti	0010		831.239	836.273	
023	2. Postrojenja i oprema	0011		34.319	31.848	
024	3. Investicione nekretnine	0012		34.571	41.024	
025 i 027	4. Nekretnine, postrojenja i oprema uzeta u lizing i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	0013		20.417	22.386	
026 i 028	5. Ostale nekretnine, postrojenja i oprema i ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi	0014				
029 (deo)	6. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u zemlji	0015				
029 (deo)	7. Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu u inostranstvu	0016				
03	III. BIOLOŠKA SREDSTVA	0017		0	0	
04 i 05	IV. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (0019+0020+0021+0022+0023+0024+0025+0026+0027)	0018	8	1.548	1.879	
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	1. Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	0019		151	151	
040 (deo), 041 (deo) i 042 (deo)	2. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	0020				
043 (deo), 050 (deo) i 051 (deo)	3. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	0021				
044 (deo), 050 (deo) i 051 (deo)	4. Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu	0022				
045 (deo) i 053 (deo)	5. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji	0023				
045 (deo) i 053 (deo)	6. Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu	0024				
046	7. Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)	0025				
047	8. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0026				
048, 052, 054, 055 i 056	9. Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	0027		1.397	1.728	
28 (deo), osim 288	V. DUGOROČNA AKTIVNA VREMENSKA POTRAŽIVANJA	0028		0	0	
288	V. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	0029		0	0	
	G. OBRтна IMOVINA (0031+0037+0038+0044+0048+0057+0058)	0030		2.612.518	2.433.054	
Klasa 1, osim grupe računa 14	I. ZALIHE (0032+0033+0034+0035+0036)	0031	9	858.863	846.366	
10	1. Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	0032		681.890	658.409	
11 i 12	2. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi	0033				
13	3. Roba	0034		37.623	36.695	
150, 152 i 154	4. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	0035		137.938	149.643	

151, 153 155	5. Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu	0036		1.412	1.619
14	II. STALNA IMOVINA KOJA SE DRŽI ZA PRODAJU I PRESTANAK POSLOVANJA	0037		0	0
20	III. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE (0039+0040+0041+0042+0043)	0038	10	1.080.737	976.710
204	1. Potraživanja od kupaca u zemlji	0039		993.342	835.756
205	2. Potraživanja od kupaca u inostranstvu	0040		8.791	23.679
200 202	3. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0041		78.604	117.275
201 203	4. Potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0042			
206	5. Ostala potraživanja po osnovu prodaje	0043			
21, 22 27	IV. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (0045+0046+0047)	0044	11	410.026	111.252
21, 22 osim 223 i 224, 127	1. Ostala potraživanja	0045		410.025	111.251
223	2. Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	0046			
224	3. Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	0047		1	1
23	V. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (0049+0050+0051+0052+0053+0054+0055+0056)	0048		37.656	37.957
230	1. Kratkoročni krediti i plasmani – matično i zavisna pravna lica	0049			
231	2. Kratkoročni krediti i plasmani – ostala povezana pravna lica	0050			
232, 234 (deo)	3. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u zemlji	0051	12	3.974	4.275
233, 234 (deo)	4. Kratkoročni krediti, zajmovi i plasmani u inostranstvu	0052			
235	5. Hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti	0053			
236 (deo)	6. Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0054			
237	7. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	0055	15	33.682	33.682
236 (deo), 238 i 239	8. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	0056			
24	VI. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKIVALENTI	0057	13	130.266	242.022
28 (deo), osim 288	VII. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0058	14	94.970	218.747
	D. UKUPNA AKTIVA = POSLOVNA IMOVINA (0001+0002+0029+0030)	0059		3.573.356	3.389.287
BB	D. VANBILANSNA AKTIVA	0060			
	PASIVA				
	A. KAPITAL (0402+0403+0404+0405+0406–0407+0408+0411–0412) ≥ 0	0401	15	1.403.614	1.318.701
30, osim 306	I. OSNOVNI KAPITAL	0402		368.293	368.293
31	II. UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	0403		0	0
306	III. EMISIONA PREMIJA	0404		134.000	134.000
32	IV. REZERVE	0405		469	469
330 potražni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	V. POZITIVNE REVALORIZACIONE REZERVE I NEREALIZOVANI DOBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0406		595.850	595.850
dugovni saldo računa 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	VI. NEREALIZOVANI GUBICI PO OSNOVU FINANSIJSKIH SREDSTAVA I DRUGIH KOMONENTI OSTALOG SVEOBUHVAATNOG REZULTATA	0407		6.827	3.314
34	VII. NERASPOREĐENI DOBITAK (0409+0410)	0408		311.829	223.403
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	0409		185.558	167.913
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	0410		126.271	55.490
	VII. UČEŠĆE BEZ PRAVA KONTROLE	0411		0	0
35	X. GUBITAK (0413+0414)	0412		0	0
350	1. Gubitak ranijih godina	0413			
351	2. Gubitak tekuće godine	0414			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (0416+0420+0428)	0415		28.921	30.930
40	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (0417+0418+0419)	0416	16	23.689	20.448
404	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	0417		20.749	16.948
400	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0418		2.940	3.500
40, osim 400 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	0419			
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (0421+0422+0423+0424+0425+0426+0427)	0420		5.232	10.482
410	1. Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital	0421			
411 (deo) 412 (deo)	2. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0422			
411 (deo) 412 (deo)	3. Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0423			

414 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	0424	17	5.232	10.482
415 416 (deo)	5. Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	0425			
413	7. Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti	0426			
419	8. Ostale dugoročne obaveze	0427			
49 (deo), osim 498 495 (deo)	III. DUGOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0428		0	0
498	V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	0429	37 (c)	103.594	104.271
495 (deo)	G. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	0430		0	0
	D. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (0432+0433+0441+0442+0449+0453+0454)	0431		2.037.227	1.935.385
467	I. KRATKOROČNA REZERVISANJA	0432		0	0
42	II. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE (0434+0435+0436+0437+0438+0439+0440)	0433		14.623	10.095
420 (deo) 421 (deo)	1. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	0434			
420 (deo) 421 (deo)	2. Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	0435			
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) 429 (deo)	3. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	0436	17	14.623	10.095
422 (deo), 424 (deo), 425 (deo) 429 (deo)	4. Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	0437			
423, 424 (deo), 425 (deo) 429 (deo)	5. Krediti, zajmovi i obaveze iz inostranstva	0438			
426	6. Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	0439			
428	7. Obaveze po osnovu finansijskih derivata	0440			
430	III. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE	0441		18.420	149.736
43 osim 430	IV. OBAVEZE IZ POSLOVANJA (0443+0444+0445+0446+0447+0448)	0442	18	1.554.163	1.518.472
431 433	1. Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana lica u zemlji	0443		3.199	2.541
432 434	2. Obaveze prema dobavljačima – matična, zavisna i ostala povezana lica u inostranstvu	0444			
435	3. Obaveze prema dobavljačima u zemlji	0445		1.356.020	1.346.794
436	4. Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	0446		194.288	168.290
439 (deo)	5. Obaveze po menicama	0447			
439 (deo)	6. Ostale obaveze iz poslovanja	0448		656	847
44, 45, 46 osim 467, 47 48	V. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE (0450+0451+0452)	0449		290.858	119.682
44, 45 46 osim 467	1. Ostale kratkoročne obaveze	0450	19	49.252	43.365
47, 48 osim 481	2. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	0451		227.466	73.521
481	3. Obaveze po osnovu poreza na dobitak	0452		14.140	2.796
427	VI. OBAVEZE PO OSNOVU SREDSTAVA NAMENJENIH PRODAJI I SREDSTAVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	0453		0	0
49 (deo) osim 498	VII. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	0454	20	159.163	137.400
	Đ. GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA (0415+0429+0430+0431-0059) ≥ 0 = (0407+0412-0402-0403-0404-0405-0406-0408-0411) ≥ 0	0455		0	0
	E. UKUPNA PASIVA (0401+0415+0429+0430+0431-0455)	0456		3.573.356	3.389.287
89	Ž. VANBILANSNA PASIVA	0457			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

BILANS USPEHA
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. POSLOVNI PRIHODI (1002+1005+1008+1009-1010+1011+1012)	1001		8.008.685	6.289.044
60	I. PRIHODI OD PRODAJE ROBE (1003+1004)	1002	23	29.938	16.516
600, 602 604	1. Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1003		26.545	16.516
601, 603 605	2. Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	1004		3.393	0
61	II. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA (1005+1006)	1005	23	7.957.171	6.260.792
610, 612 614	1. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1006		7.909.946	6.216.984
611, 613 615	2. Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	1007		47.225	43.808
62	III. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE	1008		16.250	5.882
630	IV. POVEĆANJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1009		0	0
631	V. SMANJENJE VREDNOSTI ZALIHA NEDOVRSENIH I GOTOVIH PROIZVODA	1010		0	0
64 65	VI. OSTALI POSLOVNI PRIHODI	1011	23	5.326	5.854
68, osim 683, 685 686	VII. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1012		0	0
	B. POSLOVNI RASHODI (1014+1015+1016+1020+1021+1022+1023+1024)	1013		7.777.746	6.208.281
50	I. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE	1014	24	27.656	16.701
51	II. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE	1015	25	4.248.017	2.906.881
52	III. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (1017+1018+1019)	1016	26	483.461	425.120
520	1. Troškovi zarada i naknada zarada	1017		324.060	292.471
521	2. Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	1018		48.926	46.073
52, osim 520 521	3. Ostali lični rashodi i naknade	1019		110.475	86.576
540	IV. TROŠKOVI AMORTIZACIJE	1020	28	52.791	42.421
58, osim 583, 585 586	V. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)	1021			
53	VI. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	1022	27	2.842.122	2.698.079
54, osim 540	VII. TROŠKOVI REZERVISANJA	1023	29	258	3.817
55	VIII. NEMATERIJALNI TROŠKOVI	1024	30	123.441	115.262
	V. POSLOVNI DOBITAK (1001-1013) ≥ 0	1025		230.939	80.763
	G. POSLOVNI GUBITAK (1013-1001) ≥ 0	1026			
66	D. FINANSIJSKI PRIHODI (1033+1038+1039)	1027	31	10.634	27.751
660 661	I. FINANSIJSKI PRIHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1028			
662	II. PRIHODI OD KAMATA	1029		3.990	1.593
663 664	III. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE I POZITIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1030		6.537	25.908
665 669	IV. OSTALI FINANSIJSKI PRIHODI	1031		107	250
56	Đ. FINANSIJSKI RASHODI (1041+1046+1047)	1032	32	28.689	42.870
560 561	I. FINANSIJSKI RASHODI IZ ODNOSA SA MATIČNIM, ZAVISNIM I OSTALIM POVEZANIM LICIMA	1033			
562	II. RASHODI KAMATA	1034		4.209	13.235
563 564	III. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE I NEGATIVNI EFEKTI VALUTNE KLAUZULE	1035		23.242	28.579
565 569	IV. OSTALI FINANSIJSKI RASHODI	1036		1.238	1.056
	E. DOBITAK IZ FINANSIRANJA (1027-1032) ≥ 0	1037			
	Ž. GUBITAK IZ FINANSIRANJA (1032-1027) ≥ 0	1038		18.055	15.119
683, 685 686	Z. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1039	33	126	69
583, 585 586	I. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA	1040	34	63.563	3.911
67	J. OSTALI PRIHODI	1041	35	7.402	11.643

57	K. OSTALI RASHODI	1042	36	4.671	3.142
	L. UKUPNI PRIHODI (1001+1027+1039+1041)	1043		8.026.847	6.328.507
	LI. UKUPNI RASHODI (1013+1032+1040+1042)	1044		7.874.669	6.258.204
	M. DOBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1043-1044) ≥ 0	1045		152.178	70.303
	N. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRE OPOREZIVANJA (1044-1043) ≥ 0	1046			
69-59	NJ. POZITIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1047			
59-69	O. NEGATIVAN NETO EFEKAT NA REZULTAT PO OSNOVU DOBITKA POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA, PROMENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKI GREŠAKA IZ RANIJIH PERIODA	1048		1.169	3.192
	P. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA (1045-1046+1047-1048) ≥ 0	1049		151.009	67.111
	R. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA (1046-1045+1048-1047) ≥ 0	1050			
	S. POREZ NA DOBITAK				
721	I. PORESKI RASHOD PERIODA	1051	37	24.795	12.053
722 dug. saldo	II. ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	1052		0	0
722 pot. saldo	III. ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	1053	37	57	432
723	T. ISPLAĆENA LIČNA PRIMANJA POSLODAVCA	1054			
	S. NETO DOBITAK (1058-1059-1060-1061+1062)	1055		126.271	55.490
	T. NETO GUBITAK (1059-1058+1060+1061-1062)	1056			
	I. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1057			
	II. NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1058			
	III. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA BEZ PRAVA KONTROLE	1059			
	IV. NETO GUBITAK KOJI PRIPADA MATIČNOM PRAVNOM LICU	1060			
	V. ŽARADA PO AKCIJI				
	1. Osnovna zarada po akciji	1061	39	701	308
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	1062			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNIJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O OSTALOM REZULTATU
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Grupa računa, račun	POZICIJA	AOP	Napomena broj	Iznos	
				Tekuća godna	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
	A. NETO REZULTAT IZ POSLOVANJA				
	I. NETO DOBITAK (AOP 1055)	2001		126.271	55.490
	II. NETO GUBITAK (AOP 1056)	2002			
	B. OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK				
	a) Stavke koje neće biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
330	1. Promene revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme				
	a) povećanje revalorizacionih rezervi	2003			
	b) smanjenje revalorizacionih rezervi	2004			
331	2. Aktuarski dobitci ili gubici po osnovu planova definisanih primanja				
	a) dobitci	2005			
	b) gubici	2006	15	3.513	326
333	3. Dobici ili gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku ili gubitku pridruženih društava				
	a) dobitci	2007			
	b) gubici	2008			
	b) Stavke koje naknadno mogu biti reklasifikovane u Bilansu uspeha u budućim periodima				
332	1. Dobici ili gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala				
	a) dobitci	2009			
	b) gubici	2010			
334	2. Dobici ili gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja				
	a) dobitci	2011			
	b) gubici	2012			
335	3. Dobici ili gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje				
	a) dobitci	2013			
	b) gubici	2014			
336	4. Dobici ili gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka				
	a) dobitci	2015			
	b) gubici	2016			
337	5. Dobici ili gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat				
	a) dobitci	2017			
	b) gubici	2018			
	I. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) – (2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) ≥ 0	2019			
	II. OSTALI BRUTO SVEOBUH VATNI GUBITAK				

(2004+2006+2008+2010+2012+2014+2016+2018) – (2003+2005+2007+2009+2011+2013+2015+2017) ≥ 0	2020		3.513	326
III. ODLOŽENI PORESKI RASHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2021			
IV. ODLOŽENI PORESKI PRIHOD NA OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK PERIODA	2022			
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI DOBITAK (2019–2020–2021+2022) ≥ 0	2023			
V. NETO OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK (2020–2019+2021–2022) ≥ 0	2024		3.513	326
V. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI REZULTAT PERIODA				
I. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK (2001–2002+2023–2024) ≥ 0	2025		122.758	55.164
II. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI GUBITAK (2002–2001+2024–2023) ≥ 0	2026			
G. UKUPAN NETO SVEOBUH VATNI DOBITAK ILI GUBITAK (2028+2029) = AOP 2025 ≥ 0 ili AOP 2026 > 0	2027			
1. Pripisan matičnom pravnom licu	2028			
2. Pripisan učešćima bez prava kontrole	2029			

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Signature]

Popunjiva pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
za period od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	OPIS	AOP	Osnovni kapital (grupa 30 bez 306 i 309)	AOP	Ostali osnovni kapital (rn 309)	AOP	Upisani a neplaćeni kapital (rn 31)	AOP	Emisiona premija i rezerve (rn 306 i grupa 32)	AOP	Rev.rez. i ner.dob. i gub. (grupa 33)	AOP	Neraspoređeni dobitak (grupa 34)	AOP	Gubitak (grupa 35)	AOP	Učešće bez prava kontrole	AOP	Ukupno (odgovara poziciji AOP 0401) (kol 2+3+4+5+6+7-8+9)≥0	AOP	Gubitak iznad visine kapitala (odgovara poziciji AOP 0455) (kol 2+3+4+5+6+7-8+9)<0
			2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01.2022.	4001	367.614	4010	679	4019	-	4028	134.469	4037	592.862	4046	189.170	4055	-	4064	-	4073	1.284.794	4082	-
2.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4002	0	4011	0	4020	-	4029	0	4038	0	4047	0	4056	-	4065	-	4074	0	4083	-
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2022. godine (r.br. 1+2)	4003	367.614	4012	679	4021	-	4030	134.469	4039	592.862	4048	189.170	4057	-	4066	-	4075	1.284.794	4084	-
4.	Neto promene u 2022 godini	4004	0	4013	0	4022	-	4031	0	4040	-326	4049	34.233	4058	-	4067	-	4076	33.907	4085	-
5.	Stanje na dan 31.12.2022. godine (r.br. 3+4)	4005	367.614	4014	679	4023	-	4032	134.469	4041	592.536	4050	223.403	4059	-	4068	-	4077	1.318.701	4086	-
6.	Efekte retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvenih politika	4006	0	4015	0	4024	-	4033	0	4042	0	4051	0	4060	-	4069	-	4078	0	4087	-
7.	Korigovano početno stanje na dan 01.01.2023. godine (r.br. 5+6)	4007	367.614	4016	679	4025	-	4034	134.469	4043	592.536	4052	223.403	4061	-	4070	-	4079	1.318.701	4088	-
8.	Neto promene u 2023 godini	4008	0	4017	0	4026	-	4035	0	4044	-3.513	4053	88.426	4062	-	4071	-	4080	84.913	4089	-
9.	Stanje na dan 31.12.2023. godine (r.br. 7+8)	4009	367.614	4018	679	4027	-	4036	134.469	4045	589.023	4054	311.829	4063	-	4072	-	4081	1.403.614	4090	-

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik *P. P. P.*

Popunjavanje pravno lice - preduzetnik					
Matični broj	07024592	Šifra delatnosti	2620	PIB	100001716
Naziv:	PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU RAČUNARSKE OPREME I INFORMATIČKI INŽENJERING INFORMATIKA AD BEOGRAD (STARI GRAD)				
Sedište:	Beograd (Stari grad), Jevrejska 32				

IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE

u periodu od 01.01. do 31.12.2023. godine

- u hiljadama dinara -

Pozicija	AOP	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 4)	3001	8.992.169	7.280.085
1. Prodaja i primljeni avansi u zemlji	3002	8.912.734	7.224.869
2. Prodaja i primljeni avansi u inostranstvu	3003	66.753	35.533
3. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	3004		
4. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	3005	12.682	19.683
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 8)	3006	9.026.986	7.750.645
1. Isplate dobavljačima i dati avansi u zemlji	3007	6.984.391	5.078.827
2. Isplate dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	3008	1.321.594	1.824.005
3. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	3009	443.594	407.027
4. Plaćene kamate u zemlji	3010	2.135	13.235
5. Plaćene kamate u inostranstvu	3011		
6. Porez na dobitak	3012	12.054	10.808
7. Odlivi po osnovu ostalih javnih prihoda	3013	242.400	402.011
8. Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	3014	20.818	14.732
III. Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	3015		
IV. Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti (II-I)	3016	34.817	470.560
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	3017	4.444	9.448
1. Prodaja akcija i udela	3018		
2. Prodaja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3019	454	7.855
3. Ostali finansijski plasmani	3020		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	3021	3.990	1.593
5. Primljene dividende	3022		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	3023	27.554	9.860
1. Kupovina akcija i udela	3024		
2. Kupovina nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	3025	27.554	9.860
3. Ostali finansijski plasmani	3026		

III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja (I-II)	3027		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja (II-I)	3028	23.110	412
V. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 7)	3029	90.890	173.612
1. Uvećanje osnovnog kapitala	3030		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3031		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3032		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3033	90.890	173.612
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3034		
6. Ostale dugoročne obaveze	3035		
7. Ostale kratkoročne obaveze	3036		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 8)	3037	143.176	198.819
1. Otkup sopstvenih akcija i udela	3038		
2. Dugoročni krediti u zemlji	3039		
3. Dugoročni krediti u inostranstvu	3040		
4. Kratkoročni krediti u zemlji	3041	90.890	173.442
5. Kratkoročni krediti u inostranstvu	3042		
6. Ostale obaveze	3043	13.506	6.058
7. Finansijski lizing	3044	1.215	1.590
8. Isplaćene dividende	3045	37.565	17.729
III. Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	3046		
IV. Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja (II-I)	3047	52.286	25.207
G. SVEGA PRILIV GOTOVINE (3001+3017+3029)	3048	9.087.503	7.463.145
D. SVEGA ODLIV GOTOVINE (3006+3023+3037)	3049	9.197.716	7.959.324
Đ. NETO PRILIV GOTOVINE (3048–3049) ≥ 0	3050		
E. NETO ODLIV GOTOVINE (3049–3048) ≥ 0	3051	110.213	496.179
Ž. GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3052	242.022	737.350
Z. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3053	640	1.105
I. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	3054	2.183	254
J. GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA (3050–3051+3052+3053–3054)	3055	130.266	242.022

U Beogradu,

dana 27.02.2024. godine

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]

INFORMATIKA a.d.
Beograd, Jevrejska 32

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2023. GODINU**

Beograd, februar 2024. godine

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

1. OPŠTE INFORMACIJE

Akcionarsko društvo "Informatika" Beograd je preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering (u daljem tekstu "Društvo").

Osnovna delatnost Društva je proizvodnja i održavanje računarske opreme, industrijskih računara, komunikacija i sveobuhvatnih proizvodno-poslovnih informacionih sistema.

Osnovni podaci o Društvu dati su u nastavku teksta:

– Naziv Društva	Preduzeće za proizvodnju računarske opreme i informatički inženjering "Informatika" a.d.
– Sedište Društva	Beograd, Jevrejska 32.
– Država i adresa registracije	Republika Srbija, Beograd, Jevrejska 32
– Datum osnivanja Društva	1. april 1976. godine
– Delatnost Društva	2620 - proizvodnja i promet računara
– Veličina Društva	veliko
– Vlasništvo	privatno 100%
– Vlasnici Društva	prema evidenciji iz Centralnog registra hartija od vrednosti
– Broj akcija	180.011
– Broj zaposlenih na neodređeno vreme 31. decembra 2023. godine	144 (31. decembar 2022. godine: 144)
– Društvo poseduje ISO standarde	ISO 9001, ISO 14001 i ISO 27001
– Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi počev od 8. maja 2007. godine.	

Društvo ima u vlasništvu 6.657 m² dobro opremljenog poslovnog prostora za potrebe proizvodnje, servisa, projektovanja i izrade informacionih sistema raspoređenog u najvećim privrednim centrima.

Uspešna dugogodišnja saradnja sa najpriznatijim svetskim firmama kao što su Microsoft, Dell, Lenovo, Unisys omogućava Društvu primenu najnovijih dostignuća iz oblasti savremenih informacionih tehnologija. Do sada je uspešno realizovan veliki broj ugovora sa privrednim preduzećima u zemlji i u inostranstvu, državnim institucijama, javnim preduzećima i drugima.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi pojedinačni finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021 - u daljem tekstu "Zakon") i ostalom primenjivom zakonskom i podzakonskom regulativom u Republici Srbiji.

Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko društvo, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, koji u smislu gore navedenog Zakona, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, Međunarodni računovodstveni standardi ("MRS") i Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja ("MSFI") izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, i sa njima povezana tumačenja izdata od strane Komiteta za tumačenje MSFI, čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

Rešenjem Ministra finansija Republike Srbije o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine ("Službeni glasnik RS", 123/2020 i 125/2020 - ispr.), utvrđen je zvaničan prevod MSFI koji se primenjuju od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine. Prevod MSFI, koji je utvrdilo i objavilo Ministarstvo finansija, čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS, osnovni tekstovi MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB"), kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje MSFI ("IFRIC") u obliku u kojem su izdati, odnosno usvojeni i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je sastavni deo standarda, odnosno tumačenja (u daljem tekstu: "prevod MSFI"). Prevod MSFI obuhvata MRS/MSFI, koji se primenjuju za izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine i njih je Društvo primenilo prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja za 2021. godinu.

Novi i izmenjeni MRS i MSFI i sa njima povezana tumačenja izdata od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a nakon tog datuma, na snazi za izveštajne periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020, 2021, 2022. i 2023. godine (Napomena 2.2(a)) nisu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srbiji, te shodno tome nisu ni primenjeni od strane Društva prilikom sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima Društva iskazani su u hiljadama dinara (RSD), osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva. Iznosi iskazani u RSD zaokruženi su na najbližu hiljadu, osim ako nije drugačije naznačeno.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Službeni glasnik RS", br. 89/2020).

Društvo je u sastavljanju ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Društva za 2022. godinu.

2.1. Osnova za vrednovanje

Pojedinačni finansijski izveštaji su sastavljeni prema konceptu nabavne vrednosti, osim za vrednovanje nepokretnosti (zemljišta i građevinskih objekata) i investicionih nekretnina, koje se iskazuju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI

(a) Standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda na snazi od 1. januara 2023. godine koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni u Republici Srbiji

Do datuma sastavljanja priloženih pojedinačnih finansijskih izveštaja, sledeći novi i izmenjeni MRS, MSFI i tumačenja izdati od strane IASB-a, odnosno IFRIC-a, stupili su na snagu 1. januara 2023. godine i kao takvi su primenjivi na finansijske izveštaje za 2023. godinu. Međutim, kako još uvek nisu zvanično prevedeni i objavljeni od strane Ministarstva finansija, nisu primenjeni od strane Društva:

- MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” i naknadne izmene MSFI 17 koje se bave problemima i izazovima implementacije koji su identifikovani nakon što je MSFI 17 objavljen 2017. godine. MSFI 17 zamenjuje MSFI 4 “Ugovori o osiguranju” od 1. januara 2023. godine i uvodi sveobuhvatan i konzistentan pristup za računovodstveno obuhvatanje ugovora o osiguranju. S obzirom da se MSFI 17 primenjuje na sve ugovore o osiguranju koje entitet izdaje (sa ograničenim izuzecima od primene), njegovo usvajanje može imati uticaja i na neosiguravače kao što je Društvo.
- Izmene MSFI 4 “Ugovori o osiguranju” - Produžetak roka za privremeno izuzeće od primene MSFI 9.
- Izmene MSFI 17 “Ugovori o osiguranju” - Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 - Uporedne informacije. Entitet koji odluči da primeni izmenu primenjuje je kada prvi put primeni MSFI 17.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” i MSFI Izjava o praksi 2 - Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Izmene MRS 1 imaju za cilj da obelodanjivanje računovodstvenih politika učine informativnijim, tako što zamenjuju zahtev za obelodanjivanjem “značajnih računovodstvenih politika” sa zahtevom za obelodanjivanjem “materijalnih računovodstvenih politika”. MSFI Izjava o praksi 2 obuhvata smernice i ilustrativne primere koji imaju za cilj da pomognu entitetu u primeni koncepta materijalnosti prilikom donošenja procena o obelodanjivanju računovodstvenih politika.
- Izmene MRS 8 “Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške” - Definicija računovodstvene procene. Prema novoj definiciji, računovodstvene procene su definisane kao “novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni neizvesnosti pri odmeravanju”. Izmjenama se pojašnjava razlika između promena računovodstvenih procena i promena računovodstvenih politika i ispravke grešaka.
- Izmene MRS 12 “Odloženi porezi” - Odloženi porez koji se odnosi na imovinu i obaveze proistekle iz jedne transakcije. Izmene sužavaju obim i daju dalja pojašnjenja u vezi sa izuzetkom za početno priznavanje prema MRS 12 i preciziraju kako entiteti treba da obračunavaju odloženi porez u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz jedne transakcije, kao što su lizing i obaveze vraćanja u prvobitno stanje.
- Izmene MRS 12 “Odloženi porezi” - Međunarodna poreska reforma - Pravila modela Stub 2. Izmene predviđaju privremeno izuzeće od zahteva u vezi sa odloženim poreskim sredstvima i obavezama u vezi sa porezom na dobitak iz drugog stuba.

Shodno prethodno navedenom, a imajući u vidu potencijalno materijalne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srbije od MRS i MSFI mogu imati na finansijske izveštaje Društva, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u skladu sa MSFI.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)

2.2. Uticaj i primena novih i revidiranih MRS/MSFI (Nastavak)

(b) Novi standardi, tumačenja i izmene postojećih standarda koji nisu stupili na snagu i koji nisu ranije usvojeni od strane Društva

IASB je objavio značajan broj novih i izmenjenih standarda koji nisu na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje 1. januara 2023. godine i nisu ranije usvojeni od strane Društva:

- Izmene MSFI 16 “Lizing” - Obaveze po osnovu lizinga u prodaji i povraćaju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene i dopune imaju za cilj da poboljšaju zahteve koje prodavac-zakupac koristi u odmeravanju obaveze za lizing koja proizilazi iz transakcije prodaje i povratnog zakupa u MSFI 16, dok se ne menja računovodstveni tretman zakupa koji nije u vezi sa transakcijama prodaje i povratnog lizinga.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Klasifikacija obaveza na kratkoročne i dugoročne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Cilj izmena je da razjasni principe u MRS 1 za klasifikaciju obaveza na kratkoročne i dugoročne.
- Izmene MRS 1 “Prezentacija finansijskih izveštaja” - Dugoročne obaveze sa kovenantama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se pojašnjavaju kako uslovi koje entitet mora da ispuni u roku od dvanaest meseci nakon datuma izveštajnog perioda utiču na klasifikaciju obaveza.
- Izmene MRS 7 “Izveštaj o tokovima gotovine” i MSFI 7 “Finansijski instrumenti: obelodanjivanje” - Finansijski aranžmani dobavljača (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). Izmene se dodaju zahtevima za obelodanjivanjem, kao i “reperne tačke” u okviru postojećih zahteva za obelodanjivanjem koji od entiteta traže da obezbede kvalitativne i kvantitativne informacije o finansijskim aranžmanima dobavljača.
- MSFI S1 “Opšti zahtevi za obelodanjivanje finansijskih informacija u vezi sa održivošću” i MSFI S2 “Obelodanjivanje u vezi sa klimom” (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine). MSFI S1 i MSFI S2 predstavljaju nove MSFI standarde koji se bave obelodanjivanjem u vezi sa održivošću, pri čemu MSFI S1 daje osnovni okvir za obelodanjivanje materijalnih informacija o rizicima i mogućnostima u vezi sa održivošću u celom lancu vrednosti entiteta, dok MSFI S2 utvrđuje zahteve za entite da obelodane informacije o rizicima i mogućnostima vezanim za klimu. Primena ovih standarda u našoj zemlji zavisi od regulatornog procesa, odnosno donošenja propisa kojima se uvodi obaveza njihove primene.
- Izmene MRS 21 “Efekti promene deviznih kurseva” - Nedostatak razmenjivosti (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2025. godine). Izmene se preciziraju kako se vrši procena da li je valuta razmenjiva i kako se utvrđuje trenutni devizni kurs ukoliko nije.

2.3. Uporedni podaci

Uporedne podatke i početna stanja čine podaci sadržani u pojedinačnim finansijskim izveštajima za 2022. godinu, sastavljenim u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji, koji su bili predmet revizije.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU POJEDINAČNIH FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA
(Nastavak)**2.4. Stalnost poslovanja**

Pojedinačni finansijski izveštaji Društva su sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, koje podrazumeva da će Društvo nastaviti sa poslovanjem u doglednoj budućnosti, koja obuhvata period od najmanje dvanaest meseci od datuma pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Rukovodstvo Društva je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo pitanja koja mogu biti relevantna za sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti, uključujući značajne okolnosti i događaje, planove rukovodstva, kao i efekte krize prouzrokovane rusko-ukrajinskim konfliktima na poslovanje Društva. Rukovodstvo Društva smatra da pomenuta kriza nema uticaja na njegovo poslovanje.

Posledice poremećaja lanaca snabdevanja na svetskom IT tržištu osećaju se i u Srbiji. Ipak, uprkos takvom poslovnom ambijentu, Društvo nastavlja u 2024. učešće u procesima sveukupne digitalizacije državnih e-servisa. To se posebno odnosi na oblast elektronskih faktura (implementacija, integracija, podrška) (Napomena 41).

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima važećim u Republici Srbiji zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su izvršene procene, predmet su redovnih provera. Ukoliko se putem provera utvrdi da je došlo do promene u procenjenoj vrednosti, utvrđeni efekti se priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima u periodu kada je do promene došlo.

Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za pojedinačne finansijske izveštaje obelodanjene su u Napomeni 5.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**3.1. Nematerijalna imovina**

Nematerijalna imovina Društva na dan 31. decembra 2023. godine se sastoji od softvera i licenci. Nematerijalna imovina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalne imovine izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Korisni vek nematerijalne imovine je procenjen kao određen (3 do 7 godina), a amortizacija nematerijalne imovine se obračunava primenom proporcionalne metode. Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procenjenog veka upotrebe.

Izdaci vezani za održavanje softvera priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci po osnovu istraživanja i razvoja priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalne imovine se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalno ulaganje rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno***3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema**

Nekretnine, postrojenja i opremu Društva na dan 31. decembra 2023. godine čine nekretnine, postrojenja i oprema u sopstvenom vlasništvu i imovina sa pravom korišćenja (vozila), priznata u skladu sa novim MSFI 16 „Liznig“.

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme u sopstvenom vlasništvu odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrednost (uključujući carinske dažbine), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano.

Imovina sa pravom korišćenja je inicijalno odmerena u skladu sa izvršenim obračunom, a na osnovu procenjene dužine zakupa, iznosa mesečne zakupnine i inkrementalne stope zaduživanja.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke postrojenja i opreme su odmerene po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Nepokretnosti (zemljište i građevinski objekti) odmeravaju po revalorizovanoj (fer) vrednosti koja se zasniva na periodičnim procenama koje vrše eksterni nezavisni procenitelji, umanjenoj za amortizaciju građevinskih objekata.

Povećanje knjigovodstvene vrednosti po osnovu revalorizacije zemljišta i građevinskih objekata iskazuje se u revalorizacionim rezervama u okviru kapitala. Smanjenja kojima se umanjuju prethodna povećanja vrednosti istih sredstava terete revalorizacione rezerve direktno u kapitalu, dok sva ostala smanjenja terete bilans uspeha.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano odmeriti. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Dobici i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje sredstva se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je sredstvo rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Amortizacija drugih sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna, odnosno revalorizovana vrednost u slučaju građevinskih objekata, rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

- Građevinski objekti	40 - 65 godina
- Mašine i oprema	1 - 10 godina
- Motorna vozila	3 - 10 godina

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja. Promene u očekivanom korisnom veku upotrebe sredstava obuhvataju se kao promene u računovodstvenim procenama.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.2. Nekretnine, postrojenja i oprema (Nastavak)**

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 25/2001, 80/2002, 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014, 142/2014, 91/2015, 112/2015, 113/2017, 95/2018, 86/2019, 153/2020 i 118/2021), Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 116/2004, 99/2010, 104/2018 i 8/2019) i Pravilnikom o amortizaciji stalnih sredstava koja se priznaje za poreske svrhe ("Službeni glasnik RS", br. 93/2019), što rezultira efektima kako na tekući porez, tako i na odložene poreze (Napomena 37).

3.3. Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina Društva je nekretnina koju Društvo drži radi ostvarivanja zarade od izdavanja nekretnine ili radi uvećanja vrednosti kapitala ili radi i jednog i drugog, a ne radi:

- upotrebe za proizvodnju ili snabdevanje robom ili pružanje usluga ili za potrebe administrativnog poslovanja; ili
- prodaje u okviru redovnog poslovanja.

Početno merenje investicione nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Pri početnom merenju, zavisni troškovi nabavke uključuju se u nabavnu vrednost ili cenu koštanja.

Nakon početnog priznavanja, naknadno merenje investicione nekretnine vrši se po fer (poštene) vrednosti. Fer vrednost investicione nekretnine je njena tržišna vrednost. Poštena vrednost meri se kao najverovatnija cena koja realno može da se dobije na tržištu, na dan bilansa stanja, u skladu sa definicijom poštene vrednosti.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene fer vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili neto gubitak perioda u kojem je nastao. Investicione nekretnine ne podležu obračunu amortizacije.

3.4. Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Za sredstva koja imaju neodređen korisni vek upotrebe i ne podležu amortizaciji, proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se na godišnjem nivou. Za sredstva koja podležu amortizaciji proverava da li je došlo do umanjenja njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je fer vrednost sredstva umanjena za troškove prodaje ili vrednosti u upotrebi, u zavisnosti koja od ovih vrednosti je viša. Za svrhu procene umanjenja vrednosti, sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi (jedinice koje generišu gotovinu).

Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti revidiraju se na svaki izveštajni datum zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.5. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica**

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica ("Direct Link" d.o.o. Beograd) odmeravaju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za nastale gubitke po osnovu umanjenja vrednosti.

Društvo je izvršilo ispravku vrednosti celokupnog učešća u kapitalu zavisnog pravnog lica Direct Link d.o.o. Beograd u toku ranijih godina kada je zavisno pravno lice ostvarilo gubitak iz poslovanja koji je rezultirao u akumuliranom gubitku iznad visine kapitala navedenog zavisnog pravnog lica.

3.6. Finansijski instrumenti**3.6.1. Finansijska sredstva**

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena, odnosno poslovnog modela upravljanja u okviru koga se drže, kao i karakteristika ugovorenih novčanih tokova.

U skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", koji je Društvo usvojilo 1. januara 2020. godine, finansijska sredstva se klasifikuju u sledeće kategorije:

- finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti;
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (kapital - FVTOCI); i
- finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Finansijska sredstva se vrednuju po amortizovanoj vrednosti ukoliko se drže u okviru poslovnog modela čija je svrha isključivo naplata ugovorenih novčanih tokova i ukoliko na osnovu ugovornih uslova finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na neizmireni iznos glavnice, osim ako su pri inicijalnom priznavanju neopozivo opredeljena kao sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju).

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat ukoliko se drže u okviru poslovnog modela čija je svrha naplata ugovorenih novčanih tokova i prodaja finansijskih sredstava i ukoliko na osnovu ugovornih uslova finansijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na neizmireni iznos glavnice, osim ako su pri inicijalnom priznavanju neopozivo opredeljena kao sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha (ako se time otklanja ili znatno umanjuje nedoslednost pri merenju ili priznavanju).

Finansijska sredstva se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, samo ako se ne mere po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Poslovni model se definiše u skladu sa procenom rukovodstva Društva o nameni za koju se finansijska sredstva drže i ciljevima upravljanja finansijskim sredstvima na osnovu svih dostupnih relevantnih činjenica za procenu poslovnog modela. Poslovni model Društva se može definisati kao sredstva kojima se upravlja u cilju naplate novčanih tokova, a čine ga finansijski plasmani i potraživanja (od kupaca i ostala).

Finansijska sredstva i obaveze Društva obuhvataju potraživanja od kupaca, ostala kratkoročna potraživanja, obaveze prema dobavljačima, kao i druge obaveze iz poslovanja koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti i zadovoljavaju nove kriterijume predviđene MSFI 9 (test poslovnog modela i karakteristike ugovorenih novčanih tokova) za vrednovanje po amortizovanoj vrednosti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.1. Finansijska sredstva (Nastavak)**

Društvo nema finansijskih sredstava i obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, niti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat.

Finansijska sredstva se uključuju u obrtnu imovinu, osim ukoliko su im rokovi dospeća duži od 12 meseci nakon datuma izveštavanja, kada se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Finansijska sredstva prestaju da se priznaju kada je došlo do isteka ugovornog prava ili prenosa prava na prilive gotovine po osnovu tog sredstva i kada je Društvo izvršilo prenos svih rizika i koristi koji proističu iz vlasništva nad sredstvom ili nije ni prenelo, ni zadržalo sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenelo kontrolu nad njim.

Finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje otpisom potraživanja. Takođe, do prestanka priznavanja finansijskog sredstva dolazi ukoliko su se desile naknadne izmene ugovorenih uslova finansijskog sredstva, a koje dovode do značajnih modifikacija novčanih tokova finansijskog sredstva.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva se vrednuju kao što sledi:

(a) Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja

Prodaju svojih proizvoda i usluga Društvo vrši na osnovu uobičajenih uslova prodaje i takva potraživanja nisu kamatonosna. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

U skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", obezvređenje, odnosno ispravka vrednosti se obračunava i priznaje za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Društvo primenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" kada obračunava ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Društvo primenjuje "pojednostavljeni pristup" u priznavanju životnih ("lifetime") gubitaka za celokupni period trajanja finansijskog sredstva za potraživanja od kupaca (dugoročna i kratkoročna) i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka po osnovu nenaplaćenih potraživanja.

Stope očekivanih kreditnih gubitaka zasnovane su na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je Društvo imalo. Istorijske stope gubitaka se koriguju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim faktorima koji utiču na kupce Društva.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u bilansu uspeha u okviru prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.1. Finansijska sredstva (Nastavak)****(a) Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja (Nastavak)**

Do 31. decembra 2019. godine, ispravka vrednosti potraživanja od kupaca se utvrđivala u skladu sa zahtevima MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje", odnosno kada je postojao objektivni dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 60 dana od datuma dospeća) su se smatrali indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena. Procena ispravke vrednosti potraživanja vršena je na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

(b) Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju sredstva na računima kod banaka i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.6.2. Finansijske obaveze

MSFI 9 "Finansijski instrumenti" najvećim delom zadržava postojeće zahteve MRS 39 u pogledu klasifikacije finansijskih obaveza, pa se finansijske obaveze klasifikuju kao finansijske obaveze merene po amortizovanoj vrednosti i finansijske obaveze merene po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih obaveza u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze Društva čine obaveze po osnovu finansijskog lizinga, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze (obaveze iz poslovanja).

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze Društva se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Pored toga, u skladu sa MSFI 9, Društvo prestaje da priznaje finansijsku obavezu kada su ugovoreni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane obaveze značajno izmenjeni. U tom slučaju, nova finansijska obaveza se bazira na izmenjenim uslovima i priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti prvobitne finansijske obaveze i fer vrednosti nove finansijske obaveze sa izmenjenim uslovima se priznaje kroz bilans uspeha.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2023.***Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.6. Finansijski instrumenti (Nastavak)****3.6.2. Finansijske obaveze (Nastavak)****Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja**

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, što zbog kratkoročne prirode ovih obaveza odgovara njihovoj nominalnoj vrednosti.

3.7. Zalihe

Zalihe se vrednuju po nabavnoj vrednosti, odnosno neto prodajnoj vrednosti ako je ona niža.

Nabavna vrednost predstavlja vrednost po fakturi ino ili domaćeg dobavljača uvećanu za troškove carine, transportne i ostale dokumentovane zavisne troškove nabavke. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja po odbitku varijabilnih troškova prodaje.

Terećenjem rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha repromaterijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

3.8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visokolikvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

3.9. Kapital

Kapital Društva čine:

- (a) Akcijski kapital - obične akcije i emisiona premija;
- (b) Statutarne i druge rezerve;
- (c) Revalorizacione rezerve koje čine pozitivni efekti izvršene procene građevinskih objekata i njihovo svođenje na fer tržišnu vrednost;
- (d) Nerealizovani dobiti/gubici po osnovu drugih komponenti ostalog rezultata (aktuarski dobiti/gubici); i
- (e) Neraspoređeni dobitak.

Otkupljene sopstvene akcije predstavljaju odbitnu stavku kapitala Društva (Napomena 15).

3.10. Raspodela dobitka

Raspodela dobitka vlasnicima kapitala Društva priznaje se kao obaveza u periodu u kome su vlasnici kapitala Društva odobrili raspodelu dobitka.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.11. Rezervisanja**

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima sadašnju obavezu, zakonsku ili izvedenu, kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja (Napomena 16). Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku formiraju se u slučajevima odobravanja garantnog roka kupcima dužeg od godinu dana, a pod uslovom da proizvođač utrošenih komponenti koje su ušle u sastav finalnog proizvoda nije dao garanciju na navedene komponente.

Rezervisanja za troškove u garantnom roku se formiraju na bazi procene Društva, a prema kretanjima iz prethodnih godina i očekivanim kretanjima u toku naredne godine. Formiranje rezervisanja se vrši na teret bilansa uspeha, dok se neiskorišćena rezervisanja ukidaju u korist bilansa uspeha. Kada proizvođač komponenti u slučaju reklamacije kupca snosi troškove zamene istih a serviseri Društva vrše opravke, ne formiraju se rezervisanja za garantni rok.

Rezervisanja za otpremnine zaposlenih za odlazak u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

3.12. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje (Napomena 40), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz pojedinačne finansijske izveštaje ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno***3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)****3.13. Primanja zaposlenih****(a) Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje**

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je u obavezi da plaća porez, kao i doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima.

Društvo je takođe, obavezno da od bruto zarada zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema nikakvih daljih obaveza u pogledu plaćanja.

Porezi i doprinosi na teret poslodavca i na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

(b) Ostale naknade zaposlenima - otpremnine

U skladu sa Zakonom o radu, Društvo ima obavezu isplate naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od dve prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina, prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku. Troškovi i obaveze po osnovu ovih planova nisu obezbeđeni fondovima. Međutim, u skladu sa internom regulativom, Društvo vrši isplatu naknade zaposlenima prilikom odlaska u penziju u iznosu od tri prosečne bruto zarade u Republici Srbiji u mesecu koji prethodi mesecu u kome se isplaćuje otpremnina.

Rezervisanja po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou primenom metode projektovane kreditne jedinice.

Troškovi prethodno izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspeha kada nastanu, dok se aktuarski dobici i gubici priznaju u izveštaju o ostalom rezultatu. Osnovne pretpostavke na osnovu kojih je izvršen obračun rezervisanja za otpremnine zaposlenih obelodanjene su u Napomeni 16.

3.14. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Stavke uključene u pojedinačne finansijske izveštaje Društva odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Društvo posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2, pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju se u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Društva.

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan (Napomena 43).

Transakcije u stranim valutama tokom izveštajnog perioda preračunavaju se u dinarsku protivvrednost primenom zvaničnih deviznih kurseva Narodne banke Srbije važećih na dan transakcije.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale preračunom sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom transakcija u toku izveštajnog perioda evidentiraju se u bilansu uspeha, kao finansijski prihodi (Napomena 31), odnosno finansijski rashodi (Napomena 32).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.14. Preračunavanje stranih valuta i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule (Nastavak)**

Pozitivni i negativni efekti ugovorenih valutnih klauzula u vezi sa potraživanjima i obavezama, takođe se iskazuju kao deo finansijskih prihoda (Napomena 31), odnosno finansijskih rashoda (Napomena 32).

3.15. Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati priliv ekonomskih koristi.

Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a i povraćaja robe.

(a) Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

Smatra se da prilikom prodaje nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz rok plaćanja do 60 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

(b) Prihod od prodaje usluga

Društvo prodaje usluge koje se odnose na održavanje računarske opreme, izradu aplikativnih softvera, kao i internet usluge. Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom na to da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od ugovora sa fiksnom cenom priznaje se po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma, utvrđenih kao procenat u odnosu na ukupne usluge koje treba da se pruže.

(c) Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka, kao i na zatezne kamate koje se obračunavaju kupcima koji kasne u izvršavanju svojih obaveza, u skladu sa ugovornim odredbama.

Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Društvo steklo pravo da se kamata primi i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru finansijskih prihoda (Napomena 31).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.16. Priznavanje rashoda****(a) Poslovni rashodi**

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove potrošnog i ostalog materijala, goriva i energije, bruto zarade i naknade zarada, troškove amortizacije, održavanja i usluge pružene od strane trećih lica.

Poslovni rashodi obuhvataju i nematerijalne troškove kao što su troškovi reprezentacije, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostale troškove nastale u tekućem obračunskom periodu. Poslovni rashodi evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda, u stvarno nastalom iznosu, u obračunskom periodu na koji se odnose.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki nekretnina, postrojenja i opreme se priznaju na teret rashoda obračunskog perioda u kom su nastali u stvarno nastalom iznosu (Napomena 27).

(b) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja tretiraju se kao rashod perioda u momentu njihovog nastanka. Troškovi pozajmljivanja obuhvataju kamatu i ostale troškove nastale u vezi sa pozajmljivanjem sredstava.

Rashodi kamata na kredite i iz poslovnih odnosa evidentiraju se u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda u obračunskom periodu na koji se odnose (Napomena 32).

(c) Ostali rashodi

Ostale rashode čine manjkovi, rashodi po osnovu otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine i ostali nepomenuti rashodi.

Ostali rashodi priznaju se u obračunatom iznosu u periodu u kojem su nastali.

3.17. Zakupi***Društvo kao zakupac******Finansijski zakup***

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njime suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom.

Finansijski zakup se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine. Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze.

Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Društvo kao zakupodavac

Prihod od zakupnina potiče od davanja nekretnina u zakup i obračunava se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa (Napomena 23).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

3.18. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica (u daljem tekstu "Zakon") i relevantnim podzakonskim aktima.

Porez na dobitak obračunava se primenom propisane stope od 15% (2022. godina: 15%) na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu, koja se može umanjiti za prethodno realizovane poreske gubitke, dok se na kraju utvrđena poreska obaveza može umanjiti za utvrđene poreske kredite. Osnovicu za oporezivanje čini oporezivi dobitak, koji se utvrđuje usklađivanjem rezultata (dobitka ili gubitka) iz bilansa uspeha, a na način utvrđen ovim Zakonom.

Shodno Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ("Službeni glasnik RS", br. 108/2013), počev od utvrđivanja poreza na dobitak za 2014. godinu, poreski obveznici (velika i srednja pravna lica) više ne mogu da koriste poresku olakšicu u vidu poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva, u sopstvenom vlasništvu, za obavljanje pretežne delatnosti i delatnosti upisanih u osnivački ili drugi akt obveznika.

Poreski obveznik koji je do 31. decembra 2013. godine ostvario pravo na poreski podsticaj - poreski kredit i iskazao podatke u poreskom bilansu i poreskoj prijavi za 2013. godinu, može to pravo da koristi do isteka roka propisanog Zakonom, ali ne duže od 10 godina. Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun dobiti iz budućih obračunskih perioda, najviše do limita od 33% obračunatog poreza u tom poreskom periodu.

Poreski propisi u Republici Srbiji ne dozvoljavaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda iskoriste kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u određenom prethodnom periodu. Gubici utvrđeni u poreskom bilansu u tekućem obračunskom periodu mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Poreski bilans se predaje najkasnije u roku od 180 dana od dana isteka perioda za koji se utvrđuje poreska obaveza. Društvo tokom godine porez na dobitak plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobitak se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2023.***Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)**3.18. Porez na dobitak (Nastavak)***Odloženi porez (Nastavak)*

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao rashodi i prihodi i uključeni su u neto dobitak perioda. Odloženi porez na dobitak koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentira u korist, odnosno na teret kapitala.

3.19. Obelodanjvanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 "Obelodanjvanje povezanih strana". Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Stanja potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju (Napomena 38).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima: tržišnom riziku (koji obuhvata rizik od promena kursa stranih valuta, kamatni rizik i rizik od promene cena), finansijskom riziku (deviznom i kamatnom), kreditnom riziku i riziku likvidnosti.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na nastojanje da se u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta potencijalni negativni uticaji na finansijsko poslovanje Društva svedu na minimum. Upravljanje rizicima obavlja Finansijska služba Društva u skladu sa politikama odobrenim od strane Nadzornog odbora.

Finansijski rizici se sagledavaju na vremenskoj osnovi i prevashodno se izbegavaju umanjnjem izloženosti Društva ovim rizicima. Društvo ne može da eliminiše sve finansijske i operative rizike, ali uvođenjem rigoroznog kontrolnog okvira i nadgledanjem i odgovaranjem na potencijalne rizike, Društvo je u mogućnosti da upravlja ovim rizicima.

Rukovodstvo Društva smatra da su u tekućim okolnostima politike upravljanja rizicima adekvatne i efektivne i da se njihovom odgovarajućom primenom u svakodnevnom poslovanju minimizira izloženost Društva prvenstveno negativnim efektima rizika. U 2023. godini nije bilo promena u politikama upravljanja rizicima.

Društvo ne koristi nikakve finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje iz razloga što takvi instrumenti nisu u širokoj upotrebi, niti postoji organizovano tržište takvih instrumenata u Republici Srbiji.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.1. Finansijski instrumenti po kategorijama

Kategorije finansijskih instrumenata, prema knjigovodstvenom stanju na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine, prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Finansijska sredstva		
Ostali dugoročni finansijski plasmani	1.397	1.728
Potraživanja po osnovu prodaje	1.080.737	976.710
Ostala kratkoročna potraživanja	410.026	111.251
Kratkoročni finansijski plasmani	3.974	4.275
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	130.266	242.022
	<u>1.626.400</u>	<u>1.335.986</u>
Finansijske obaveze		
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	91	1.267
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	19.764	19.310
Obaveze iz poslovanja	1.554.163	1.518.472
Ostale kratkoročne obaveze	49.252	43.365
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	227.466	73.521
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	14.140	2.796
	<u>1.864.876</u>	<u>1.658.731</u>

U 2023. i 2022. godini Društvo nije imalo derivatne finansijske instrumente.

Pregled značajnih računovodstvenih politika i primenjeni metodi, uključujući kriterijume za priznavanje i osnove za vrednovanje, kao i osnove na kojima se priznaju prihodi i rashodi za svaku klasu finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i instrumenata kapitala su obelodanjeni u Napomeni 3. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

4.2. Faktori finansijskog rizika

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskog instrumenta biti promenljiva zbog promena tržišnih cena. Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika, kao što sledi:

Rizik od promene kurseva stranih valuta

Društvo posluje u međunarodnim okvirima i izloženo je riziku promena kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR i USD. Rizik proističe kako iz budućih poslovnih transakcija, tako i iz priznatih sredstava i obaveza u stranoj valuti.

Rukovodstvo Društva je ustanovilo politiku za upravljanje rizikom od promena kursa stranih valuta u odnosu na njegovu funkcionalnu valutu.

Društvo ima potraživanja i obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Društva preuzima mere da maksimizira usklađenost priliva i odliva u istoj stranoj valuti radi zaštite od promene deviznih kurseva. S druge strane, Društvo još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(a) Tržišni rizik (Nastavak)

Rizik od promene kurseva stranih valuta (Nastavak)

Društvo je pretežno izloženo deviznom riziku po osnovu značajnih nabavki od glavnih dobavljača iz inostranstva.

Oscilacije kursa u toku 2023. godine uticale su na iskazan nivo pozitivnih i negativnih kursnih razlika, ali je Društvo vodilo računa o usklađenosti deviznih sredstava i obaveza u cilju minimiziranja efekata promene kursa dinara. Društvo u svom poslovanju u velikom procentu vrši uvoz robe iz inostranstva uglavnom u EUR i USD, a izvoz robe i usluga uglavnom na područje sa valutom EUR.

Na dan 31. decembra 2023. i 2022 godine knjigovodstvena vrednost sredstava i obaveza izraženih u **stranoj valuti** je sledeća:

	Sredstva		Obaveze	
	2023.	2022.	2023.	2022.
Potraživanja od kupaca	8.791	23.679	-	-
Devizna sredstva	4.508	1.181	-	-
Obaveze po osnovu lizinga	-	-	19.855	20.577
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	-	-	194.288	168.290
Ukupna izloženost	13.299	24.860	214.143	188.867

Na dan 31. decembra 2023. godine, finansijska sredstva u iznosu od RSD 13.299 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 24.860 hiljada) su izražena u stranoj valuti, što predstavlja 0,82% (2022. godina: 1,86%) ukupnih finansijskih sredstava Društva.

Na dan 31. decembra 2023. godine, finansijske obaveze izražene u stranoj valuti iznose RSD 214.143 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 188.867 hiljada), što predstavlja 11,48% (2022. godina: 11,39%) ukupnih finansijskih obaveza Društva.

Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegovu finansijsku poziciju, rezultat poslovanja i tokove gotovine.

Prihodi i rashodi Društva i tokovi gotovine su nezavisni od promena tržišnih kamatnih stopa, s obzirom da Društvo nema značajnu kamatonosnu imovinu, niti obaveze. Shodno tome, Društvo na dan izveštavanja nije bilo izloženo riziku od promene kamatnih stopa.

Rizik od promene cena

Društvo nije izloženo značajnijem riziku od promene cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom na to da nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat (FVTOCI) ili kroz bilans uspeha (FVTPL).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)****(a) Tržišni rizik (Nastavak)***Rizik od promene cena (Nastavak)*

S druge strane, Društvo je izloženo riziku promena cena kako svojih proizvoda i usluga tako i promena cena repro-materijala, robe i usluga koje nabavlja na domaćem i stranom tržištu. Navedene rizike Društvo kontinuirano analizira i prati preko svoje komercijalne službe i preduzima mere za smanjenje negativnih efekata prisutnog rizika.

(b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik finansijskog gubitka za Društvo ako druga ugovorna strana u finansijskom instrumentu ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Kreditni rizik prevashodno proističe po osnovu potraživanja iz poslovanja.

Izloženost Društva kreditnom riziku po osnovu potraživanja iz poslovanja zavisi najviše od individualnih karakteristika svakog pojedinačnog kupca i njegove istorije plaćanja. Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika.

Društvo primenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" kada obračunava ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka po osnovu nenaplaćenih potraživanja. Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređena finansijska sredstva.

Za kredite date zaposlenima Društvo se oslanja na podatke renomiranih eksternih rejting agencija (Fitch, Moody's, S&P) o verovatnoći prelaska u status neizmirenja obaveza. Društvo je verovatnoću dospevanja u status neizvršenja obaveza preuzelo sa sajta eksterne rejting agencije Moody's na godišnjem nivou u iznosu od 0,887% za 2023. godinu.

Rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja zajmova datih zaposlenima (Napomena 8), potraživanja od kupaca po osnovu prodaje (Napomena 10) i kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12).

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će Društvo biti suočeno sa poteškoćama u izmirivanju svojih finansijskih obaveza.

Društvo upravlja svojom likvidnošću sa ciljem da, koliko je to moguće, uvek ima dovoljno sredstava da izmiri svoje dospele obaveze, bez neprihvatljivih gubitaka i ugrožavanja svoje reputacije. Planiranje novčanog toka vrši se na nivou poslovnih aktivnosti Društva i zbirno za Društvo kao celinu.

Finansijska služba Društva nadzire planiranje likvidnosti u pogledu zahteva Društva da bi se obezbedilo da Društvo uvek ima dovoljno gotovine da podmiri poslovne potrebe kao i da ima slobodnog prostora u svojim nepovučenim kreditnim aranžmanima.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)

4.2. Faktori finansijskog rizika (Nastavak)

(c) Rizik likvidnosti (Nastavak)

Operativno upravljanje likvidnošću vrši se od strane rukovodstva i centralizovano je na nivou Društva. Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, kao i obezbeđenje adekvatnih izvora finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih limita i kreditnih obaveza a u cilju stvaranja mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

Zbog dinamične prirode poslovanja Društva, Finansijska služba teži da održi fleksibilnost finansiranja držanjem na raspolaganju utvrđene kreditne linije. Rukovodstvo vrši nadzor nad kontinuiranim planiranjem rezerve likvidnosti Društva (koja obuhvata neiskorišćene kreditne linije i gotovinu i gotovinske ekvivalente) na osnovu očekivanih novčanih tokova.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visokolikvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti), kao i kontinuiranim prilivom novčanih sredstava od realizacije roba i usluga, koji mu omogućavaju da svoje obaveze izmiruje u roku dospeća. Društvo ne koristi finansijske derivate. Eventualni višak gotovine poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava, ulaže se u kamatonosne tekuće račune ili oročene depozite, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećima.

Ročnost dospeća finansijskih obaveza Društva data je u sledećoj tabeli. Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima glavnice duga na osnovu *najranijeg datuma* na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

	Do 1 godine	Od 1 do 2 godine	Od 2 do 5 godina	Ukupno
<u>31.12.2023.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	91	-	-	91
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	14.532	5.232	-	19.764
Obaveze iz poslovanja	1.554.176	-	-	1.554.176
Ostale kratkoročne obaveze	49.252	-	-	49.252
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	227.466	-	-	227.466
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	14.138	-	-	14.138
	<u>1.859.655</u>	<u>5.232</u>	<u>-</u>	<u>1.864.887</u>
<u>31.12.2022.</u>				
Obaveze po osnovu finansijskog lizinga	1.267	-	-	1.267
Obaveze po osnovu operativnog lizinga (MSFI 16)	8.828	8.828	1.654	19.310
Obaveze iz poslovanja	1.518.472	-	-	1.518.472
Ostale kratkoročne obaveze	43.365	-	-	43.365
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	73.521	-	-	73.521
Obaveze po osnovu poreza na dobitak	2.796	-	-	2.796
	<u>1.648.249</u>	<u>8.828</u>	<u>1.654</u>	<u>1.658.731</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno***4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)****4.3. Upravljanje kapitalom**

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi da posluje u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi vlasnicima kapitala obezbedilo povraćaj (profit), a koristi ostalim zainteresovanim stranama, kao i da bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala. Da bi očuvalo odnosno korigovalo strukturu kapitala u cilju ostvarenja navedenog cilja, Društvo preko najvišeg svog organa, Skupštine Društva, odlučuje o raspodeli i promeni strukture kapitala.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti. Ovaj koeficijent se izračunava iz odnosa neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala. Neto dugovanje se dobija kada se ukupni krediti i finansijske obaveze (kratkoročne i dugoročne), umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupni kapital se dobija kada se na kapital, iskazan u pojedinačnom bilansu stanja, doda neto dugovanje.

Na dan 31. decembra 2023. godine neto dugovanja Društva imaju negativnu vrednost, s obzirom na to da Društvo ima samo obaveze po osnovu finansijskog lizinga u iznosu od RSD 91 hiljadu i obaveze uknjiženje po osnovu primene MSFI 16 u iznosu od RSD 19.764 hiljade, dok gotovinski ekvivalenti i gotovina iznose RSD 130.266 hiljada. Shodno tome, ne postoji opasnost za očuvanje strukture kapitala Društva.

Ukupan kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine iznosi RSD 1.369.932 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 1.285.019 hiljada) i čini 38,34% ukupne pasive Društva (31. decembar 2022. godine: 37,93%).

Društvo je u 2023. godini ostvarilo neto dobitak od RSD 126.261 hiljadu (2022. godina: RSD 55.490 hiljada).

4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza za koje postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti.

Tržišna cena, gde postoji aktivno tržište, najbolji je dokaz fer vrednosti finansijskog instrumenta. Međutim, tržišne cene nisu dostupne za niz finansijskih sredstava i obaveza koje Društvo ima. Stoga, kada tržišna cena finansijskih instrumenata nije dostupna, fer vrednost sredstava i obaveza se procenjuje koristeći sadašnju vrednost ili druge tehnike vrednovanja zasnovane na trenutno prevladavajućim tržišnim uslovima. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i, u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrednosti.

Sledeće metode i pretpostavke su korišćene za procenjivanje fer vrednosti finansijskih instrumenata Društva na dan izveštavanja:

Društvo u pojedinačnom bilansu stanja nema iskazanih finansijskih sredstava i finansijskih obaveza koji se vrednuju po fer vrednosti.

Fer vrednost gotovine i kratkoročnih depozita, potraživanja od kupaca, obaveza prema dobavljačima i ostalih kratkoročnih obaveza odgovara njihovoj knjigovodstvenoj vrednosti prvenstveno zbog kratkoročnog dospeća ovih finansijskih instrumenata. Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja i obaveza iz poslovanja odražava njihovu tržišnu vrednost.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (Nastavak)**4.4. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza (Nastavak)**

Fer vrednost finansijskih sredstava koja su iskazana po amortizovanoj vrednosti (kreditni datim zaposlenima) procenjuje se diskontovanjem novčanih tokova korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

Na osnovu detaljnih analiza, rukovodstvo smatra da fer vrednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza Društva odgovara njihovim knjigovodstvenim iznosima na dan izveštavanja, prikazanim u Napomeni 4.1. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim pojedinačnim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Sastavljanje i prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa primenjivim okvirom finansijskog izveštavanja zahteva od rukovodstva Društva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan izveštavanja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Primer radi: ukoliko bi Društvo smanjilo koristan vek trajanja navedenih sredstava za 10%, došlo bi do dodatnog povećanja troškova amortizacije na godišnjem nivou u iznosu od RSD 5.279 hiljada.

Obezvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja.

Razmatranje obezvređenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

5. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA (Nastavak)***Obezvredenje potraživanja od kupaca i drugih potraživanja***

Društvo od 1. januara 2020. godine obračunava očekivane kreditne gubitke na osnovu istorijskog iskustva i gubitaka koji nastaju jer kupci robe, korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja.

Ispravka vrednosti potraživanja od kupaca vrši se u skladu sa računovodstvenom politikom definisanom u Napomeni 3.6.1. uz pojedinačne finansijske izveštaje. Shodno MSFI 9 prilikom obezvređenja finansijskih instrumenata nije neophodno da postoji objektivni dokaz obezvređenja da bi kreditni gubitak bio prepoznat. Očekivani kreditni gubici se prepoznaju takođe i za neobezvređena finansijska sredstva.

U proceni odgovarajućeg iznosa očekivanog kreditnog gubitka za potraživanja, Društvo se oslanja na ranije iskustvo sa otpisom (istorijske gubitke po osnovu nenaplaćenih potraživanja), karakteristike kupaca i tekuće i buduće informacije o makroekonomskim faktorima koji utiču na kupce. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini. Stvarni nivo potraživanja koja su naplaćena može da se razlikuje od procenjenih nivoa naplate, što može pozitivno ili negativno da se odrazi na rezultate poslovanja.

Rezervisanja po osnovu otpremnina zaposlenima

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima po odlasku u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i stope fluktuacije zaposlenih.

Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 16. uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Ukoliko bi diskontna stopa koja se koristi bila viša/niša za 0,5% od procene rukovodstva, rezervisanja za otpremnine bila bi niža za RSD 911 hiljada ili viša za RSD 984 hiljade u odnosu na rezervisanja za otpremnine iskazana u poslovnim knjigama Društva na dan 31. decembra 2023. godine.

Sudski sporovi

Društvo je uključeno u određeni broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka.

Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo.

Rezervisanje se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju (Napomena 40), osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

6. NEMATERIJALNA IMOVINA

	<u>Licence i softveri</u>
NABAVNA VREDNOST	
Stanje na dan	
1. januara 2022. godine	54.937
Povećanja - nabavke u toku godine	6.529
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	<u>61.466</u>
Povećanja - nabavke u toku godine	23.168
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	<u>84.634</u>
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI	
Stanje na dan	
1. januara 2022. godine	32.489
Amortizacija (Napomena 28)	6.154
Stanje na dan	
31. decembra 2022. godine	<u>38.643</u>
Amortizacija (Napomena 28)	7.247
Stanje na dan	
31. decembra 2023. godine	<u>45.890</u>
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:	
- 31. decembra 2023. godine	<u>38.744</u>
- 31. decembra 2022. godine	<u>22.823</u>

Na osnovu procene rukovodstva Društva, nema indikacija da je nematerijalna imovina na dan izveštavanja obezvređena.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema u vlasništvu	Oprema uzeta na finansijski lizing	NPO uzeta u lizing - Imovina sa pravom korišćenja (Napomena 21)	Investicione nekretnine	Ukupno
NABAVNA/REVALORIZOVANA VREDNOST							
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	150.540	708.420	214.818	5.793	9.342	41.024	1.129.937
Povećanja u toku godine	-	-	12.558	-	24.351	-	36.909
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(1.161)	-	-	(1.161)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(20.780)	-	(10.547)	-	(31.327)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	150.540	708.420	206.596	4.632	23.146	41.024	1.134.358
Povećanja u toku godine	-	6.453	24.604	-	13.694	-	44.751
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(2.859)	-	(6.453)	(9.312)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.961)	-	(2.109)	-	(6.070)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	150.540	714.873	227.239	1.772	34.731	34.571	1.163.726
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI							
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	-	11.344	170.226	1.293	666	-	183.529
Amortizacija (Napomena 28)	-	11.343	18.532	736	5.656	-	36.267
Smanjenja u toku godine	-	-	-	(743)	-	-	(743)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(14.010)	-	(2.216)	-	(16.226)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	-	22.687	174.748	1.286	4.106	-	202.827
Amortizacija (Napomena 28)	-	11.487	21.008	570	12.479	-	45.544
Transfer (sa)/na	-	-	1.125	(1.125)	-	-	-
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(3.961)	-	(1.230)	-	(5.191)
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	-	34.174	192.920	731	15.355	-	243.180
NEOTPISANA VREDNOST NA DAN:							
- 31. decembra 2023. godine	150.540	680.699	34.319	1.041	19.376	34.571	920.546
- 31. decembra 2022. godine	150.540	685.733	31.848	3.346	19.040	41.024	931.531

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.*Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (Nastavak)**Realni tereti na imovini Društva na dan 31. decembra 2023. godine:**

- Pre prodaje prostora Društvu, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 5. oktobra 2000. godine u korist Savezne direkcije za robne rezerve na iznos od RSD 36.000 hiljada.
- Pre prodaje prostora Društvu, upisano je založno pravo na 3/10 dela poslovnog objekta u ulici Jevrejska br. 32 dana 11. decembra 2000. godine u korist Servo Mihalj banke a.d. Zrenjanin na iznos od RSD 2.956 hiljada.
- Hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.
- Druga hipoteka upisana u korist Srpske banke a.d. Beograd na poslovnom objektu u ulici Jevrejska br. 32 na iznos od EUR 500.000.

Zemljište i građevinski objekti su iskazani po revalorizovanoj vrednosti u skladu sa procenom izvršenom na dan 31.12.2020. godine, korišćenjem tržišnog metoda baziranog na poređenju sa aktuelnim tržišnim cenama iste ili slične imovine, uz uvažavanje i principa uloženi sredstava. Procena je sprovedena od strane eksternih nezavisnih kvalifikovanih procenitelja.

Prilikom određivanja tržišne vrednosti poslovnih zgrada, poslovnog prostora i lokala korišćen je tržišni metod, dok je kao kontrolni metod prilikom određivanja tržišne vrednosti predmetnih građevinskih objekata i investicionih nekretnina, tj. poslovnih zgrada, poslovnog prostora i lokala korišćen metod direktne kapitalizacije kao jedan od merodavnih pristupa za ovaj tip nepokretnosti. Usvojena stopa kapitalizacije za objekte iznosi od 8% do 10% u skladu sa tržišnim parametrima na osnovu dostupnih podataka o transakciji više poslovnih prostora - u Beogradu i drugim gradovima Srbije, kao i prosečne rente za slične poslovne prostore.

Za građevinske objekte analiza osetljivosti je pokazala da procentualna promena cene zakupa menja fer vrednost na isti način. Promena stope kapitalizacije za ± 1 procentni poen utiče na fer rezultat sa -10% (kod povećanja), odnosno sa +10% (kod smanjenja).

Za građevinske objekte - investicione nekretnine analiza osetljivosti je pokazala da procentualna promena cene zakupa menja fer vrednost na isti način. Promena stope kapitalizacije za ± 1 procentni poen utiče na fer rezultat sa -10% (kod povećanja), odnosno sa +10% (kod smanjenja).

Društvo poseduje dokaze o vlasništvu nad objektima koji se nalaze u državama nastalim na teritoriji bivše SFRJ. Društvo preduzima mere za regulisanje svojih prava po tom osnovu nad nepokretnostima koje se nalaze u bivšim republikama SFRJ.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

8. DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica:		
- Informatika INTL d.o.o. Banja Luka	151	151
Ostali dugoročni finansijski plasmani:		
Zajmovi radnicima za stambenu izgradnju i solidarnu pomoć	1.443	1.790
<i>Minus:</i>		
- Svođenje na tržišnu vrednost plasmana putem diskontovanja (Napomena 33)	(33)	(54)
- Ispravka vrednosti (Napomena 34)	(13)	(8)
Ostali plasmani	<u>1.397</u>	<u>1.728</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.548</u>	<u>1.879</u>

Stambeni zajmovi dati zaposlenima se vrednuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem kamatne stope po kojoj bi Društvo moglo da pribavi dugoročne pozajmice, a koja odgovara efektivnoj kamatnoj stopi.

9. ZALIHE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	681.890	658.409
Roba	37.623	36.695
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	139.760	151.672
<i>Minus: Ispravka vrednosti datih avansa</i>	(410)	(410)
Stanje na dan 31. decembra	<u>858.863</u>	<u>846.366</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

10. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Kupci u zemlji - zavisno pravno lice (Napomena 38(a))	76.605	78.300
Kupci u zemlji -ostala povezana pravna lica (Napomena 38(a))	1.999	38.975
Kupci u zemlji	1.094.989	876.223
Kupci u inostranstvu	<u>11.336</u>	<u>26.232</u>
Bruto potraživanja	<u>1.184.929</u>	<u>1.019.730</u>
<i>Minus: Ispravka vrednosti:</i>		
- kupci u zemlji	(101.647)	(40.467)
- kupci u inostranstvu	(2.545)	(2.553)
	<u>(104.192)</u>	<u>(43.020)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>1.080.737</u>	<u>976.710</u>

Potraživanja od kupaca u inostranstvu su najvećim delom iskazana u EUR.

Iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca odgovara njihovoj fer vrednosti.

Promene na računu **ispravke vrednosti potraživanja** po osnovu prodaje u toku godine prikazane su kako sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	43.020	42.564
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 34)	61.180	3.911
Smanjenja i isknjižavanja	<u>(8)</u>	<u>(3.455)</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>104.192</u>	<u>43.020</u>

Koncentracija kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima nije značajna jer Društvo ima veći broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

Shodno tome, rukovodstvo Društva smatra da nije potrebno izvršiti dodatno rezervisanje za izloženost kreditnom riziku, koje prevazilazi formiranu ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja potraživanja. Stoga je maksimalna izloženost kreditnom riziku na dan izveštavanja jednaka neto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja po osnovu prodaje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

11. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Potraživanja za porez na dodatu vrednost	409.748	111.160
Potraživanja za kamatu i dividende	-	-
Potraživanja od zaposlenih	29	30
Ostala kratkoročna potraživanja	248	61
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	1	1
<i>Minus: Ispravka vrednosti</i>	-	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>410.026</u>	<u>111.252</u>

12. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Kratkoročni krediti u zemlji	34.191	34.191
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	4.256	4.265
<i>Minus: Ispravka vrednosti ostalih plasmana (Napomena 34)</i>	(34.473)	(34.181)
Stanje na dan 31. decembra	<u>3.974</u>	<u>4.275</u>

Promene na računu ispravke vrednosti ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana u toku godine prikazane su kako sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	34.181	34.181
Ispravka vrednosti u toku godine (Napomena 34)	292	-
Stanje na dan 31. decembra	<u>34.473</u>	<u>34.181</u>

13. GOTOVINSKI EKIVALENTI I GOTOVINA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući (poslovni) računi	124.949	155.057
Blagajna	9	11
Oročeni depozit kod Srpske banke	-	76.476
Devizni račun	4.508	1.181
Ostala novčana sredstva	800	9.297
Stanje na dan 31. decembra	<u>130.266</u>	<u>242.022</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

14. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Unapred plaćeni troškovi	36.120	171.515
Potraživanja za nefakturisani prihod	1.996	34.228
Razgraničeni troškovi	56.824	12.984
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	<u>30</u>	<u>20</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>94.970</u>	<u>218.747</u>

Unapred plaćeni troškovi na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na troškove plaćene podizvođačima u 2023. godini za radove koji su jednim delom realizovani u toku 2023. godine i koji će konačno biti realizovani u 2024. godini.

Potraživanja za nefakturisani prihod se odnose na fakture izdate putem portala eFakture u januaru 2024. godine, a koje su se odnosile na promet iz decembra 2023. godine.

Razgraničeni troškovi na dan 31. decembra 2023. godine odnose se na kupovinu licenci i usluga, a za projekte koji će biti realizovani u toku 2024. godine.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL

Promene na kapitalu u toku godine prikazane su kako sledi:

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Ostali kapital	Otkupljene sopstvene akcije	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Aktuarski gubici	Neraspoređeni dobitak	Ukupan kapital
Stanje na dan									
1. januara 2022. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(2.988)	189.170	1.251.112
Raspodela dela dobitka - odobrene dividende	-	-	-	-	-	-	-	(21.257)	(21.257)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	55.490	55.490
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(370)	-	(370)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 37(c))	-	-	-	-	-	-	44	-	44
Stanje na dan									
31. decembra 2022. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(3.314)	223.403	1.285.019
Neto promene u toku godine	-	-	-	-	-	-	-	(37.845)	(37.845)
Neto dobitak tekuće godine	-	-	-	-	-	-	-	126.271	126.271
<i>Ostali rezultat:</i>									
Aktuarski gubici po osnovu obračuna otpremnina (Napomena 16)	-	-	-	-	-	-	(4.133)	-	(4.133)
Odloženi porezi na aktuarske gubitke (Napomena 37(c))	-	-	-	-	-	-	620	-	620
Stanje na dan									
31. decembra 2023. godine	367.614	134.000	679	(33.682)	469	595.850	(6.827)	311.829	1.369.932

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

15. KAPITAL (Nastavak)

Po Rešenju Komisije za hartije od vrednosti izdatom dana 14. jula 2011. godine Društvu je odobrena zamena postojećih akcija i njene nominalne vrednosti od RSD 2.000,00 po akciji u računovodstvenu vrednost od RSD 2.042,1752 po akciji. Nakon izdavanja ovog rešenja, u poslovnim knjigama Društva izvršeno je adekvatno prevođenje nominalne vrednosti u računovodstvenu vrednost po akciji, i to za stanje akcijskog kapitala i stanje otkupljenih sopstvenih akcija.

Akcijski kapital Društva na dan 31. decembra 2023. godine se sastoji od 180.011 akcija (31. decembar 2022. godine: 180.011 akcija) pojedinačne računovodstvene vrednosti od RSD 2.042,1752 po akciji (31. decembar 2022. godine: RSD 2.042,1752), odnosno ukupne vrednosti od RSD 367.614 hiljada (31. decembar 2022. godine: RSD 367.614 hiljada).

Na dan 31. decembra 2023. godine, broj sopstvenih akcija iznosio je 16.493, ukupne računovodstvene vrednosti RSD 33.682 hiljade (31. decembar 2022. godine: RSD 33.682 hiljade). Društvo u toku 2023. i 2022. godine nije otkupljivalo sopstvene akcije.

Najveći pojedinačni akcionar Društva je JP "Srbijagas" Novi Sad, koji poseduje 55.000 akcija i glasova, odnosno 30,55% akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala. Akcijama Društva se trguje na Beogradskoj berzi od 8. maja 2007. godine.

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

	Troškovi u garantnom roku	Rezervisanja za otpremnine	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2022. godine	2.018	17.752	19.770
Rezervisanja u toku godine (Napomena 29)	3.500	317	3,817
Iskorišćeno u toku godine	(2.018)	(1.491)	(3,509)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	370	370
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	3.500	16.948	20.448
Rezervisanja u toku godine (Napomena 29)	-	258	258
Iskorišćeno u toku godine	(560)	(590)	(1.150)
Aktuarski gubici (Napomena 15)	-	4.133	4.133
Stanje na dan 31. decembra 2023. godine	2.940	20.749	23.689

Uobičajena praksa je da Društvo daje garanciju na svoje proizvode. Rukovodstvo procenjuje troškove rezervisanja za buduće zahteve u garantnom roku za proizvode za koje ne postoji garancija dobavljača od kojih je nabavljen repromaterijal, a na osnovu informacija o ovim zahtevima u prethodnim periodima, kao i na osnovu nedavnih trendova koji bi mogli nagovestiti da se informacije o prošlim troškovima mogu razlikovati od budućih zahteva.

Rezervisanje za otpremnine prilikom odlaska zaposlenih iskazana su u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Prilikom utvrđivanja sadašnje vrednosti očekivanih odliva na dan 31. decembra 2023. godine, korišćena je diskontna stopa od 6,20% i pretpostavka prosečnog rasta zarada po stopi od 3,0% godišnje.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

17. OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA

Na dan 31. decembra 2023. godine Društvo ima jedan aktivan ugovor o finansijskom lizingu automobila u iznosu od RSD 91 hiljadu i veći broj ugovora o operativnom lizingu (zakupu) u iznosu od RSD 19.764 hiljade (Napomena 21). Obaveze po osnovu postojećeg finansijskog lizinga se otplaćuju početkom 2024. godine.

Obaveze po finansijskom zakupu, kao i obaveze obračunate u skladu sa MSFI 16 - minimum plaćanja zakupa prikazana su kako sledi:

	2023.		2022.	
	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost	Sadašnja vrednost	Buduća vrednost
Do 1 godine	14.623	15.369	10.095	11.014
Od 2 do 5 godina	5.232	5.352	10.482	10.900
Stanje na dan 31. decembra	19.855	20.721	20.577	21.9140

Razlika između buduće vrednosti minimalnih plaćanja zakupa i njihove sadašnje vrednosti predstavlja kamatu sadržanu u ratama zakupa. Kamata kod finansijskog lizinga iznosi RSD 1 hiljadu i ona će zaista u periodu do jedne godine i biti plaćena, dok kamata na obaveze obračunate u skladu sa MSFI 16 predstavljaju obračunsku kategoriju koje ne nose sa sobom i obavezu plaćanja.

18. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2023.	2022.
Dobavljači - zavisno pravno lice (Napomena 38(a))	3.199	2.541
Dobavljači u zemlji	1.356.020	1.346.794
Dobavljači u inostranstvu	194.288	168.290
Ostale obaveze iz poslovanja	656	847
Stanje na dan 31. decembra	1.554.163	1.518.472

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 30 do 60 dana.

Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD 194.288 hiljada su izražene u stranoj valuti i to: EUR 891.537 i USD 848.456.

Rukovodstvo Društva smatra da iskazana vrednost obaveza iz poslovanja odražava njihovu fer vrednost na dan bilansa stanja.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

19. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	30.508	26.741
Obaveze za dividende	15.232	13.552
Obaveze prema direktoru i članovima organa upravljanja i nadzora	1.450	1.450
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	1.836	1.394
Ostale obaveze	<u>226</u>	<u>228</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>49.252</u>	<u>43.365</u>

20. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Unapred obračunati troškovi	26.276	-
Obračunati prihodi budućeg perioda	131.887	136.400
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	<u>1.000</u>	<u>1.000</u>
Stanje na dan 31. decembra	<u>159.163</u>	<u>137.400</u>

Unapred obračunati troškovi na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na troškove za koje partneri nisu izdali ispravne fakture preko Sistema elektronskih fakturna ili su izdali fakture u januaru 2024. godine, a odnose se na 2023. godinu.

Obračunati prihodi budućeg perioda na dan 31. decembra 2023. godine se odnose na usluge koje će biti izvršene od strane Društva u toku 2024. godine.

21. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠĆENJA I OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA

(a) Imovina sa pravom korišćenja (Napomena 7)

	<u>Vozila</u>	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2023. godine	18.362	678	19.040
Nabavke u toku godine	13.694	-	13.694
Otuđenja/raskidi ugovora o zakupu	(879)	-	(879)
Amortizacija (Napomena 28)	<u>(12.027)</u>	<u>(452)</u>	<u>(12.479)</u>
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	<u>19.150</u>	<u>226</u>	<u>19.376</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

21. IMOVINA SA PRAVOM KORIŠĆENJA I OBAVEZE PO OSNOVU LIZINGA (Nastavak)

(b) Obaveze po osnovu lizinga (Napomena 17)

	<u>Vozila</u>	<u>Poslovni prostor</u>	<u>Ukupno</u>
Stanje na dan			
1. januara 2023. godine	18.622	688	19.310
Povećanje u toku godine	10.579	-	10.579
Otuđenja/raskidi ugovora o zakupu	(1.330)	-	(1.330)
Lizing plaćanja	(9.552)	(480)	(10.032)
Rashodi kamata (Napomena 32)	1.209	28	1.237
Stanje na dan			
31. decembra 2023. godine	19.528	236	19.764

Obaveze po osnovu operativnog lizinga se odnose na zakup vozila i poslovnog prostora po osnovu zaključenih ugovora.

Prilikom vrednovanja obaveza po osnovu lizinga Društvo je razmatralo i potencijalne izloženosti koje proizilaze iz promenjivih plaćanja po osnovu zakupa, opcija produženja i raskida ugovora, kao i po osnovu garancija ostatka vrednosti i zakupa koji nisu počeli, ali se Društvo obavezalo na njih. Ugovorima o zakupu uglavnom je definisana fiksna naknada sa valutnom klauzulom vezanom za EUR.

Društvo nema značajnih ugovora o zakupu sa posebnim ograničenjima ili ugovornim obavezama, niti je imalo transakcije prodaje i povratnog lizinga.

Dospeće obaveza po osnovu operativnog lizinga prikazano je kako sledi:

	<u>Do 1 godine</u>	<u>Od 1 do 2 godine</u>	<u>Od 2 do 5 godina</u>	<u>Preko 5 godina</u>	<u>Ukupno</u>
Obaveze po osnovu operativnog lizinga	14.532	5.232	-	-	19.764

Iznos koji je evidentiran u tokovima gotovine dat je u sledećoj tabeli :

	01.01.-
	31.12.2023.
Ukupni odlivi gotovine po osnovu lizinga - MSFI 16	<u>13.506</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

22. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu izvršilo usaglašavanje potraživanja od kupaca i dugovanja prema dobavljačima sa stanjem na dan 31. decembra 2023. godine.

Društvo je poslalo 214 izvoda otvorenih stavki (IOS) kupcima i 212 IOS dobavljačima.

Od poslatih IOS-a, od kupaca je vraćeno 98 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 1.003.628 hiljada, odnosno 84,70% potraživanja od kupaca na dan 31. decembra 2023. godine.

Od poslatih IOS-a, od dobavljača je vraćeno 142 IOS-a u kojima su potvrdili saglasnost otvorenih stavki. Na ovaj način je potvrđeno RSD 1.273.466 hiljade, odnosno 81,94% dugovanja prema dobavljačima na dan 31. decembra 2023. godine.

Stanje sredstava na računima kod poslovnih banaka je usaglašeno sa stanjem novčanih sredstava iskazanim u finansijskim izveštajima Društva.

23. POSLOVNI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od prodaje robe		
Prihodi od prodaje robe zavisnom pravnom licu (Napomena 38(b))	458	548
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	26.087	15.968
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	3.393	-
	<u>29.938</u>	<u>16.516</u>
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga		
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga zavisnom pravnom licu (Napomena 38(b))	26.227	50.151
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na domaćem tržištu (Napomena 38(b))	35.761	94.050
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.847.958	6.072.783
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na inostranom tržištu	47.225	43.808
	<u>7.957.171</u>	<u>6.260.792</u>
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	16.250	5.882
Ostali poslovni prihodi	5.326	5.854
	<u>16.576</u>	<u>11.736</u>
Ukupno	<u><u>8.008.685</u></u>	<u><u>6.289.044</u></u>

Drugi poslovni prihodi obuhvataju prihode po osnovu zakupnina, od čega se iznos od RSD 1.184 hiljade u 2023. godini (2022. godina: RSD 1.144 hiljade) odnosi na prihode od zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd (Napomena 38(b)).

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

24. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

Nabavnu vrednost prodate robe u iznosu od RSD 27.656 hiljada u 2023. godini (2022. godina: RSD 16.701 hiljadu) čini nabavna vrednost prodate robe za promet robe na veliko i kao i za utrošak robe u sopstvene potrebe.

Nabavna vrednost prodate robe sastoji se iz neto fakturane vrednosti i zavisnih troškova nabavke.

25. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi materijala za izradu, licenci i produženja garancija	4.222.069	2.876.293
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	5.324	9.805
Troškovi rezervnih delova	3.029	5.513
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.545	963
Troškovi goriva i energije	16.050	14.307
Ukupno	<u>4.248.017</u>	<u>2.906.881</u>

26. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	324.060	292.471
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	48.926	46.073
Troškovi naknada po ugovoru o delu	41.197	31.952
Troškovi naknada po autorskim ugovorima	2.355	605
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima	6.684	4.334
Troškovi naknada direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	26.852	21.980
Ostali lični rashodi i naknade	33.387	27.705
Ukupno	<u>483.461</u>	<u>425.120</u>

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi usluga na izradi učinaka	2.779.472	2.656.930
Troškovi transportnih usluga	8.448	4.001
Troškovi reklame i propagande	22.765	15.603
Troškovi zakupnina	3.226	4.092
Troškovi usluga održavanja	15.618	7.336
Troškovi ostalih usluga	12.593	10.117
Ukupno	<u>2.842.122</u>	<u>2.698.079</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

27. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA (Nastavak)

Troškovi usluga na izradi učinaka u iznosu od RSD 2.779.472 hiljade su nastali po osnovu velikog broja projekata koje je Društvo imalo u toku 2023. godine, a za koje su bile angažovane kooperantske firme koje su pružale razne vrste usluga i tehničke pomoći u cilju ispunjenja ugovornih obaveza Društva.

28. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi amortizacije:		
- Nematerijalne imovine (Napomena 6)	7.247	6.154
Imovina sa pravom korišćenja - MSFI 16 (Napomena 7)	12.479	5.656
- Nekretnina, postrojenja i oprema (Napomena 7)	33.065	30.611
Ukupno	<u>52.791</u>	<u>42.421</u>

29. TROŠKOVI REZERVISANJA

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rezervisanja za troškove u garantnom roku (Napomena 16)	-	3.500
Troškovi rezervisanja za otpremnine zaposlenima (Napomena 16)	258	317
Ukupno	<u>258</u>	<u>3.817</u>

30. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Troškovi neproizvodnih usluga	59.091	60.282
Troškovi poreza, taksi i naknada	16.593	14.869
Troškovi reprezentacije	32.106	22.920
Troškovi platnog prometa	12.793	10.680
Troškovi članarina	1.549	1.829
Troškovi premija osiguranja	1.122	1.332
Ostali nematerijalni troškovi	187	3.350
Ukupno	<u>123.441</u>	<u>115.262</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

31. FINANSIJSKI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od kamata	3.990	1.593
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	6.537	25.908
Ostali finansijski prihodi	107	250
Ukupno	<u>10.634</u>	<u>27.751</u>

32. FINANSIJSKI RASHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Rashodi kamata	4.209	13.235
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule	23.242	28.579
Rashodi kamata (MSFI 16) (Napomena 21)	1.237	1.056
Ostali finansijski rashodi	1	-
Ukupno	<u>28.689</u>	<u>42.870</u>

**33. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Prihodi od smanjenja ispravke vrednosti ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	-	9
Prihodi od diskontovanja dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	21	8
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja	105	52
Ukupno	<u>126</u>	<u>69</u>

**34. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE
KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA**

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Obezvredenje ostalih dugoročnih finansijskih plasmana (Napomena 8)	5	-
Obezvredenje potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)	61.180	3.911
Direktan otpis potraživanja po osnovu prodaje	2.077	-
Obezvredenje ostalih kratkoročnih finansijskih plasmana (Napomena 12)	292	-
Ostali rashodi	9	-
Ukupno	<u>63.563</u>	<u>3.911</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

35. OSTALI PRIHODI

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	454	518
Ostali nepomenuti prihodi	<u>6.948</u>	<u>11.125</u>
Ukupno	<u>7.402</u>	<u>11.643</u>

36. OSTALI RASHODI

Ostali rashodi u 2023. godini iznose RSD 4.671 hiljadu (2022. godina: RSD 3.142 hiljade) i najvećim delom se odnose na rashode po osnovu izdataka za zdravstvo, sport i humanitarne svrhe u iznosu od RSD 4.599 hiljada.

37 POREZ NA DOBITAK

(a) Komponente poreza na dobitak

Glavne komponente poreza na dobitak su sledeće:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Tekući porez na dobitak	24.795	12.053
Odloženi poreski prihodi perioda	<u>(57)</u>	<u>(432)</u>
Ukupan poreski rashod	<u>24.738</u>	<u>11.621</u>

(b) Usaglašavanje poreskog rashoda i računovodstvenog dobitka pre oporezivanja

Obračunati poreski rashod se razlikuje od teorijskog iznosa koji bi se dobio primenom važeće poreske stope od 15% na računovodstveni dobitak pre oporezivanja, kao što sledi:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Dobitak pre oporezivanja	<u>151.009</u>	<u>67.111</u>
Porez obračunat po propisanoj poreskoj stopi - 15%	22.651	10.067
Usklađivanje prihoda/rashoda	<u>2.087</u>	<u>1.554</u>
Ukupan poreski rashod	<u>24.738</u>	<u>11.621</u>
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<u>16,38%</u>	<u>17,32%</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

37 POREZ NA DOBITAK (Nastavak)

(c) Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze, neto se odnose na privremene razlike između knjigovodstvene vrednosti nekretnina, opreme i nematerijalne imovine i njihove poreske osnove, kao i na dugoročna rezervisanja za otpremnine zaposlenih prilikom odlaska u penziju.

Promene na odloženim poreskim obavezama u toku godine prikazane su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Stanje na dan 1. januara	104.271	104.747
Efekat privremenih razlika evidentiran u korist bilansa uspeha	(57)	(432)
Efekat privremenih razlika po osnovu aktuarskih gubitaka evidentiran u korist kapitala (Napomena 15)	(620)	(44)
Stanje na dan 31. decembra	<u>103.594</u>	<u>104.271</u>

38. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa svojim akcionarima, zavisnim pravnim licima i drugim povezanim stranama.

Najveći pojedinačni akcionar Društva je JP "Srbijagas" Novi Sad u čijem se vlasništvu nalazi 30,55% akcijskog kapitala Društva. Preostalih 69,45% akcijskog kapitala nalazi se u vlasništvu raznih akcionara od kojih nijedan nema preko 5% akcijskog kapitala.

Društvo je 100% vlasnik kapitala zavisnog pravnog lica "Direct Link" d.o.o. Beograd, dok učešće u kapitalu pridruženog pravnog lica Informatika INT d.o.o. Banja Luka, iznosi 20%.

Sledeće transakcije su obavljene sa povezanim pravnim licima:

(a) Stanja potraživanja i obaveza na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine proistekla iz transakcija sa povezanim licima prikazana su u sledećoj tabeli:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
POTRAŽIVANJA		
Potraživanja po osnovu prodaje (Napomena 10)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	76.605	78.300
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	1.999	38.975
Stanje na dan	<u>78.604</u>	<u>117.275</u>
OBAVEZE		
Obaveze iz poslovanja (Napomena 18)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	3.199	2.541
Stanje na dan	<u>3.199</u>	<u>2.541</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

38. OBELODANJIVANJE TRANSAKCIJA SA POVEZANIM LICIMA (Nastavak)

- (b) Transakcije sa povezanim pravnim licima, odnosno prihodi i rashodi nastali u 2023. i 2022. godini prikazani su u sledećoj tabeli:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
PRIHODI		
Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga (Napomena 23)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	26.685	50.699
Ostala povezana pravna lica - JP Srbijagas Novi Sad	35.761	94.050
	<u>62.446</u>	<u>144.749</u>
Prihodi od zakupa (Napomena 23)		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	1.184	1.144
Ukupno	<u>63.630</u>	<u>145.893</u>

Roba, proizvodi i usluge se prodaju po cenama i uslovima koji bi bili na raspolaganju trećim licima.

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
RASHODI		
Nabavke robe i usluga		
Zavisno pravno lice - Direct Link d.o.o. Beograd	16.689	19.226
Ukupno	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>

Roba i usluge se kupuju u skladu sa normalnim uslovima poslovanja.

- (c) **Bruto zarade i naknade** ključnog rukovodećeg osoblja Društva (direktor, članovi Izvršnog i Nadzornog odbora) u 2023. godini su iznosile RSD 43.217 hiljada (2022. godina: RSD 48.401 hiljadu).

39. ZARADA PO AKCIJI

Zarada po akciji računata je u skladu sa MRS 33 "Zarada po akciji". Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji.

Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

	<u>2023.</u>	<u>U RSD bez para</u> <u>2022.</u>
Neto dobitak koji pripada akcionarima (A)	126.271.257	55.490.010
Broj običnih akcija u opticaju na dan 31. decembra	180.011	180.011
Preračunat ponderisan prosečan broj običnih akcija (B)	180.011	180.011
Osnovna zarada po akciji (A/B)	<u>701</u>	<u>308</u>

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE**Za godinu završenu 31. decembra 2023.***Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno*

---

40. POTENCIJALNE OBAVEZE**(a) Sudski sporovi**

Na dan 31.12.2023. godine Društvo ima dva aktuelna radna spora i to u statusu tuženog. Jedan spor je na drugom stepenu po žalbi informatike a.d, dok je drugi predmet na prvom stepenu i to u delu koji nije pravnosnažno presuđen po osnovnom tužbenom zahtevu.

Rukovodstvo Društva ne očekuje materijalno značajne gubitke u toku 2024. godine po osnovu sudskih sporova u toku i, shodno tome, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji za 2023. godinu ne uključuju rezervisanja za potencijalne gubitke po ovom osnovu.

(b) Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije predmet su čestih izmena i različitih tumačenja. Tumačenja poreskih zakona od strane poreskih i drugih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja rukovodstva Društva. Postoji neizvesnost da li su tumačenja rukovodstva Društva i prateća dokumentacija dovoljni, i da li odgovaraju zahtevima i tumačenjima poreskih i drugih organa. Rukovodstvo Društva smatra da eventualna različita tumačenja ne mogu imati materijalno značajne posledice na pojedinačne finansijske izveštaje Društva.

41. EFEKAT RUSKO-UKRAJINSKOG KONFLIKTA NA POSLOVANJE DRUŠTVA

Početak marta 2022. godine došlo je do povećane nestabilnosti na svetskim finansijskim i robnim tržištima usled eskalacije konflikta u Ukrajini, koji je praćen uvođenjem sankcija određenim ruskim kompanijama i pojedincima.

Po osnovu navedenog konflikta nije bilo negativnih efekata na poslovanje Društva u 2022. i 2023. godini. Sa druge strane, usled sukoba i dalje se može očekivati dodatan negativan uticaj na globalnu ekonomiju, posebno na cene energenata, promene deviznih kurseva, kamatne stope, berzanske aktivnosti, poremećaje lanaca snabdevanja i pojačane inflatorne pritiske koji mogu indirektno uticati na Društvo.

Rukovodstvo Društva je razmotrilo sve informacije koje su bile raspoložive i analiziralo efekte krize prouzrokovane rusko-ukrajinskim konfliktima na poslovanje Društva. Rukovodstvo Društva smatra da pomenuta kriza nema uticaja na njegovo poslovanje.

Posledice poremećaja lanaca snabdevanja na svetskom IT tržištu osećaju se i u Srbiji. Ipak, uprkos takvom poslovnom ambijentu, Društvo nastavlja u 2024. godini učešće u procesima sveukupne digitalizacije državnih e-servisa. To se posebno odnosi na oblast elektronskih faktura (implementacija, integracija, podrška).

42. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene pojedinačne finansijske izveštaje Društva za 2023. godinu.

NAPOMENE UZ POJEDINAČNE FINANSIJSKE IZVEŠTAJE
Za godinu završenu 31. decembra 2023.

Iznosi su iskazani u RSD hiljada, osim ukoliko nije drugačije naznačeno

---

43. DEVIZNI KURSEVI

Zvanični devizni kursevi Narodne banke Srbije, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2023. i 2022. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine glavne strane valute su:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>U RSD</u> <u>31.12.2022.</u>
EUR	117,1737	117,3224
USD	105,8671	110,1515

Beograd, 27. februar 2024. godine

Vladan Branković
Generalni direktor

Predrag Vuković
Finansijski direktor

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ
“ИНФОРМАТИКА” акционарско друштво
- Надзорни одбор -

Бр: 1 / 2 - 1

Датум: 27. фебруар 2024. године

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ за 2023. годину

УВОД

Предузеће за производњу рачунарске опреме и информатички инжењеринг “Информатика” акционарско друштво Београд (у даљем тексту: “Друштво”) послује у континуитету од 1976. године када је и основано. Друштво је 1997. године постало акционарско друштво чији су акционари били запослена лица и лица која су раније била запослена у Друштву. Од априла 2007. године, од када се акцијама Друштва тргује на Београдској берзи, континуирано се мења структура акционара.

На дан 31. децембра 2023. године стање власништва према Централном регистру хартија од вредности је следеће:

- Укупан број акција Друштва је 180.011, а поседује их 403 акционара, разна правна и физичка лица.
- Десет највећих акционара на дан 31. децембра 2023. године су:

Р. бр.	Акционари	Бр. акција	% учешћа
1.	ЈП “Србијагас” Нови Сад	55.000	30,55%
2.	Информатика а.д. - сопствене акције	16.493	9,16%
3.	Семпиола Инвест Лимитед	7.025	3,90%
4.	Драгаш Никола	5.748	3,19%
5.	Транспортшпед д.о.о. Београд	4.534	2,52%
6.	Мишић Оливера	3.398	1,89%
7.	МОМЕНТУМ SECURITIES AD - збирни рачун	3.362	1,87%
8.	Тошић Зоран	3.277	1,82%
9.	Блумарк Инвестментс	2.500	1,39%
10.	Срећковић Слободан	2.198	1,22%

Основна делатност Друштва је производња, имплементација и одржавање рачунарских програма и опреме, као и индустријских рачунара и сродних решења. Друштво је једна од најдуговечнијих информатичких фирми у региону, једно од ретких које покрива како индустријску, тако и пословну информатику, што га сврстава у престижну групу компанија које носе назив 4Г систем интегратора.

Друштво опслужује информационе системе свих тржишних сегмената, а најзначајније резултате остварује изразом сложених информатичких решења намењених дигитализацији основне делатности великих клијената из приватног и државног сектора.

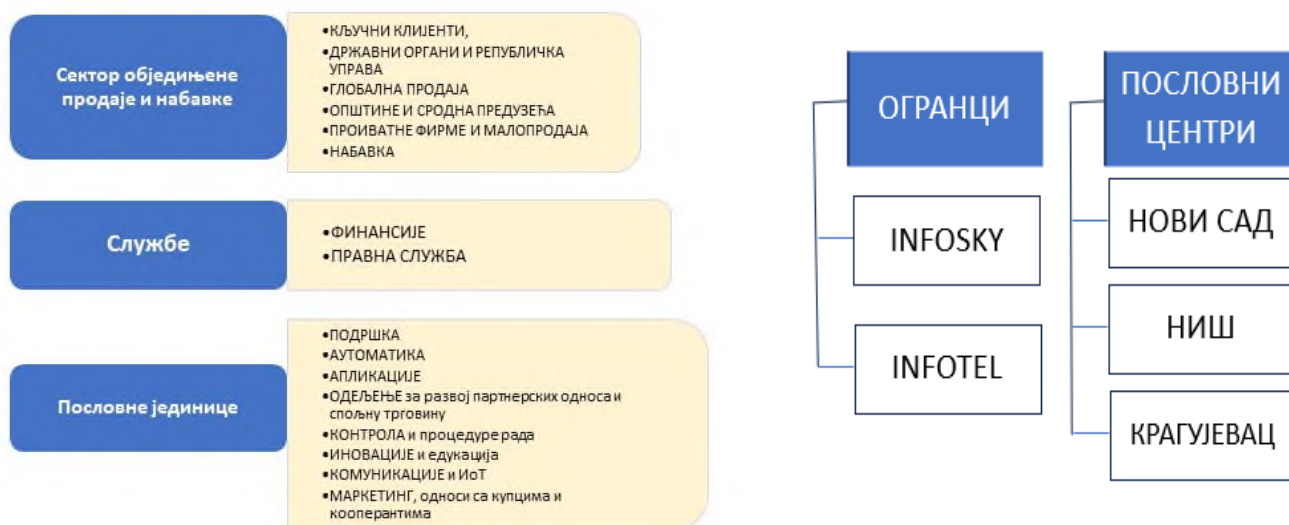
Друштво поседује сертифициване стандарде квалитета ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 20000-12013, ISO 27001:2013, ISO 27701:2019, ISO 45000:2018, ISO 22301:2019, ISO 37001:2016. Стандард квалитета ISO14001 је веома битан, јер он регулише проблематику управљања заштитом животне средине. Друштво континуирано води рачуна о заштити животне средине. Редовно се прати законска регулатива у овој области, вреднује и спроводи усаглашеност са њом кроз одговарајуће интерне документе и активности.

УВОД (Наставак)

Применом овог стандарда постижу се ефекти такви да се сав електронски, папирни и други отпад одлаже на засебна места предвиђена за то и предаје надлежним овлашћеним предузећима за рециклажу.

Такође, стално се тежи развоју нових производа са што мањим учешћем штетних материја и већом енергетском ефикасношћу. У текућем пословању посебно је изражена опредељеност ка уштедама у потрошњи електричне енергије и воде.

Организациона структура Друштва је представљена следећим графиком:

ПОСТОЈАЊЕ ОГРАНАКА ДРУШТВА

Друштво има два огранка и то:

- Информатика а.д. Београд - огранак INFOSKY, Служба за интернет. Основна делатност Огранка се односи на кабловске комуникације - шифра делатности 6110.
- Информатика а.д. Београд - огранак Инфотел - Служба за интернет, телефон, сервис провајдинг. Основна делатност Огранка се односи на кабловске комуникације - шифра делатности 6110.

Законски заступник оба огранка је господин Владан Бранковић.

Поред претходно наведених огранака, Друштво има пословне центре у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу.

ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

Пословање у 2023. години одвијало се под отежаним пословним приликама у ужој и широј макроекономској средини, оштре конкуренције у овој области пословања, те брзог технолошког развоја информатичке индустрије, због чега се посебна брига водила о условима набавке и набавним ценама, како би Друштво било што конкурентније. Друштво константно прилагођава одлуке и политике у циљу обезбеђења континуитета у пружању услуга купцима, измирења уговорених обавеза према добављачима и заштите одговарајућег нивоа капитала и ликвидности.

Друштво је у 2023. години, уз све претходно наведене услове пословања, остварило веће укупне пословне приходе него у 2022. години за 27,34%, а остварен је и пораст нето добитка за 127,54%.

Наводимо неколико кључних показатеља из финансијских извештаја Друштва за 2023. годину:

- Укупни приходи, који поред пословних прихода садрже финансијске и остале облике прихода, остварени су у износу од РСД 8.026.847 хиљада.
- Укупни расходи, који поред пословних расхода, садрже финансијске и остале облике расхода, остварени су у износу од РСД 7.874.669 хиљада.
- Из претходно наведених података види се да добитак из редовног пословања пре опорезивања износи РСД 152.178 хиљада, а по одбитку нето губитка пословања које се обуставља у износу од РСД 1.169 хиљада, добитак пре опорезивања износи РСД 151.009 хиљада.
- Порез на добитак, односно порески расход периода износи РСД 24.795 хиљада, док одложени порески приход периода износи РСД 57 хиљада. Нето добитак после опорезивања за 2023. годину износи РСД 126.721 хиљаду (2022. година: РСД 55.490 хиљада), што представља 701 динар нето зараде по акцији (2022. година: 308 динара по акцији).

Јачина, односно вредност Друштва делимично се одражава кроз исказан финансијски резултат у текућој години, али се права вредност може сагледати кроз показатеље његове имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2023. године:

- Нето имовина Друштва изражена кроз сопствени капитал је РСД 1.369.932 хиљаде (31. децембар 2022. године: РСД 1.285.019 хиљада). Капитал је већи у односу на претходну годину за РСД 84.913 хиљаде, што је резултат исказане добити из пословања, уз умањење због повећања актуарског губитка код обрачуна дугорочних резервисања и уз умањење због расподеле дела остварене добити из 2022. године кроз дивиденде.
- Укупна пословна имовина Друштва је РСД 3.573.356 хиљада, односно за РСД 184.069 хиљада је већа у односу на претходну годину, када је износила РСД 3.389.287 хиљада.
- Стална имовина је у целости покривена сопственим изворима средстава.
- Залихе, краткорочна потраживања, пласмани и готовина у износу од РСД 2.517.548 хиљада су за 23,58% веће од краткорочних обавеза које износе РСД 2.037.227 хиљада.

Остали битни показатељи пословања Друштва у 2023. години приказани су како следи:

• Економичност пословања (пословни приходи/пословни расходи)	1,02
• Рентабилност пословања (нето добитак/укупан капитал)	0,09
• Нето принос на сопствени капитал (нето добитак/основни капитал)	0,34
• Степен задужености (обавезе/капитал)	1,49
• Ликвидност 1. степена (готовина и готовински еквиваленти/краткорочне обавезе)	0,06
• Ликвидност 2. степена (обртна имовина минус залихе/краткорочне обавезе)	0,86
• Нето обртни капитал (обртна имовина минус краткорочне обавезе)	РСД 575.291 хиљаду

Овакви показатељи структуре активе и пасиве одраз су дугогодишњег стабилног пословања Друштва, али и тежње Друштва да даље развија и унапређује своје пословање.

На исказане финансијске показатеље из биланса успеха утицали су многи фактори, од којих у наставку текста наводимо неке од најзначајнијих.

ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА (Наставак)

(а) Спољни фактори који су утицали на пословање

Ова група фактора увек има значајан утицај на пословање. Друштво на њих нема утицаја, те је руководство своје пословне активности преусмеравало и прилагођавало условима таквог пословања како би смањило негативне ефекте истих, а искористило позитивне.

Најважнији показатељи на које Друштво нема утицаја, су:

- Остварена годишња инфлација у Републици Србији за 2023. годину износи 7,6%.
- Курс за ЕУР у току 2023. године је забележио незнатне осцилације и благо је ојачао, тако да је крајем 2023. године РСД према ЕУР био 117,1737 у односу на крај 2022. године када је курс износи 117,3224.
- Курс УСД у односу на РСД је имао веће флукуације у току 2023. године, посебно у трећем кварталу када је значајно слабио, да би у последњем кварталу нешто ојачао. На крају 2023. године у односу на крај 2022. године УСД је био јачи за 3,89%.

Највећи купци Друштва су јавна предузећа, министарства и други државни органи код којих послове добијамо у поступцима јавних набавки са уговореном вредношћу посла у динарима и роковима за извршење посла, често, у трајању од неколико месеци па до годину дана. У том периоду су присутне промене курса, те стога и постоји изложеност финансијском и девизном ризику. Свакодневним праћењем ових фактора од стране руководства и доношењем правовремених пословних одлука, ризик је знатно смањен, позитивна кретања су искоришћена, а негативна минимализована.

Друштво одржава тренд раста пословних прихода и успело је да оствари виши ниво продаје у току 2023. године. Наши стални напори су да одржимо и проширимо комуникацију са купцима. Пратимо њихову платежну способност и одлуке доносимо у складу са тим.

(б) Унутрашњи фактори који су утицали на пословање

У циљу доношења правилних и правовремених пословних одлука Друштво континуирано у току године прати све аспекте свог пословања и месечно анализира и резимира остварене финансијске резултате.

Број запослених у сталном радном односу на неодређено време на крају 2023. године износио је 144, а на одређено радно време било је запослено 27 радника. Стратегија кадровске политике у 2023. години била је иста као и у претходним годинама: значајније не повећавати број запослених, а по могућности смањити број пре свега природним одливом (одласком у пензију и другим моделима смањења у складу са Законом о раду). Такође, тежи се сталном унапређењу структуре запослених, ангажовањем искусних стручњака из разних области пословања.

У складу са тржишним условима, потребама купаца, склопљеним уговорима и њиховом реализацијом, Друштво је формирало стручне тимове различитих структура ради постизања што бољих резултата. Такво континуирано прилагођавање потребама тржишта утицало је да се Друштво одржи на тржишту и заврши пословну годину позитивно.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА ДРУШТВА

На дан 31. децембра 2023. године Друштво има:

- укупно запослених **171**, од ког броја **144** на неодређено време, а **27** на одређено;
- просечан број запослених током године је **166,16** (од укупног броја);
- од укупног броја запослених **114** запослених су мушког пола, а **57** запослених је женског пола;
- просечна старост запослених је **47,52** година; и
- просечан пензијски стаж износи **19,5** година.

Квалификациона структура запослених дата је у наредној табели:

Ниво	Запослени на неодређено	Запослени на одређено
Ниво 1	1	-
Ниво 2	1	-
Ниво 3	4	1
Ниво 4	55	9
Ниво 5	-	-
Ниво 6.1.	13	3
Ниво 6.2.	10	3
Ниво 7.1.	58	11
Ниво 7.2.	2	-
Укупно:	144	27

СТРАТЕГИЈА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРОГРАМ МЕРА ШТЕДЊЕ У ЦИЉУ ОЧУВАЊА КАПИТАЛА ДРУШТВА

Буџет Републике Србије за 2024. годину не предвиђа значајне капиталне ИКТ пројекте, попут оних у којима је Информатика активно учествовала последњих година. Стога, што се тиче сарадње са Републичким органима, очекујемо да ћемо највише радити на консолидацији и проширењима новоуспостављених сервиса: јединствене писарнице, ОРИС (обједињени рачуноводствени ИС), електронска фактура... Изузетак је инвестиција државе у дигитализацију образовања, која је на половини реализације, где Huawei, као одабрани партнер Министарства Просвете, види Информатику као главног реализатора. Сматрамо да ће сарадња са осталим сегментима тржишта остати на нивоу из 2023.

У 2023-њој години, руководство је настојало да консолидује понуду сервиса и услуга и подигне је на виши ниво. То је доминантно остварено довођењем нових стручних кадрова и оспособљавањем постојећих за нове технологије. Због тога мислимо да ће то произвести да послови у 2024-тој буду профитабилнији. Са друге стране, повећана тражња за ИКТ кадровима је и даље присутна. Свесни смо да не можемо директно парирати висини личних доходака које стручњацима нуде корпорације. Отуда ИО планира активнију политику награђивања кључних кадрова, уз подршку НО, уз услов да се планирани резултати испуњавају и премашују.

Када је реч о ликвидности нашег друштва, очекујемо да ће она остати стабилна, без препрека у измиривању текућих обавеза.

Уколико не буде турбулентних догађања на глобалном тржишту (геополитичка дешавања, директне или индиректне санкције, прекиди ланца снабдевања компоненти, поремећај односа долар-евро, итд.) који би могли да створе додатну неизвесност у пословању, у 2024. години очекујемо пословни приход ранга 6 милијарди динара, уз план одржања добити на нивоу из рекордне 2023-ће године.

ИЗВЕШТАЈ О КОРПОРАТИВНОМ УПРАВЉАЊУ У 2023. ГОДИНИ

Извештај о корпоративном управљању се базира на регулативи корпоративног управљања прописаној Законом о привредним друштвима, Законом о тржишту капитала и другим законским и подзаконским актима.

Друштво добровољно користи, односно прихвата Кодекс корпоративног управљања Привредне коморе Србије, и то у делу које се односи на његов организациони облик, власничку и управљачку структуру.

Релевантне информације о пракси корпоративног управљања које превазилазе захтеве националног права односе се првенствено на облигационе послове, односно уговоре. У уговорима се прихвата надлежност стране јурисдикције (права и судова), а која је диктирана статусом и условима постављеним од стране инопартнера. Међутим, надлежност стране јурисдикције је ипак процењена са аспекта ризика и прихватљивости од стране Друштва како би се остварио повољан пословни резултат у крајњој инстанци, као и да би Друштво са дужном пажњом пратило и евалуирало примену уговора током трајања прихваћене обавезе. То су у првом реду уговори о заступању и дистрибутерски уговори.

ОПИС ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА СИСТЕМА ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА И СМАЊЕЊА РИЗИКА ПРАВНОГ ЛИЦА У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА

Управљање ризиком Друштва је структуриран, конзистентан и континуиран процес који се одвија широм организације, ради препознавања/идентификације, оцене, одлучивања о начину реаговања и извештавања о добрим приликама и претњама које утичу на достизање постављених циљева.

Највише руководство - Надзорни одбор и Извршни одбор директора су одговорни за спровођење политике управљања ризицима, односно:

- идентификацију могућих ризика у пословању по врсти (инхерентни/резидуални);
- процену и рангирање ризика по значају (кључни - мање важни и сл.);
- одређивање нивоа управљања ризицима (већим ризицима управљају виши нивои руководства); и
- вршење надзора и контроле управљања над свим ризицима и идентификацију могућих нових ризика.

Једна од битних организационих функција која значајно доприноси ефикасности и ефективности система интерних контрола јесте функција интерног ревизора. Интерни ревизор врши стални надзор и помаже највишем руководству Друштва у идентификацији разних врста ризика и њиховом решавању/отклањању.

Поред интерне ревизије, Друштво подлеже обавезној (законској) екстерној ревизији финансијских извештаја, која својим методама и подацима које прикупља проверава тачност и веродостојност финансијских извештаја.

Друштво је постигло високе резултате у сфери управљања финансијским ризиком. Од јесени 2014. године Друштво поседује Сертификат ИСО 27001, а који се тиче Политике система за управљање безбедношћу информација.

Предмет Опште политике система за управљање безбедношћу информација је дефинисање ИТ безбедности и заштите у систему за управљање безбедношћу информација (у даљем тексту: ИСМС), према захтевима стандарда ИСО/ИЕЦ 27001:2013 у тачки А5.1., а како би се: обезбедила поверљивост, интегритет и расположивост информација у Друштву, осигурао континуитет пословања, минимизовала пословна штета спречавањем безбедносних инцидената или минимализовањем њиховог утицаја, и успоставили општи правци и принципи активности у вези безбедности информација, односно обезбедио оквир за постављање ИСМС циљева.

ОПИС ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА СИСТЕМА ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА И СМАЊЕЊА РИЗИКА ПРАВНОГ ЛИЦА У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА (Наставак)

Сврха ИТ безбедности и заштите, као и ИСМС-а, је да заштити информације као вредну имовину Друштва од свих могућих безбедносних претњи било да су интерне или екстерне, намерне или случајне. Информације, као и остала имовина, штите се на начин који је пропорционалан ризику, кроз ефикасну примену мера ИТ заштите и процедура у складу са финансијским могућностима и технолошком стратегијом Друштва.

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик од промене цена), кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум.

Управљање овим ризицима обавља Финансијска служба у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора. Финансијска служба идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика, перманентно сарађујући са свим пословним јединицама и највишим руководством Друштва.

Детаљне информације о изложености Друштва ризицима и управљању финансијским ризицима, на бази успостављеног оквира и усвојених политика за управљање ризицима, обелодањене су у Напомени 4. уз појединачне финансијске извештаје Друштва за 2023. годину.

СТРУКТУРА КАПИТАЛА ДРУШТВА, ПОДАЦИ О ИЗДАТИМ ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ

Укупан акцијски капитал Друштва на дан 31. децембра 2023 године се састоји до 180.011 обичних акција (CFI код ESVUFR и ISIN број RSINFME71648) појединачне рачуноводствене вредности РСД 2.042,1752 по акцији, односно укупне вредности од РСД 367.614 хиљада. Све издате акције су исте класе и са истим правима и представљају 100% основног капитала Друштва. Ради се о обичним акцијама које гласе на име, регистроване су у Централном регистру хартија од вредности, са правом гласа по принципу: једна акција - један глас. Акцијама Друштва тргује на Београдској берзи и не постоје никаква ограничења преноса хартија од вредности нити права гласа.

Право учешћа у раду и одлучивању на седници Скупштине акционари остварују лично или преко пуномоћника, у складу са Законом и Статутом Друштва. Право личног учешћа у раду и одлучивању на седници Скупштине имају акционари или пуномоћници који поседују или представљају најмање 0,1% укупног броја акција, односно 181 акција са правом гласа. Акционари са мањим бројем акција имају право да се удруже ради остварења права гласа преко пуномоћника.

Сви акционари право гласа могу да остваре и без присуства седници Скупштине и то гласањем у одсуству. За пуноважност таквог гласања неопходно је да гласови буду достављени Друштву најкасније дан пре дана одржавања Скупштине и да акционар - физичко лице, истовремено достави и копију своје личне карте или пасоша на основу којих се може утврдити његов идентитет и потврдити валидност гласачког листића; ако се ради о акционару - правном лицу, гласачки листић мора бити потписан од стране законског заступника и оверен печатом правног лица - акционара. Статутом Друштва искључена је обавеза овере потписа акционара који гласа у одсуству у складу са законом којим се регулише овера потписа.

Не постоје имаоци хартија од вредности са специјалним контролним правима. Не постоје акционарски споразуми који су познати Друштву, а који могу имати за последицу ограничење преноса акција и/или гласачких права, нити постоји ограничење права гласа акционара по било ком основу.

ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОНУДАМА ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ

Током 2023. године није било понуда за преузимање друштва.

АКЦИЈЕ ДРУШТВА НА БЕОГРАДСКОЈ БЕРЗИ

Кретање цене акција Друштва на Београдској берзи доступно је свакодневно свим заинтересованим акционарима.

Вредност акције Друштва на дан 31. децембра 2023. године износила је РСД 3.200,00 и у току 2023. године цена акција се кретала од 1.800,00 до 3.200,00 динара, мада је укупан годишњи промет био веома мали - укупно 501 акција, односно 0,28% укупно издатих акција. У току 2023. године није било откупа сопствених акција.

САСТАВ И РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И ЊИХОВИХ ОДБОРА

Друштво је статутарно уредило дводомно управљање од стране Надзорног одбора и Извршног одбора.

Надзорни одбор Друштва има највише пет неизвршних чланова, од којих је најмање један независан, а које бира и опозива Скупштина акционара. Кандидате за чланове Надзорног одбора предлажу Надзорни одбор, Комисија за именовање ако постоји и акционари који имају право на предлагање дневног реда седнице Скупштине акционара.

Статутом Друштва (који се може мењати или допуњавати на Скупштини акционара обичном већином гласова свих акционара са правом гласа) је дефинисана надлежност Надзорног одбора да може да издаје одобрене акције, утврђује емисиону цену акција, као и да доноси одлуку о стицању сопствених акција. Овлашћења чланова управе у погледу издавања и откупа хартија од вредности током извештајне године нису примењивана, јер није било нити издавања нити откупа хартија од вредности (акција) од стране Друштва на организованом тржишту хартија од вредности, у ком смислу надлежни органи Друштва - Скупштина и Надзорни одбор нису доносили никакве одлуке по том основу.

Друштво има највише пет извршних директора који чине Извршни одбор, а које именује Надзорни одбор. Мандат извршних директора траје четири године. Надзорни одбор именује једног од извршних директора за генералног директора, који је заступник Друштва.

Чланови Надзорног одбора: Слободан Срећковић, Зоран Надрљански и Душан Унковић су (ре)изабрани на Скупштини Друштва одржаној 11. јуна 2020. године, док је Саша Павковић (ре)изабран дана 20. маја 2021. године, сви у четворогодишњем трајању мандата. Чланови Надзорног одбора испуњавају законске и статутарне услове за обављање те дужности.

Надзорни одбор је именовао Слободана Срећковића за председника тог одбора у наредном четворогодишњем мандату, тако да тај орган управљања ради у саставу: Слободан Срећковић, председник, Зоран Надрљански, Саша Павковић и Душан Унковић, чланови.

Током 2023. године није било промена у саставу Извршног одбора. Чланови Извршног одбора директора су: Филип Срећковић, извршни директор за област операција, Дејан Митровић извршни директор за област технологија у Владан Бранковић, који је именован за генералног директора.

Меродавна правила за именовање и опозив/разређење чланова Надзорног и Извршног одбора, садржана су у Закону о привредним друштвима и Статуту Друштва, у чијим одредбама су садржане и одредбе о измени тих аката.

ПОСЛОВАЊЕ ЗАВИСНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА “DIRECT LINK” д.о.о. БЕОГРАД

Друштво је оснивач “Direct Link” д.о.о. Београд са учешћем у капиталу од 100%.

Услед значајног смањења трошкова пословања и консолидације самог пословног портфолија у претходних неколико година, зависно правно лице “Direct Link” већ годинама послује позитивно. У наредном периоду очекујемо, како раст пословања, тако и раст добити зависног правног лица “Direct Link”.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

У домену истраживања у развоја, различити тимови раде на даљем унапређивању постојећих софтверских решења на платформама водећих светских произвођача софтвера. Сваки програм развоја пословних и индустријских апликација усаглашава се са најновијим стандардима у области безбедности и комуникација, као и са захтевима савремених IoT и Cloud платформи. Пословна решења се развијају у складу са GDPR регулативом, користећи најновије софтверске алате којима је претходно поменута регулатива већ уграђена у основне и напредне функционалности.

Креирањем атмосфере која подстиче иновативност и тимски рад, жели се формирати дугорочан амбијент за рад младих кадрова. Новим активностима и организовањем едукације за најсавременија технолошка решења у Наставном центру, планирано је оснаживање ресурса кроз ангажовање на конкретним регионалним и интернационалним пројектима. Креирањем тима људи који је спреман за излазак на интернационално тржиште, подстиче се брз и флексибилан развој који омогућава највиши квалитет производа и услуга које нудимо.

ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Друштво послује са следећим повезаним лицима: ЈП Србијагас Нови Сад и “Direct Link” д.о.о. Београд, али ни са једним повезаним лицем нема значајније пословне односе.

Учешће прихода од пословања са повезаним правним лицем ЈП Србијагас Нови Сад у укупним приходима је 0,45% и сви ови приходи су настали од послова добијених и уговореним путем учешћа на јавним тендерима.

Учешће прихода од пословања са зависним правним лицем “Direct Link” д.о.о. Београд у укупним приходима је 0,35%.

Следеће трансакције су обављене са повезаним правним лицима:

- (а) Стања потраживања и обавеза на дан 31. децембра 2023. године проистекла из трансакција са повезаним лицима приказана су у следећој табели:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ		
Зависно правно лице - “Direct Link” д.о.о. Београд	76.605	78.300
Повезано правно лице - ЈП Србијагас Нови Сад	1.999	38.975
Стање	<u>78.804</u>	<u>117.285</u>
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
Зависно правно лице - “Direct Link” д.о.о. Београд	3.199	2.541
Стање	<u>3.199</u>	<u>2.541</u>

- (б) Трансакције са повезаним правним лицима, односно приходи и расходи настали у 2023. години приказани су у следећој табели:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
ПРИХОДИ		
Приходи од продаје робе, производа и услуга		
Зависно правно лице - “Direct Link” д.о.о. Београд	26.685	50.699
Повезано правно лице - ЈП Србијагас Нови Сад	35.761	94.050
	<u>62.446</u>	<u>144.749</u>
Приходи од закупа		
Зависно правно лице - “Direct Link” д.о.о. Београд	1.184	1.144
Укупно	<u>63.630</u>	<u>145.893</u>

ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

Роба, производи и услуге се продају по ценама и условима који би били на располагању трећим лицима.

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
РАСХОДИ		
Набавке робе и услуга		
Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>
Укупно	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>

Роба и услуге се купују у складу са нормалним условима пословања.

ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ЗАВРШЕТКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Друштво је наставило нормално да ради и није било значајнијих ванредних пословних догађаја након завршетка пословне године.

Напомене:

Због обавезе примене Међународних стандарда финансијског извештавања прописаних Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019 и 44/21 - др. закон) и остале важеће законске и подзаконске регулативе у Републици Србији у припреми појединачних финансијских извештаја, састављене напомене уз редован (појединачни) финансијски извештај Друштва за 2023. годину, дају врло детаљан приказ свих позиција биланса стања и биланса успеха, преглед значајних рачуноводствених политика примењених приликом састављања појединачних финансијских извештаја, као и циљева и политика управљања финансијским ризицима и капиталом Друштва.

Поред наведеног, а имајући у виду да годишњи извештај о пословању чини обавезан део документације која се предаје заједно са појединачним финансијским извештајима Друштва, у овом извештају се нисмо задржавали на обелодањивању појединачних цифара, јер су оне садржане и обелодањене у појединачним финансијским извештајима и напоменама Друштва за 2023. годину.

Друштво подлеже обавезној (законској) ревизији појединачних финансијских извештаја. Ревизију обавља Друштво за ревизију "BDO" д.о.о. Београд. Годишњи појединачни финансијски извештаји су утврђени (одобрени) од стране Надзорног одбора, а тек треба да буду усвојени од стране Скупштине акционара Друштва, заједно са свим пратећим одлукама које се доносе на редовној седници Скупштине акционара Друштва.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

С. Срећковић

Слободан Срећковић

Бр: 1 / 2 - 3
Датум: 27.02.2024. године

ИЗВЕШТАЈ О НАКНАДАМА за 2023. годину

Овај Извештај о накнадама је сачињен у складу са чланом 4636 Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - др. закон, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019 и 109/2021) и Политиком накнада директорима и члановима Надзорног одбора, донетој на Скупштини Друштва од 31.03.2022. године - у даљем тексту: Политика.

Исплаћене накнаде члановима Извршног одбора и Надзорног одбора Друштва приказане у наредним табелама су у бруто износу, са укљученим свим припадајућим порезом и доприносима и исказани су у динарима.

I. Исплаћене накнаде члановима Извршног одбора Друштва:

Име и презиме	Исплаћене фиксне накнаде	% учешћа	Исплаћени бонуси и друго	% учешћа	Укупно исплаћене накнаде
Владан Бранковић	9.792.615,80	38,77%	0,00	-	9.792.615,80
Филип Срећковић	9.949.222,28	39,40%	0,00	-	9.949.222,28
Дејан Митровић	5.512.199,93	21,83%	0,00	-	5.512.199,93
УКУПНО	25.254.038,01	100,00%	0,00	-	25.254.038,01

Друштво је исплаћивало члановима Извршног одбора директора само фиксне износе накнада, наведене у претходној табели, док варијабилне накнаде - бонуси, премије, симулације (акције, варанти), нису исплаћивани.

У току 2023 године није мењан састав чланова Извршног одбора. Накнаде члановима Извршног одбора су одређене тако да чланови Извршног одбора директора буду стимулирани да дају свој максимални допринос, као и да активно и одговорно извршавају своје обавезе, а све у складу са битним критеријумима за одређивање накнада, који су прописани важећом Политиком.

Надзорни одбор Друштва сматра да чланови Извршног одбора директора заиста и дају свој максимални допринос пословној стратегији, дугорочном развоју и одрживости Друштва, профитабилности и рентабилности, што се јасно и недвосмислено може закључити ако се сагледа пословање у последњих пет година. Друштво је у последњих 5 година више него удвостручило укупне пословне приходе, уз стални раст нето добити Друштва, као и стабилно солвентно и ликвидно стање Друштва. Све претходно побројано управо представља и мерила њиховог рада и успешности.

II. Исплаћене накнаде члановима Надзорног одбора Друштва:

Име и презиме	Исплаћена фиксна накнада	% учешћа	Исплаћени бонуси и друго	% учешћа	Укупно исплаћене накнаде
Слободан Срећковић	6.111.111,12	34,02%	0,00	-	6.111.111,12
Саша Павковић	4.444.444,44	24,74%	0,00	-	4.444.444,44
Душан Унковић	3.703.703,76	20,62%	0,00	-	3.703.703,76
Зоран Надрљански	3.703.703,76	20,62%	0,00	-	3.703.703,76
УКУПНО	17.962.963,08	100,00%	0,00	-	17.962.963,08

Друштво је исплаћивало члановима Надзорног одбора само фиксне накнаде, док варијабилне накнаде у виду бонуса, премија и стимулација (акције, варанти) нису исплаћиване.

Накнаде члановима Надзорног одбора су одређене по истим принципу у складу са Политиком као и за чланове Извршног одбора - да чланови Надзорног одбора буду стимулирани тако да дају свој максимални допринос, као и да активно и одговорно извршавају своје обавезе.

Повезано друштво које послује у оквиру исте групе друштава је „Direct Link“ доо Београд, Јеврејска 32. Законски заступник повезаног друштва је Миљан Поповић. Миљан Поповић не прима никакву накнаду од Матичног друштва Информатика ад Београд и он није члан ниједног одбора Матичног друштва. Повезано друштво није исплатило нити се обавезало да исплати било какву накнаду члановима Извршног одбора директора и Надзорног одбора Матичног друштва.

Политика накнада донета на Скупштини Друштва дана 31.03.2022. године није предвидела било какве накнаде ни члановима Надзорног одбора, ни извршним директорима, укључујући и генералног директора у случају престанка дужности пре истека мандата, тако да Друштво нема обавезе по том основу.

III. Упоредни приказ годишњих измена накнада, пословних резултата Друштва и просечних зарада запослених са пуним радним временом приказан је у следећој табели:

	2019	2020	2021	2022	2023
Годишње бруто накнаде запосленима	173.463.031,04	177.901.083,20	204.750.079,35	248.461.158,26	306.750.199,45
Просечна годишња зарада запослених	1.256.219,90	1.293.826,06	1.410.448,31	1.615.132,12	1.879.980,79
Просечна месечна зарада запослених	104.684,99	107.818,84	117.537,36	134.594,34	156.665,07
Укупни пословни приходи	3.225.185	3.863.326	5.730.870	6.289.044	8.008.685
Укупно пословни расходи	3.189.137	3.825.602	5.625.642	6.208.281	7.777.746
Укупан пословни резултат	36.048	37.724	105.228	80.763	230.939
Остали приходи	32.836	51.509	22.305	39.463	18.162
Остали расходи	45.017	48.785	84.603	53.115	98.092
Резултат пре опорезивања	23.867	40.448	42.930	67.111	151.009
Порез на добит	6.188	9.318	10.094	12.053	24.795
Одложени порески приход периода	1.811	0	2.449	432	57
Одложени порески расход периода	0	9.472	0	0	0
Нето резултат пословања	19.490	21.658	35.285	55.490	126.271

Годишње бруто накнаде запосленима, као и просечне (и годишња и месечна) зараде запослених су исказане у динарима. Износи пословног резултата Друштва су исказани у хиљадама динара.

Износ укупних годишњих бруто накнада запосленима не укључује накнаде директорима. Зараде запослених које су се узимале у обзир при израчунавању просечног износа представљају обрачунате бруто зараде запослених са пуним радним временом. Израчунавање се вршило на следећи начин:

- израчунат је укупан износ обрачунатих зарада запосленима у току сваке године,
- потом је израчунат просечан месечни број свих запослених у току сваке године,
- на крају израчуната је просечна годишња и месечна зарада по запосленом.

IV. За пословну 2022 годину, Друштво је сачинило извештај о накнадама, који је једногласно усвојен од стране Скупштине Друштва.

V. У извештајном периоду, у исплати накнада Друштво није одступило од усвојене Политике у смислу члана 363а ст. 3 Закона о привредним друштвима.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Слободан Срећковић

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10
11000 Belgrade
Republic of Serbia
Tel: +381 11 3281 399
Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.
BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.

Бр: 1 / 2 - 1

Датум: 27. фебруар 2024. године

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О ПОСЛОВАЊУ за 2023. годину

УВОД

Предузеће за производњу рачунарске опреме и информатички инжењеринг “Информатика” акционарско друштво Београд (у даљем тексту: “Друштво”) послује у континуитету од 1976. године када је и основано. Друштво је 1997. године постало акционарско друштво чији су акционари били запослена лица и лица која су раније била запослена у Друштву. Од априла 2007. године, од када се акцијама Друштва тргује на Београдској берзи, континуирано се мења структура акционара.

На дан 31. децембра 2023. године стање власништва према Централном регистру хартија од вредности је следеће:

- Укупан број акција Друштва је 180.011, а поседује их 403 акционара, разна правна и физичка лица.
- Десет највећих акционара на дан 31. децембра 2023. године су:

Р. бр.	Акционари	Бр. акција	% учешћа
1.	ЈП “Србијагас” Нови Сад	55.000	30,55%
2.	Информатика а.д. - сопствене акције	16.493	9,16%
3.	Семпиола Инвест Лимитед	7.025	3,90%
4.	Драгаш Никола	5.748	3,19%
5.	Транспортшпед д.о.о. Београд	4.534	2,52%
6.	Мишић Оливера	3.398	1,89%
7.	МОМЕНТУМ SECURITIES AD - збирни рачун	3.362	1,87%
8.	Тошић Зоран	3.277	1,82%
9.	Блумарк Инвестментс	2.500	1,39%
10.	Срећковић Слободан	2.198	1,22%

Основна делатност Друштва је производња, имплементација и одржавање рачунарских програма и опреме, као и индустријских рачунара и сродних решења. Друштво је једна од најдуговечнијих информатичких фирми у региону, једно од ретких које покрива како индустријску, тако и пословну информатику, што га сврстава у престижну групу компанија које носе назив 4Г систем интегратора.

Друштво опслужује информационе системе свих тржишних сегмената, а најзначајније резултате остварује изразом сложених информатичких решења намењених дигитализацији основне делатности великих клијената из приватног и државног сектора.

Друштво поседује сертифициване стандарде квалитета ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 20000-12013, ISO 27001:2013, ISO 27701:2019, ISO 45000:2018, ISO 22301:2019, ISO 37001:2016. Стандард квалитета ISO14001 је веома битан, јер он регулише проблематику управљања заштитом животне средине. Друштво континуирано води рачуна о заштити животне средине. Редовно се прати законска регулатива у овој области, вреднује и спроводи усаглашеност са њом кроз одговарајуће интерне документе и активности.

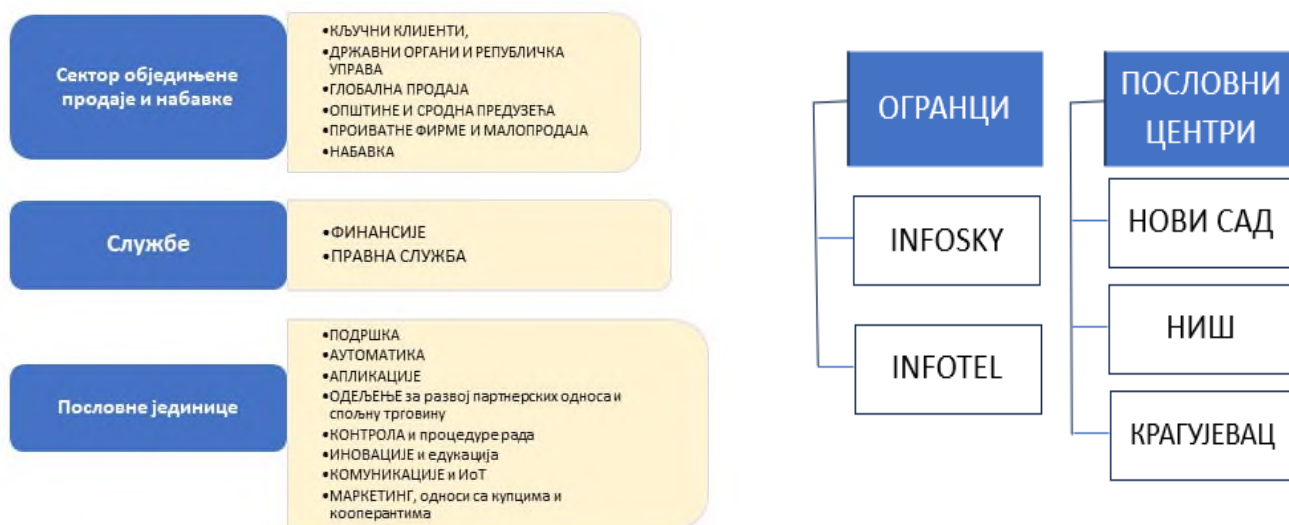

УВОД (Наставак)

Применом овог стандарда постижу се ефекти такви да се сав електронски, папирни и други отпад одлаже на засебна места предвиђена за то и предаје надлежним овлашћеним предузећима за рециклажу.

Такође, стално се тежи развоју нових производа са што мањим учешћем штетних материја и већом енергетском ефикасношћу. У текућем пословању посебно је изражена опредељеност ка уштедама у потрошњи електричне енергије и воде.

Организациона структура Друштва је представљена следећим графиком:

ПОСТОЈАЊЕ ОГРАНАКА ДРУШТВА

Друштво има два огранка и то:

- Информатика а.д. Београд - огранак INFOSKY, Служба за интернет. Основна делатност Огранка се односи на кабловске комуникације - шифра делатности 6110.
- Информатика а.д. Београд - огранак Инфотел - Служба за интернет, телефон, сервис провајдинг. Основна делатност Огранка се односи на кабловске комуникације - шифра делатности 6110.

Законски заступник оба огранка је господин Владан Бранковић.

Поред претходно наведених огранака, Друштво има пословне центре у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу.

ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА

Пословање у 2023. години одвијало се под отежаним пословним приликама у ужој и широј макроекономској средини, оштре конкуренције у овој области пословања, те брзог технолошког развоја информатичке индустрије, због чега се посебна брига водила о условима набавке и набавним ценама, како би Друштво било што конкурентније. Друштво константно прилагођава одлуке и политике у циљу обезбеђења континуитета у пружању услуга купцима, измирења уговорених обавеза према добављачима и заштите одговарајућег нивоа капитала и ликвидности.

Друштво је у 2023. години, уз све претходно наведене услове пословања, остварило веће укупне пословне приходе него у 2022. години за 27,34%, а остварен је и пораст нето добитка за 127,54%.

Наводимо неколико кључних показатеља из финансијских извештаја Друштва за 2023. годину:

- Укупни приходи, који поред пословних прихода садрже финансијске и остале облике прихода, остварени су у износу од РСД 8.026.847 хиљада.
- Укупни расходи, који поред пословних расхода, садрже финансијске и остале облике расхода, остварени су у износу од РСД 7.874.669 хиљада.
- Из претходно наведених података види се да добитак из редовног пословања пре опорезивања износи РСД 152.178 хиљада, а по одбитку нето губитка пословања које се обуставља у износу од РСД 1.169 хиљада, добитак пре опорезивања износи РСД 151.009 хиљада.
- Порез на добитак, односно порески расход периода износи РСД 24.795 хиљада, док одложени порески приход периода износи РСД 57 хиљада. Нето добитак после опорезивања за 2023. годину износи РСД 126.721 хиљаду (2022. година: РСД 55.490 хиљада), што представља 701 динар нето зараде по акцији (2022. година: 308 динара по акцији).

Јачина, односно вредност Друштва делимично се одражава кроз исказан финансијски резултат у текућој години, али се права вредност може сагледати кроз показатеље његове имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2023. године:

- Нето имовина Друштва изражена кроз сопствени капитал је РСД 1.369.932 хиљаде (31. децембар 2022. године: РСД 1.285.019 хиљада). Капитал је већи у односу на претходну годину за РСД 84.913 хиљаде, што је резултат исказане добити из пословања, уз умањење због повећања актуарског губитка код обрачуна дугорочних резервисања и уз умањење због расподеле дела остварене добити из 2022. године кроз дивиденде.
- Укупна пословна имовина Друштва је РСД 3.573.356 хиљада, односно за РСД 184.069 хиљада је већа у односу на претходну годину, када је износила РСД 3.389.287 хиљада.
- Стална имовина је у целости покривена сопственим изворима средстава.
- Залихе, краткорочна потраживања, пласмани и готовина у износу од РСД 2.517.548 хиљада су за 23,58% веће од краткорочних обавеза које износе РСД 2.037.227 хиљада.

Остали битни показатељи пословања Друштва у 2023. години приказани су како следи:

• Економичност пословања (пословни приходи/пословни расходи)	1,02
• Рентабилност пословања (нето добитак/укупан капитал)	0,09
• Нето принос на сопствени капитал (нето добитак/основни капитал)	0,34
• Степен задужености (обавезе/капитал)	1,49
• Ликвидност 1. степена (готовина и готовински еквиваленти/краткорочне обавезе)	0,06
• Ликвидност 2. степена (обртна имовина минус залихе/краткорочне обавезе)	0,86
• Нето обртни капитал (обртна имовина минус краткорочне обавезе)	РСД 575.291 хиљаду

Овакви показатељи структуре активе и пасиве одраз су дугогодишњег стабилног пословања Друштва, али и тежње Друштва да даље развија и унапређује своје пословање.

На исказане финансијске показатеље из биланса успеха утицали су многи фактори, од којих у наставку текста наводимо неке од најзначајнијих.

ПРИКАЗ РАЗВОЈА И РЕЗУЛТАТА ПОСЛОВАЊА ДРУШТВА (Наставак)

(а) Спољни фактори који су утицали на пословање

Ова група фактора увек има значајан утицај на пословање. Друштво на њих нема утицаја, те је руководство своје пословне активности преусмеравало и прилагођавало условима таквог пословања како би смањило негативне ефекте истих, а искористило позитивне.

Најважнији показатељи на које Друштво нема утицаја, су:

- Остварена годишња инфлација у Републици Србији за 2023. годину износи 7,6%.
- Курс за ЕУР у току 2023. године је забележио незнатне осцилације и благо је ојачао, тако да је крајем 2023. године РСД према ЕУР био 117,1737 у односу на крај 2022. године када је курс износи 117,3224.
- Курс УСД у односу на РСД је имао веће флукуације у току 2023. године, посебно у трећем кварталу када је значајно слабио, да би у последњем кварталу нешто ојачао. На крају 2023. године у односу на крај 2022. године УСД је био јачи за 3,89%.

Највећи купци Друштва су јавна предузећа, министарства и други државни органи код којих послове добијамо у поступцима јавних набавки са уговореном вредношћу посла у динарима и роковима за извршење посла, често, у трајању од неколико месеци па до годину дана. У том периоду су присутне промене курса, те стога и постоји изложеност финансијском и девизном ризику. Свакодневним праћењем ових фактора од стране руководства и доношењем правовремених пословних одлука, ризик је знатно смањен, позитивна кретања су искоришћена, а негативна минимализована.

Друштво одржава тренд раста пословних прихода и успело је да оствари виши ниво продаје у току 2023. године. Наши стални напори су да одржимо и проширимо комуникацију са купцима. Пратимо њихову платежну способност и одлуке доносимо у складу са тим.

(б) Унутрашњи фактори који су утицали на пословање

У циљу доношења правилних и правовремених пословних одлука Друштво континуирано у току године прати све аспекте свог пословања и месечно анализира и резимира остварене финансијске резултате.

Број запослених у сталном радном односу на неодређено време на крају 2023. године износио је 144, а на одређено радно време било је запослено 27 радника. Стратегија кадровске политике у 2023. години била је иста као и у претходним годинама: значајније не повећавати број запослених, а по могућности смањити број пре свега природним одливом (одласком у пензију и другим моделима смањења у складу са Законом о раду). Такође, тежи се сталном унапређењу структуре запослених, ангажовањем искусних стручњака из разних области пословања.

У складу са тржишним условима, потребама купаца, склопљеним уговорима и њиховом реализацијом, Друштво је формирало стручне тимове различитих структура ради постизања што бољих резултата. Такво континуирано прилагођавање потребама тржишта утицало је да се Друштво одржи на тржишту и заврши пословну годину позитивно.

КАДРОВСКА СТРУКТУРА ДРУШТВА

На дан 31. децембра 2023. године Друштво има:

- укупно запослених **171**, од ког броја **144** на неодређено време, а **27** на одређено;
- просечан број запослених током године је **166,16** (од укупног броја);
- од укупног броја запослених **114** запослених су мушког пола, а **57** запослених је женског пола;
- просечна старост запослених је **47,52** година; и
- просечан пензијски стаж износи **19,5** година.

Квалификациона структура запослених дата је у наредној табели:

Ниво	Запослени на неодређено	Запослени на одређено
Ниво 1	1	-
Ниво 2	1	-
Ниво 3	4	1
Ниво 4	55	9
Ниво 5	-	-
Ниво 6.1.	13	3
Ниво 6.2.	10	3
Ниво 7.1.	58	11
Ниво 7.2.	2	-
Укупно:	144	27

СТРАТЕГИЈА ПОСЛОВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗА 2024. ГОДИНУ И ПРОГРАМ МЕРА ШТЕДЊЕ У ЦИЉУ ОЧУВАЊА КАПИТАЛА ДРУШТВА

Буџет Републике Србије за 2024. годину не предвиђа значајне капиталне ИКТ пројекте, попут оних у којима је Информатика активно учествовала последњих година. Стога, што се тиче сарадње са Републичким органима, очекујемо да ћемо највише радити на консолидацији и проширењима новоуспостављених сервиса: јединствене писарнице, ОРИС (обједињени рачуноводствени ИС), електронска фактура... Изузетак је инвестиција државе у дигитализацију образовања, која је на половини реализације, где Huawei, као одабрани партнер Министарства Просвете, види Информатику као главног реализатора. Сматрамо да ће сарадња са осталим сегментима тржишта остати на нивоу из 2023.

У 2023-њој години, руководство је настојало да консолидује понуду сервиса и услуга и подигне је на виши ниво. То је доминантно остварено довођењем нових стручних кадрова и оспособљавањем постојећих за нове технологије. Због тога мислимо да ће то произвести да послови у 2024-тој буду профитабилнији. Са друге стране, повећана тражња за ИКТ кадровима је и даље присутна. Свесни смо да не можемо директно парирати висини личних доходака које стручњацима нуде корпорације. Отуда ИО планира активнију политику награђивања кључних кадрова, уз подршку НО, уз услов да се планирани резултати испуњавају и премашују.

Када је реч о ликвидности нашег друштва, очекујемо да ће она остати стабилна, без препрека у измиривању текућих обавеза.

Уколико не буде турбулентних догађања на глобалном тржишту (геополитичка дешавања, директне или индиректне санкције, прекиди ланца снабдевања компоненти, поремећај односа долар-евро, итд.) који би могли да створе додатну неизвесност у пословању, у 2024. години очекујемо пословни приход ранга 6 милијарди динара, уз план одржања добити на нивоу из рекордне 2023-ће године.

ИЗВЕШТАЈ О КОРПОРАТИВНОМ УПРАВЉАЊУ У 2023. ГОДИНИ

Извештај о корпоративном управљању се базира на регулативи корпоративног управљања прописаној Законом о привредним друштвима, Законом о тржишту капитала и другим законским и подзаконским актима.

Друштво добровољно користи, односно прихвата Кодекс корпоративног управљања Привредне коморе Србије, и то у делу које се односи на његов организациони облик, власничку и управљачку структуру.

Релевантне информације о пракси корпоративног управљања које превазилазе захтеве националног права односе се првенствено на облигационе послове, односно уговоре. У уговорима се прихвата надлежност стране јурисдикције (права и судова), а која је диктирана статусом и условима постављеним од стране инопартнера. Међутим, надлежност стране јурисдикције је ипак процењена са аспекта ризика и прихватљивости од стране Друштва како би се остварио повољан пословни резултат у крајњој инстанци, као и да би Друштво са дужном пажњом пратило и евалуирало примену уговора током трајања прихваћене обавезе. То су у првом реду уговори о заступању и дистрибутерски уговори.

ОПИС ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА СИСТЕМА ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА И СМАЊЕЊА РИЗИКА ПРАВНОГ ЛИЦА У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА

Управљање ризиком Друштва је структуриран, конзистентан и континуиран процес који се одвија широм организације, ради препознавања/идентификације, оцене, одлучивања о начину реаговања и извештавања о добрим приликама и претњама које утичу на достизање постављених циљева.

Највише руководство - Надзорни одбор и Извршни одбор директора су одговорни за спровођење политике управљања ризицима, односно:

- идентификацију могућих ризика у пословању по врсти (инхерентни/резидуални);
- процену и рангирање ризика по значају (кључни - мање важни и сл.);
- одређивање нивоа управљања ризицима (већим ризицима управљају виши нивои руководства); и
- вршење надзора и контроле управљања над свим ризицима и идентификацију могућих нових ризика.

Једна од битних организационих функција која значајно доприноси ефикасности и ефективности система интерних контрола јесте функција интерног ревизора. Интерни ревизор врши стални надзор и помаже највишем руководству Друштва у идентификацији разних врста ризика и њиховом решавању/отклањању.

Поред интерне ревизије, Друштво подлеже обавезној (законској) екстерној ревизији финансијских извештаја, која својим методама и подацима које прикупља проверава тачност и веродостојност финансијских извештаја.

Друштво је постигло високе резултате у сфери управљања финансијским ризиком. Од јесени 2014. године Друштво поседује Сертификат ИСО 27001, а који се тиче Политике система за управљање безбедношћу информација.

Предмет Опште политике система за управљање безбедношћу информација је дефинисање ИТ безбедности и заштите у систему за управљање безбедношћу информација (у даљем тексту: ИСМС), према захтевима стандарда ИСО/ИЕЦ 27001:2013 у тачки А5.1., а како би се: обезбедила поверљивост, интегритет и расположивост информација у Друштву, осигурао континуитет пословања, минимизовала пословна штета спречавањем безбедносних инцидената или минимализовањем њиховог утицаја, и успоставили општи правци и принципи активности у вези безбедности информација, односно обезбедио оквир за постављање ИСМС циљева.

ОПИС ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА СИСТЕМА ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА И СМАЊЕЊА РИЗИКА ПРАВНОГ ЛИЦА У ВЕЗИ СА ПОСТУПЦИМА ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАВАЊА (Наставак)

Сврха ИТ безбедности и заштите, као и ИСМС-а, је да заштити информације као вредну имовину Друштва од свих могућих безбедносних претњи било да су интерне или екстерне, намерне или случајне. Информације, као и остала имовина, штите се на начин који је пропорционалан ризику, кроз ефикасну примену мера ИТ заштите и процедура у складу са финансијским могућностима и технолошком стратегијом Друштва.

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишном ризику (који обухвата ризик од промена курсева страних валута, каматни ризик и ризик од промене цена), кредитном ризику и ризику ликвидности. Управљање ризицима је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање сведу на минимум.

Управљање овим ризицима обавља Финансијска служба у складу са политикама одобреним од стране Надзорног одбора. Финансијска служба идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика, перманентно сарађујући са свим пословним јединицама и највишим руководством Друштва.

Детаљне информације о изложености Друштва ризицима и управљању финансијским ризицима, на бази успостављеног оквира и усвојених политика за управљање ризицима, обелодањене су у Напомени 4. уз појединачне финансијске извештаје Друштва за 2023. годину.

СТРУКТУРА КАПИТАЛА ДРУШТВА, ПОДАЦИ О ИЗДАТИМ ХАРТИЈАМА ОД ВРЕДНОСТИ

Укупан акцијски капитал Друштва на дан 31. децембра 2023 године се састоји до 180.011 обичних акција (CFI код ESVUFR и ISIN број RSINFME71648) појединачне рачуноводствене вредности РСД 2.042,1752 по акцији, односно укупне вредности од РСД 367.614 хиљада. Све издате акције су исте класе и са истим правима и представљају 100% основног капитала Друштва. Ради се о обичним акцијама које гласе на име, регистроване су у Централном регистру хартија од вредности, са правом гласа по принципу: једна акција - један глас. Акцијама Друштва тргује на Београдској берзи и не постоје никаква ограничења преноса хартија од вредности нити права гласа.

Право учешћа у раду и одлучивању на седници Скупштине акционари остварују лично или преко пуномоћника, у складу са Законом и Статутом Друштва. Право личног учешћа у раду и одлучивању на седници Скупштине имају акционари или пуномоћници који поседују или представљају најмање 0,1% укупног броја акција, односно 181 акција са правом гласа. Акционари са мањим бројем акција имају право да се удруже ради остварења права гласа преко пуномоћника.

Сви акционари право гласа могу да остваре и без присуства седници Скупштине и то гласањем у одсуству. За пуноважност таквог гласања неопходно је да гласови буду достављени Друштву најкасније дан пре дана одржавања Скупштине и да акционар - физичко лице, истовремено достави и копију своје личне карте или пасоша на основу којих се може утврдити његов идентитет и потврдити валидност гласачког листића; ако се ради о акционару - правном лицу, гласачки листић мора бити потписан од стране законског заступника и оверен печатом правног лица - акционара. Статутом Друштва искључена је обавеза овере потписа акционара који гласа у одсуству у складу са законом којим се регулише овера потписа.

Не постоје имаоци хартија од вредности са специјалним контролним правима. Не постоје акционарски споразуми који су познати Друштву, а који могу имати за последицу ограничење преноса акција и/или гласачких права, нити постоји ограничење права гласа акционара по било ком основу.

ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОНУДАМА ЗА ПРЕУЗИМАЊЕ

Током 2023. године није било понуда за преузимање друштва.

АКЦИЈЕ ДРУШТВА НА БЕОГРАДСКОЈ БЕРЗИ

Кретање цене акција Друштва на Београдској берзи доступно је свакодневно свим заинтересованим акционарима.

Вредност акције Друштва на дан 31. децембра 2023. године износила је РСД 3.200,00 и у току 2023. године цена акција се кретала од 1.800,00 до 3.200,00 динара, мада је укупан годишњи промет био веома мали - укупно 501 акција, односно 0,28% укупно издатих акција. У току 2023. године није било откупа сопствених акција.

САСТАВ И РАД ОРГАНА УПРАВЉАЊА И ЊИХОВИХ ОДБОРА

Друштво је статутарно уредило дводомно управљање од стране Надзорног одбора и Извршног одбора.

Надзорни одбор Друштва има највише пет неизвршних чланова, од којих је најмање један независан, а које бира и опозива Скупштина акционара. Кандидате за чланове Надзорног одбора предлажу Надзорни одбор, Комисија за именовање ако постоји и акционари који имају право на предлагање дневног реда седнице Скупштине акционара.

Статутом Друштва (који се може мењати или допуњавати на Скупштини акционара обичном већином гласова свих акционара са правом гласа) је дефинисана надлежност Надзорног одбора да може да издаје одобрене акције, утврђује емисиону цену акција, као и да доноси одлуку о стицању сопствених акција. Овлашћења чланова управе у погледу издавања и откупа хартија од вредности током извештајне године нису примењивана, јер није било нити издавања нити откупа хартија од вредности (акција) од стране Друштва на организованом тржишту хартија од вредности, у ком смислу надлежни органи Друштва - Скупштина и Надзорни одбор нису доносили никакве одлуке по том основу.

Друштво има највише пет извршних директора који чине Извршни одбор, а које именује Надзорни одбор. Мандат извршних директора траје четири године. Надзорни одбор именује једног од извршних директора за генералног директора, који је заступник Друштва.

Чланови Надзорног одбора: Слободан Срећковић, Зоран Надрљански и Душан Унковић су (ре)изабрани на Скупштини Друштва одржаној 11. јуна 2020. године, док је Саша Павковић (ре)изабран дана 20. маја 2021. године, сви у четворогодишњем трајању мандата. Чланови Надзорног одбора испуњавају законске и статутарне услове за обављање те дужности.

Надзорни одбор је именовао Слободана Срећковића за председника тог одбора у наредном четворогодишњем мандату, тако да тај орган управљања ради у саставу: Слободан Срећковић, председник, Зоран Надрљански, Саша Павковић и Душан Унковић, чланови.

Током 2023. године није било промена у саставу Извршног одбора. Чланови Извршног одбора директора су: Филип Срећковић, извршни директор за област операција, Дејан Митровић извршни директор за област технологија у Владан Бранковић, који је именован за генералног директора.

Меродавна правила за именовање и опозив/разрешење чланова Надзорног и Извршног одбора, садржана су у Закону о привредним друштвима и Статуту Друштва, у чијим одредбама су садржане и одредбе о измени тих аката.

ПОСЛОВАЊЕ ЗАВИСНОГ ПРАВНОГ ЛИЦА “DIRECT LINK” д.о.о. БЕОГРАД

Друштво је оснивач “Direct Link” д.о.о. Београд са учешћем у капиталу од 100%.

Услед значајног смањења трошкова пословања и консолидације самог пословног портфолија у претходних неколико година, зависно правно лице “Direct Link” већ годинама послује позитивно. У наредном периоду очекујемо, како раст пословања, тако и раст добити зависног правног лица “Direct Link”.

ИСТРАЖИВАЊЕ И РАЗВОЈ

У домену истраживања у развоја, различити тимови раде на даљем унапређивању постојећих софтверских решења на платформама водећих светских произвођача софтвера. Сваки програм развоја пословних и индустријских апликација усаглашава се са најновијим стандардима у области безбедности и комуникација, као и са захтевима савремених IoT и Cloud платформи. Пословна решења се развијају у складу са GDPR регулативом, користећи најновије софтверске алате којима је претходно поменута регулатива већ уграђена у основне и напредне функционалности.

Креирањем атмосфере која подстиче иновативност и тимски рад, жели се формирати дугорочан амбијент за рад младих кадрова. Новим активностима и организовањем едукације за најсавременија технолошка решења у Наставном центру, планирано је оснаживање ресурса кроз ангажовање на конкретним регионалним и интернационалним пројектима. Креирањем тима људи који је спреман за излазак на интернационално тржиште, подстиче се брз и флексибилан развој који омогућава највиши квалитет производа и услуга које нудимо.

ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Друштво послује са следећим повезаним лицима: ЈП Србијагас Нови Сад и "Direct Link" д.о.о. Београд, али ни са једним повезаним лицем нема значајније пословне односе.

Учешће прихода од пословања са повезаним правним лицем ЈП Србијагас Нови Сад у укупним приходима је 0,45% и сви ови приходи су настали од послова добијених и уговореним путем учешћа на јавним тендерима.

Учешће прихода од пословања са зависним правним лицем "Direct Link" д.о.о. Београд у укупним приходима је 0,35%.

Следеће трансакције су обављене са повезаним правним лицима:

- (а) Стања потраживања и обавеза на дан 31. децембра 2023. године проистекла из трансакција са повезаним лицима приказана су у следећој табели:

	<u>31.12.2023.</u>	<u>31.12.2022.</u>
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ		
Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	76.605	78.300
Повезано правно лице - ЈП Србијагас Нови Сад	1.999	38.975
Стање	<u>78.804</u>	<u>117.285</u>
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	3.199	2.541
Стање	<u>3.199</u>	<u>2.541</u>

- (б) Трансакције са повезаним правним лицима, односно приходи и расходи настали у 2023. години приказани су у следећој табели:

	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
ПРИХОДИ		
Приходи од продаје робе, производа и услуга		
Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	26.685	50.699
Повезано правно лице - ЈП Србијагас Нови Сад	35.761	94.050
	<u>62.446</u>	<u>144.749</u>
Приходи од закупа		
Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	1.184	1.144
Укупно	<u>63.630</u>	<u>145.893</u>

ПОСЛОВИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

Роба, производи и услуге се продају по ценама и условима који би били на располагању трећим лицима.

РАСХОДИ	<u>2023.</u>	<u>2022.</u>
Набавке робе и услуга Зависно правно лице - "Direct Link" д.о.о. Београд	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>
Укупно	<u>16.689</u>	<u>19.226</u>

Роба и услуге се купују у складу са нормалним условима пословања.

ПОСЛОВНИ ДОГАЂАЈИ КОЈИ СУ НАСТУПИЛИ НАКОН ЗАВРШЕТКА ПОСЛОВНЕ ГОДИНЕ

Друштво је наставило нормално да ради и није било значајнијих ванредних пословних догађаја након завршетка пословне године.

Напомене:

Због обавезе примене Међународних стандарда финансијског извештавања прописаних Законом о рачуноводству ("Службени гласник РС", бр. 73/2019 и 44/21 - др. закон) и остале важеће законске и подзаконске регулативе у Републици Србији у припреми појединачних финансијских извештаја, састављене напомене уз редован (појединачни) финансијски извештај Друштва за 2023. годину, дају врло детаљан приказ свих позиција биланса стања и биланса успеха, преглед значајних рачуноводствених политика примењених приликом састављања појединачних финансијских извештаја, као и циљева и политика управљања финансијским ризицима и капиталом Друштва.

Поред наведеног, а имајући у виду да годишњи извештај о пословању чини обавезан део документације која се предаје заједно са појединачним финансијским извештајима Друштва, у овом извештају се нисмо задржавали на обелодањивању појединачних цифара, јер су оне садржане и обелодањене у појединачним финансијским извештајима и напоменама Друштва за 2023. годину.

Друштво подлеже обавезној (законској) ревизији појединачних финансијских извештаја. Ревизију обавља Друштво за ревизију "BDO" д.о.о. Београд. Годишњи појединачни финансијски извештаји су утврђени (одобрени) од стране Надзорног одбора, а тек треба да буду усвојени од стране Скупштине акционара Друштва, заједно са свим пратећим одлукама које се доносе на редовној седници Скупштине акционара Друштва.

ПРЕДСЕДНИК НАДЗОРНОГ ОДБОРА

Slobodan Srećković

Слободан Срећковић

Na osnovu člana 71. Zakona o tržištu kapitala („Sl. glasnik RS“ br 129/2022),
odgovorna lica daju

IZJAVU

Prema našem najboljem saznanju, Godišnji finansijski izveštaj za 2023 godinu sastavljen je uz primenu važećih računovodstvenih standarda i daje istinit i objektivan pregled imovine, obaveza, finansijskog položaja, dobitaka i gubitaka, prihoda i rashoda izdavaoca, uključujući i sva društva uključena u grupu sa kojima čini ekonomsku celinu kao i da izveštaj uprave o poslovanju izdavaoca omogućava pošten uvid u razvoj i tok njegovog poslovanja, te njegov položaj i položaj njegovih društava u grupi sa kojima čini ekonomsku celinu, zajedno sa opisom glavnih rizika i neizvesnosti kojima su izloženi.

U Beogradu, 17.04.2024. godine

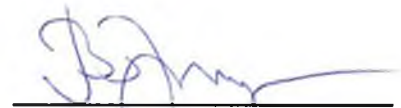
Finansijski direktor

Predrag Vuković

Generalni direktor

Vladan Branković

III тачка дневног реда

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ
РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ
„ИНФОРМАТИКА“ акционарско друштво
Београд, Јеврејска 32.
Брпј: 161/2024
Датум: 29.03.2024. године

На основу члана 31. Статута Информатике а.д., на 32. редовној Скупштини Друштва, одржаној 29.03.2024. године, донета је

ОДЛУКА

УСВАЈА СЕ редовни годишњи финансијски извештај Информатике а.д. за 2023. годину.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Слободан Дракулић

VII тачка дневног реда

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОИЗВОДЊУ
РАЧУНАРСКЕ ОПРЕМЕ И
ИНФОРМАТИЧКИ ИНЖЕЊЕРИНГ
„ИНФОРМАТИКА“ акционарско друштво
Београд, Јеврејска 32.
Број: 165/2024
Датум: 29.03.2024. године

На основу члана 31. Статута Информатике а.д., на 32. редовној Скупштини Друштва, одржаној 29.03.2024.године, донета је

О Д Л У К А

о расподели нераспоређене добити за 2023. год.

I. Нераспоређена добит на дан 31.12.2023. године

1. Нето добитак за 2023. годину .....126.271.256,82 динара.

II. Расподела нераспоређене добити

1. За исплату дивиденде у новцу – бруто износ.....70.312.740,00 динара.

2. Нераспоређен нето добитак у капиталу Друштва.....55.958.516,82 динара.

III. Тачан бруто износ за исплату дивиденде у новцу, израчунавање појединачних износа дивиденде, дан и поступак исплате, утврдиће одлуком Извршни одбор, у складу са Законом.

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Слободан Дракулић

XXXII редовна Скупштина Информатике а.д.

